

ΠΑΝΔΩΡΑ

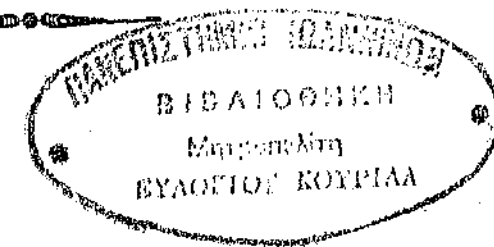
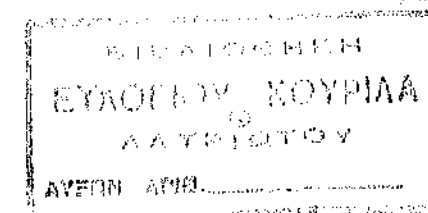
ΣΥΣΤΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Συντάτται: Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΔΗΣ, Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ, κ.λ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΑΠΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1851 ΜΕΧΡΙΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1852.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΧΡ. ΑΝΑΣΤ. ΛΟΥΚΑ.

Η ΠΑΝΩΡΑ.

ΑΙ ΔΥΩ ΑΔΕΛΦΑΙ.

Διήγημα.

(Συνέχεια και τέλος ἴδε Φυλλ. 24.)

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἦλθεν ὁ Κ. Μαθαῖος, καὶ ἄμα εἶδε τὰς νέας, ταῖς ἐξέτεινε τὰς ἀγκυλάς μακρόθεν, καὶ δεχθεὶς περιχαρῶς τὰς ἀνοδοδίσμας, ταῖς ἔδωκε τὰς δύο χεῖρας διὰ τὴν ὁδηγήσασθαι. Ἐκοιμήθησαν αἱ γυναικὶς διήρχοντο διὰ τῶν κορυφῶν ἐκείνων δενδροστοιχιῶν, αἵτινες ἄλλοτε παρετεινοντο ὡς ὕψηλοι καὶ εὐθεῖς τοῖχοι φυλλώματος, ἄλλοτε ἐκυρτοῦντο εἰς τεχνητοῦς θόλους ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν, καὶ ἐβλεπον πάσας τὰς πολυτελείας τῆς τέχνης ποικιλοῦσας τὰς πολυτελείας τῆς φύσεως, ἐδῶ συστήματα σπανίων ἀνθῶν, ἐκεῖ συμπλέγματα γλυπτικὰ, ἃ ὧν ἐξέβριον

ΠΑΝΩΡΑ

πανοῖου τμήματος πηδακίς, ἀλλαχοῦ καταβράκτας καὶ σπήλαια χειροποίητα, καὶ ἀλλαχοῦ οὐρανίας ἀνοδοδίσμας.

— Τίνοι εἶναι αὐτοὶ ὁ παράδειτος; ἠρώτησαν αἱ δύο κόραι, δισπιστούσαι πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν, διότι εἰς τὸ χωρὶον ὅπου ἐτραρησαν οὐδὲ ἐντρεῦθησαν ποτὲ τοιαῦτα θαύματα.

— Τοῦ πρίγκιπος Φραπόλι, ἀπεκρίθη ὁ ὁδηγὸς τῶν, καὶ ἰδοὺ ἡ οἰκία του.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν ἀπὸ τὰ δένδρα προκύνησαι, ἦλθον ἀντικρυ μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομήματος, ἦσαν οὐδὲ τῶν βασιλείων τὴν κατοικίαν δὲν ἐφαντάζοντο, καὶ εἰσῆλθον διὰ τοῦ καταγλύφου κυλῶνος.

— Εἰς τοῦ πρίγκιπος λοιπὸν κατοικοῦσιν αἱ θυγατέρες σας; τὸν ἐρώτησεν ἡ Νίνα, σχεδὸν περίφοδος.

— Ὅχι, εἶπεν ἐκεῖνος, γελῶν. Σὰς φέρω εἰς μίαν αἰθουσαν ὅπου ν' ἀναπαυθῆτε ὀλίγον ἀπὸ τῶν κάματον τῆς δουλοπορίας καὶ τῶν συσκευασθητέ. Θὰ στείλω μίαν ὑπη-

Φυλλ. 25.

ρέτριαν να σὺς βοηθήσῃ εἰς ὅ,τι χρειάζεσθε. Ἐπειτα θὰ σὺς φέρω νὰ γνωρίσετε τὰς θυγατέρας μου.

Καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν, τὰς εἰσήγαγε καὶ τὰς ἀφῆκε μόνας. Αἱ δὲ δύο ἀδελφαὶ εἰσελθούσαι, καὶ κρατούμεναι ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἤβηλον ἐκλήφθη ὡς μία ἀπὸ τὰς εἰκόνας αἵτινες ἐκείσθον τῆς πολυτελεῦς αἰθούσης τοῦ τοίχου, τὸσον τὰς καθίστα ἀφώνους καὶ ἀκινήτους ἢ ἐκπληξίς, διότι ὅπου ἐστρεφον τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπήντων μεταξὺστικτα ἐπιπλα, περσικούς τάπητας, στίλβον μαγώνιον, καὶ ἀργυρενὴ καὶ ἀλάβαστρον. Ἀπὸ τὴν ἐκπληξίῃ των τέλος τὰς ἀπέσπεσε θαλαμηπόλις, ἥτις εἰσελθούσα ταῖς εἶπεν ὅτι ἐστάλη νὰ τὰς βοηθήσῃ ν' ἀλλάξωσι.

—Ν' ἀλλάξωμεν! εἶπεν ἡ Ῥόζα, αἰτθανομένη ὅτι αἱ παρειαὶ τῆς ἐφλέγοντο ὑπ' αἰσχύνῃς. — Ἀλλὰ δὲν ἐφέραμεν ἄλλα φορέματα.

— Ἀναμφιβόλως, εἶπεν ἡ θαλαμηπόλις, ἀνοίγουσα μέγα κιβώτιον οὔτε ἐπρεπε νὰ φέρετε. Ἐδὼ εἶν' ἐνδύματα διὰ ν' ἀλλάξητε.

Ἡ Ῥόζα ἐξέβη βλέμμα ἐρωτηματικὸν πρὸς τὴν ἀδελφὴν τῆς.

— Φαίνεται, εἶπεν αὐτὴ ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ὅτι δὲν ἀρμόζει νὰ εἰμεθα ἐδὼ μ' αὐτὰ τὰ ἐνδύματα.

Καὶ καθ' ἑκαστὰς στεναζούσαι ἀμρότεροι διὰ τὴν ἀσέλιαν τοῦ ἀγροτικῆ βίου, παρεδόθησαν εἰς τὰς χεῖρας τῆς θαλαμηπόλου, ἥτις ἀφ' οὗ τὰς ἔλουσε με ἀρωματικὸν ὕδωρ, καὶ ἔγρασε με μῦρα τὴν κόμην των, τὰς ἐνδύσει ἀντὶ τῶν χονδροειδῶν ὑφασμάτων, ὧν ἡ ἐπαρὴ ἐλύπει τὰ ἀπαλά μέλη των, ἀλλὰ μαλακώτερα καὶ λεπτοῦστερα, στολὴν ἀνεπιτήδευτον μὲν, ἀλλὰ συγχρόνως ὠραίαν διὰ τὴν χάριν καὶ διότι ἀνεδεικνυεν ὄλον τὸν πλοῦτον τοῦ αἰματικῆ των σχηματισμοῦ. Τὸς δὲ κεφαλὰς ἐκάστης ἐκόσμησε με σειρὴν μαργαρίτων, ὧν αὐταὶ δὲν ὑπώπτευον τὴν τιμὴν, ὅτινες ὅμως ἤξιζον μυριάδας.

Αἱ δύο ἀδελφαὶ, ἀρῶ ἐνεδύθησαν, καὶ ἡ μία εἶδε τὴν ἄλλην, καὶ ἐπειτα ἐνέβλεψαν εἰς τοὺς μεγάλους καθρέπτας ὅτινες ἐν χρυσαῖς στεφάναις ἐκόσμουσαν τοὺς τοίχους, εἰμινον αἱ ἴδιαι εἰθαμβοὶ διὰ τὸ κάλλος των οὐχ ἦσαν ὅμως ἐξέπληξη καὶ ὁ φίλος των ὅταν εἰσῆλθεν ὅπως τὰς ὀδηγήσῃ. Ἐπὶ τινος στιγμῆς ἴστατο καὶ τὰς ἰθεῖωρει σιωπηλῶς, χωρὶς νὰ δυνῆθῃ νὰ κορέσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἐν ᾧ ἐκείναι ἐρουθιῶσαι, καὶ στενοχωρούμεναι διὰ τὴν νεάν ἐνδυμασίαν των, ἐπιστέλλοντο νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτόν. Τέλος προβάς, καὶ καταθεῖς ἐν φίλημα εἰς ἐκάστης τὸ μέτωπον, τὰς ἔλαβεν ἀπὸ τῆς χεῖρας καὶ τὰς ἔφερον ἐκτὸς τοῦ θαλάμου.

Ἀρῶ δ' ἀνέβησαν μαρμαρόκτιστον λαμπρὴν ἀναβάθραν, καὶ πολλὰς διέβησαν αἰθούσας πολυτελεῖς, ἐφθασαν τέλος ἐμπρὸς θύρας ἣν ἐρροήρουν δύο χρυσοστόλιστοι ἄνδρες, ἠγεμόνες ἢ τοῦλάχιστον στρατηγοὶ, ὡς ἐξέλαβον αὐτοὺς αἱ νεάνιδες, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν οὐδὲν ἄλλο ἢ διηρέται. Οὗτοι ἠνέωξαν θυροβωδῶς διὰ δύο θυρώματα, καὶ πρὸς μεγίστην ἐκστασιν τῶν κορασιῶν ἀνήγγειλαν μεγαλοφώνως: « Ὁ Πρίγκιψ Φραπόλις. »

Ἡ δ' αἰθούσα εἰς ἣν εἰσήγοντο ἦτον ἕλη χρυσοῦ ἀ-

ποστίλβουσα, καὶ πλήρης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐστολισμένων πολυτελεῶς. Ἀμα δὲ εἰσῆλθεν ὁ ἀγγελθεὶς ὡς πρίγκιψ Φραπόλις, ὅλοι ἐπροχώρησαν μετὰ σπουδῆς πρὸς αὐτόν· ὁστος δὲ στάς ἐν τῷ μέσῳ των, καὶ κρατῶν ἑκατέρωθεν τὰς δύο νῆας,

— Ἀγαπητοὶ φίλοι, εἶπε, σὺς προσεκάλεσα σήμερον εἰς οἰκογενειακὴν ἐορτὴν, καὶ μ' ἐτιμῆσατε ἐλθόντες, χωρὶς νὰ ἐνοήτε τὴν πρόκλησίν μου. Καὶ εἰς σὰς, φίλταται κόραι, ὑπεσχέθη ὅτι θέλετε γνωρίσει τὰς θυγατέρας μου. Ἴδου, ἐκπληξίῃ τὴν ὑπόσχεσίν μου. Ἴδου αἱ θυγατέρας μου, — ἐπρόσθετεν ἐναγκαλιζόμενος τὰς δύο κόρας τῶν ἀρῶν. — Σὺς, φίλταται, εἶθε αἱ πριγκιπέσσαι Φραπόλι.

Ὅλοι οἱ παρεστῶτες ἐξεπλάγησαν εἰς τὸ ἀνέλπιτον ἄκουσμα, καὶ προσῆλθον ἐπευφημοῦντες· αἱ δὲ δύο ἀδελφαὶ, ἄφωνοι ὑπὸ συγκινήσεως, καὶ μὴ τολμῶσαι ἀκόμη νὰ βιβῶσιν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς ὃν τὸσον ἠπροδοκῆτως εὕρισκον, καὶ ὅστις ταῖς ἦτον ξένος ἀκόμη, ἐξήφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων, καὶ ἐξεβράχθησαν εἰς δάκρυα. Αἰσῶν δὲ ὁ πρίγκιψ τὸ δακτυλίδιον ἀπὸ τῆς Ῥόζας τὸν δάκτυλον,

— Ἴδου, ἐξηκολούθησεν, ὁ νυμφικὸς δακτύλιος, ὃν ἡ φίλτατή μου σύζυγος ἔδωκεν εἰς τὴν θυγατέρα μου· φέρει τὸ ὄνομά μου: Φερδινάνδος Πρίγκιψ Φραπόλις. Ποία ἦτον ἡ σύζυγός μου εἶναι περιττὸν νὰ τὸ εῖρηνησῆτε· δὲν εἶναι πλέον μετὰ τῶν ζώντων. Ἄν εἰς ἐκείνην δὲν καταρθῶσα νὰ χορηγήσω τὴν εὐτυχίαν, θέλω καὶ ν' ἀγάλληται βλέπουσα οὐρανὸν εὐδαιμονούσας τὰς θυγατέρας τῆς.

Καθῆσας δὲ ἐπειτα εἰς μίαν γωνίαν μετὰ τῶν κορασιῶν, ταῖς διηγήθη ὅτι, ὅταν ὁ Ναπολέων ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά του τὴν πλάστιγγα τῶν λαῶν, μυστικαὶ ἐλπιδες ὅτι ἐκ τῆς χειρὸς ταύτης θέλει ἐξέλθει ποτὲ ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἰταλίας, ἐκίνησαν αὐτόν ν' ἀπέλθῃ εἰς κατεσκευασμένην καὶ ἀπροσδόκητον ἀποστολὴν πρὸς τὸν νικητὴν, ὅτε καὶ ἔγραψε τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν του πρὸς τὴν μητέρα των, καὶ τὸν ἐδέσμευσαν εἰς τὸ ἄρμα τοῦ Ναπολέοντος, ὃν συνηκολούθησε τότε ἀμέσως εἰς τὴν Ρωσίαν· ὅτι δ' ἐκεῖ περιπεσὼν εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰμινεν ἐπὶ πολλὰ ἔτι δέσμιος εἰς τοῦ κόσμου τὰς ἐσχατίας, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κοιωνῆσθαι οὐδ' ἐγγράφως μετὰ τῆς πατρίδος του· καὶ τέλος, ὅταν ἀποδοθεῖς εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἔσπευσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς συζύγου του, ἥτις τῷ ἦτον καὶ τῆς ζωῆς γλυκύτερα καὶ τῆς ἐλευθερίας, εἴβεν αὐτὴν νεκρῶν, ἐν ᾧ εἴβεν ἀρθέντα καὶ τὰ προσκόμματα ὅσα τὸν ἠνάγκαζον ἄλλοτε νὰ κρύπτῃ τὴν ἐνωσίν του.

Μετὰ δὲ τὴν ἐξήγησιν ταύτην ταῖς παρούσασεν ἕνα πρὸς ἕνα ὅλους τοὺς παρεστῶτας, τοὺς πλείστους μέλη κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦσαν μεμακρυσμένα τῆς οἰκογενείας εἰς ἣν κατὰ πρόωτον εἰσῆρχοντο, καὶ μεθ' ἧς καὶ αὐτὸς μετὰ τσαυσαῖαν μακρὰν ἀπουσίαν συνῆδες γνωριμίαν ἐκ νέου.

— Φιλτάτη θυγατερ, εἶπε μετὰ τῶν ἄλλων πρὸς τὴν Ῥόζαν, νὰ σοὶ παρουσιάσω τῶρα ἕνα φίλον μου, πρὸς ὃν ὀφείλεις καὶ σὺ ἰδιαίτερον εὐγνωμοσύνην. Οἱ ἀχρεῖοι λησται ὅτινες τὸσον σ' ἐτρόμαξαν, ἀπὸ αὐτὸν ἐδιώχθησαν.

Ἡ Ῥόζα ὅταν ἤκουσε τὰς λέξεις ταύτας, ἠρῶριασεν ἰσχυρῶς, ἡ καρδίᾳ τῆς ἤρῳσε νὰ κτυπᾷ ὡς ἂν ἤθελε νὰ διαβρῆθῃ τὸ στήθος τῆς, καὶ τὰ βλέμματά τῆς περιεφέροντο ἀνήσυχα εἰς ἕλη τὴν αἰθούσαν.

— Ἴδου αὐτὸς, ἀγαπητὴ Ῥόζα, ἐξηκολούθησεν ὁ πρίγκιψ, — ὁ κόμης Φίλιππος Σικκάρδης.

Ἡ Ῥόζα ἔστρεψε γοργῶς τὸ βλέμμα πρὸς τὸν παρουσιαζόμενον· ἀλλὰ παρ' ὀλίγον νὰ πληρωθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δακρύων, ὅταν εἶδεν ὅτι ἴστατο ἐμπρὸς τῆς ἀξιωματικῆς ὄψεως ἀγνωστος εἰς αὐτήν. Τὸν ἐχαιρέτησεν ἐπομένως ψυχρῶς, καὶ οὔτε λέξιν δὲν τῷ ἀπέτεινε, ὅπερ αὐτὸς ἐξήγησεν ὡς ἀπειρίαν τοῦ κόμμου. Καὶ ὅμως, ὡς ἐπειτα τῇ ἔλεγεν ἡ Νίνα, ἥτις παρατήρει ὅλα ταῦτα με ἄκρον τὸν ὀφθαλμὸν, ὁ ἀξιωματικὸς ἐκείνος ἦτον νέος κομψότατος, καὶ ἡ στολή του ἦτον χρυσοῦ, καὶ γαλανοὶ ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ του.

Ὅταν μετὰ ταῦτα κατέβησαν εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ πρίγκιψ Φραπόλις εἶπεν εἰς τὸν κόμητα Σικκάρδην νὰ δώσῃ τὴν χεῖρα εἰς τὴν θυγατέρα του, ἐνωσῶν ἀναμφιβόλως τὴν Ῥόζαν. Ἐκείνος ὅμως, εἶτε μὴ ἐνοήσας, εἶτε διότι δυσηρεστέθη ἀπὸ τὴν πρώτῃν ψυχρῶν ἐκείνην ὑποδοχὴν, προσποιήθη ὅτι δὲν ἐνόησε, τὴν ἔδωκεν εἰς τὴν Νίναν.

Ἐν μέσῳ τοῦ κλήθους ἐκείνου τῶν ξένων, ἀνηκόντων ἔλων εἰς τὰς ἐν πολλῶ ἀνωτέρων τῆς εἰς ἣν εἶχον ζήσει μέγρι ταῦδε αἱ δύο νεαί, ἐπρεπε φυσικῶ τῷ λόγῳ νὰ αἰσθάνωνται στενοχωρίαν μεγάλην. Ἀλλ' ὁ εὐμενὴς καὶ συγκαταβατικὸς τρόπος ἔλων ὅσοι τὰς περιεστοίχον, τὰς ἐνεθάβρυνε, καὶ ἡ φυσικὴ τὸν ἀφελεία ἤρῳσε περισσότερο ἀπὸ ἄλλων τὴν ἐπιτηθευμένην συμπεριφορᾶν. Ἡ εὐφροσύνη ὅμως πολλὴν καιρὸν δὲν ἐχρειάσθη ὅπως ἐκμάθη καὶ ὅσον ἦτον ἐπάναγκες τῶν ἐκ συνθήκης ἐκείνων τρόπων, ὅτινες ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν τῆς κοινωνίας. Ταῖς ἐδῶθησαν δὲ καὶ διὰ φοροὶ διδάτκαλοι, ὅτινες εἰς τὴν συμπληρώσει τὰ ἐλλείματα τῆς ἀνατροφῆς των.

Διότι ἐνοεῖται ὅτι εἰς τὸ χωρίον δὲν ἐπέστρεψαν πλέον. Ὁ πρίγκιψ τῇ ἐπαύριον τῆς ἀφίξεώς των ἐπεμψεν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σαντάλβου χρηματικὸν δῶρον ἀρκούν ὅπως τῇ ἐξασφαλίσῃ βίον ἀνετον, καὶ τῇ ἔγραψεν ὅτι τὰ κοράσια δὲν θὰ ἐπιστρέψωσι πλέον, διότι ὁ πατὴρ των εἴβηθη.

Ὅλη του δὲ ἡ προτογῆ ἐκτὸς περιωρίζετο εἰς τὸ νὰ ταῖς προμηθεύῃ πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο νὰ τὰς τελειοποιήσῃ καὶ νὰ τὰς καταστήσῃ εὐδαιμόνας.

Ἡ Βίλλα Φραπόλι ἦτον τῷ ὄντι εὐδρόνους κατοικία. Κειμένη εἰς θαλαστικὴν τοῦ θρους πλευρᾶν, εἶχεν ἐκ τῆς περιοχῆς ἐκείνης μεμακρυσμένη ἀποψιν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἥτις τῇ ἐπεμπε τὰς ὑγρὰς αἰθρας τῆς τεχνητοὶ ῥύακες διαβρῶντες αὐτήν, καὶ ἀναπηδητικαὶ πηγαὶ ἀναμιλλώμεναι πρὸς τὰ δένδρα, διετήρουν ἀνεαν δρόσον ὑπὸ τὰς σκιὰς τῶν πυκνῶν φυλλωμάτων, ὅπου ἐκελάδων μυριάδες πτηνῶν, καὶ ἀρώματα παντοίων ἀνθέων ἐθυμιάζον πᾶσαν τὴν ἀτμοσφαιραν. Εἰς τὰς φυσικὰς δὲ ταύτας τέρψεις προσετίθεντο καὶ αἱ ἀπολαύσεις ὅσας χορηγεῖ μέγας πλοῦτος, δαψιλεύμενος ἀπειδίως ὑπὸ εὐκόλου φιλοστοργίας.

Ὅδ' ἡ συναναστροφή δὲ ἐπέλειπεν, αὐτὴ ἡ τὴν ἀνε-

σιν καὶ εὐχέριαν χορηγοῦσα τῶν τρόπων, ἥτις πολυλακί· καὶ μόνη ἐπέχει πάσης ἄλλης ἀγωγῆς τόπον. Συνεχεῖς ἦσαν αἱ ἐπισκέψεις τῶν φίλων ἢ συγγενῶν, καὶ ἐπαυλῆς, ἀπὸ τὴν παρουσίαν τῶν δύο νεανίδων ἐμψυχομένη, ἀντήχει σχεδὸν πάντοτε ἀπὸ ἄσματα κα ἀπὸ χοροῦς. Συνεχέστερον δὲ πάντων ἐπισκεπτότο αὐτὴν ὁ κόμης Φίλιππος Σικκάρδης, καὶ πολλάκις διέτριβεν ἐν αὐτῇ καὶ ἡμέρας, διότι, ὡς διίσχυρίζετο, ἡ θέσις ἦτον ἐπὶ τοῦ θρους κατάλληλος διὰ τὴν ἐπαγρύπνησιν ἐπὶ τῶν ληστῶν, ὧν ἡ καταδίωξις τῷ ἦ ἀνατεθειμένη. Καὶ αὐτὴ μὲν ἦτον ἡ πρόφασις ἣν ὡμολόγει εἰς τοὺς ἄλλους, ἴσως καὶ εἰς ἐαυτόν ἢ δ' ἀληθῆς αἰτία ἐπαφαίνετο εἰς ἕλη τὴν διαδοχὴν του, καὶ εἰς οὐδένα δὲν ἦτον δυσνόητος· διότι εἰς τοὺς περιπάτους κατὰ τύχην αὐτὸς ἐμινε νὰ δώσῃ τὴν χεῖρα εἰς τὴν Νίναν. Εἰς τὴν τράπεζαν συνῆπτε πλεσιόν τῆς Νίνας νὰ λάβῃ θέσιν εἰς τοὺς χοροὺς διὰ διαφόρους περιστάσεις ἐχόρευε με τὴν Νίναν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, με τὴν Νίναν ἐγυμνάζετο εἰς τὸ ἄσμα, καὶ αἱ μακρὰν των συνδιαλέξεις πέρας δὲν εἶχον. Ἦτον προφανές ὅτι ἠγάπα τὴν Νίναν.

Βίσις ὅμως πιθανὸν ἐφαίνετο ὅτι καὶ ἡ Νίνα δὲν ἦτον ἀδιάφορος πρὸς αὐτόν· ἄλλως δὲν ἦθελεν ἐπιτηδεύεσθαι νὰ τὸν ἀπορῶσῃ, νὰ διυλῇ πρὸς πάντα ἄλλον μᾶλλον ἢ πρὸς αὐτόν, ἐν ᾧ ὅταν ἐλησμονεῖτο, τὸ βλέμμα τῆς τὸν ἐζήτει καὶ τὸν παρακολούθει, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐπιπυροβόλοι χαρὰ ὅταν τὸν ἐβλεπεν, εἰς τὰ χεῖλη τῆς ἐπήθει μιλιδάμα, ὅταν τὸν ἤκουε λέγοντά τι, ἀδιάφορον μὲν πρὸς τοὺς λοιποὺς, εἰς αὐτὴν δὲ μόνην καταληπτόν καὶ ἔχον τὸν πλοῦτην σημασίαν. Προσέτι δὲ ἦσαν οἱ πρόποι τῆς τῶν ἀφαλείς, ὡστε ὅλοι ἐβλεπον τὸ ἀσθηματὸς τῆς ἀκτινοβολαῖν ἐπ' αὐτῆς, ἐνῶ ἴτως μόνη ἐνὸμίζεν ὅτι τὸ ὑποκρύπτει.

Ἄλλ' οὐδ' εἶχε μεγάλην ἀνάγκην νὰ τὸ ὑποκρύπτῃ ὁ πατὴρ τῆς, μόνην ἐπιθυμίαν ἔχων νὰ νυμφευθῶσιν αἱ θυγατέρας του ἀνδρας ἀξίους τῆς τάξεως εἰς ἣν τὰς ἀνεβίβασε, καὶ ἱκανοὺς νὰ τὰς καταστήσωσιν εὐτυχεῖς, ἠγάπα τὸν κόμητα Σικκάρδην, καὶ ἐνέκρινε τὰς ἀναφουσιῶνας σχέσεις. Μετὰ τινος καιρὸν ὁ κόμης ἠνέωξε τὴν καρδίαν του εἰς τὴν Νίναν, ἥτις ἐρουθρίασεν, ἀλλὰ δὲν ἐθύμωσε, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπευθύνθη πρὸς τὸν πατέρα τῆς, ὅστις τὸν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸν ἐνόμασεν υἱόν του.

Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἐτελέσθη ὁ ἀγγάθων, καὶ ἐκτότε ἦτον ὁ Φίλιππος ἀνεξέλλητος ἀπὸ τὴν ἐπαυλῆν, ὡς ἦτον ἐπόμενος, ἐκτὸς τοῦ καιροῦ ὅσον τῷ ἀφῆρει ἢ καταδίωξις τῶν ληστῶν, ὧν διὰ τῆς δραστηριότητός του εἶχε γίνει τὸ φρόνητρον καὶ ἡ μάστις. Ἡ δὲ Νίνα, πλέουσα εἰς εὐδαιμονίαν, ἔλεγεν ὅμως εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς, ἐναγκαλιζομένη αὐτήν, ὅτι δὲν θέλει νυμφευθῆ πρὶν θελήσῃ ν' ἀπορασίση καὶ ἐκείνη περὶ τῆς τύχης τῆς, ὡστε οἱ γάμοι των νὰ τελεσθῶσι συγχρόνως.

Ἄλλ' εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ Ῥόζα ἐμειδία μόνον πικρῶς καὶ δὲν ἀπεκρίνετο. Τὸ κάλλος τῆς τότε ἔθαλλεν εἰς ἕλην του τὴν ἀκμὴν· αἱ φυσικὰς χάριτες τῆς εἶχον ἐξευγενισθῆ διὰ τῆς νέας διαίτης, καὶ λεπτή

τῆς εἶχον ἐξευγενισθῆ διὰ τῆς νέας διαίτης, καὶ λεπτή

μελαγχολία επικλυμένη επί της δλης της όψεως, επέχεν επ' αυτής ποιητικόν τι και ανυπόστατον θέλητρον. Πολλοί επομένως τήν περιστοιχίζον και τήν εθεράπευον, αλλά προς όλως εδείκνυτο, περιποιητική μόν, αγαθή, ευπροσήγορος, συγχρόνως όμως και αδιάφορος.

Εν μιᾷ τῶν ημερῶν ὁ πρίγκιψ Φραπόλις εἶχε ἀπέλθει εἰς Νισάπολιν, αἱ δὲ δύο δελφαὶ ἐκάθητο εἰς τὸ πολυτελὲς ἀνοχομεῖον τοῦ κήπου, διασκευασμένον εἰς θειρεϊνὴν διαίταν δι' αὐτάς, καὶ ἔπου πολλάκις πολλὰς διήγον τῶν θερμότερων ὥρων τῆς ἡμέρας. Ἡ Νίνα, ἠπλωμένη εἰς λίνην ἀπὸ χρυσοστόχου κασιμίριον, ἐξηρτημένη, ὡς αἱ τῶν ναυτῶν, ἐκατέρωθεν ἐκ χρυσοῦν κρίκων κοσμοῦντων τοὺς τοίχους, παρεδίδοτο, ἐνῶ περιέμενε τοῦ μνηστῆρος τὴν ἐπιστροφήν, εἰς τῆς ζωῆς τὴν ἀπονεῖν καὶ πλήρη ἀπέλαυσιν ἢ δὲ Ρόζα, εἰς τοῦ κόδας τῆς καθήμενῆς, εἶχε λάβει τὴν ἀγαπητὴν τῆς κιδάραν νὰ παιζῆ, ἀλλὰ τὴν ἀπέθεσε μετ' ὀλίγον βωθῆν. Ἐλαβεν ἔπειτα ἐν βιβλίον και τὸ ἐφυλλολόγει, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν προσκλωμῆ οἱ ἄλλοι, καὶ ἄλλοῦ ἐπλανᾶτο ὁ νοῦς τῆς.

νῆν τῆς καρδίας, καὶ ἰρρίφθη ἐκτός τοῦ ἀνοχομεῖου. Ἡ Ρόζα, ἠγέρθη περίφοβος καὶ αὐτῆ, καὶ μὴ ἐνοοῦσα περὶ τίνος ἐπρόκειτο ὅτε δὲ ἠθέλησε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ἀδελφὴν τῆς, εἶδεν ἀνθρώπους ὄν ἢ ἀπαίσιος ὄψι, τῆ ἀνεπόλησε τοὺς ληστὰς τοῦ Σαντάλθου, ξιφῆρει καὶ δρασμοτάς πρὸς τὸ ἀνοχομεῖον, οὗ τῆ ἀπέκλειον ἤδη τιν ἐξοδον. Βικτὸς ἑαυτῆς ὑπὸ τρέμου, καὶ εἰς τὴν ἐνθύμησιν τοῦ φρικτοῦ κινδύνου δὲ εἶχε διατρεξῆ, ἐρρίφθη τότε εἰς τῆς σκιαδὸς τὸ βᾶθος, καὶ καλυπτομένη ἀπὸ τὴν ἐπιπροσθεοσαν κρεμαστῆν κλίνην, διέβη, πρὶν τὴν ἰδῶσι, τὴν θαλίην θύραν, ἠτις ἠνοιγετο πρὸς ἐσωτερικὴν ἄλλην τοῦ ἀνοχομεῖου διαίρειν, ἐκλείδωσαν αὐτὴν ἐσωτερικῶς, καὶ ἔπεσαν ἄπνους σ' ἐξὸν μεταξὺ τῶν πληρούντων τὴν ὑελοκτιστον ἐκείνην αἴβουσαν ἐξωτικῶν δένδρων, ὡν τὰ πλατέα φύλλα τὴν ἐκρυπτον ἀπὸ τὰ βλέμματα τῶν κακούργων.

Τὴν αὐτὴν σχεδὸν στιγμὴν εἰσώρμησαν εἰς τὴν πρώτην αἴθουσαν τοῦ φυτοκομεῖου εἰ γισται, διώκοντες ἀνθρώπον ὄν εἶχον ἤδη ὑποκλίσει, καὶ ὄν ἢ Ρόζα ἀνεγνώρισεν ἀμέσως ὡς τὸν κόμητα Σικκάρδην. Ἡ

Ἐν τῶ μέσῳ τῶν λαμποτήτων ἱκάνων τοῦ ἀβροῦ βίου, ὅστις ἄλλοτε ἦτον τὸ σταθερὸν διειρον τῆς παιδικῆς ηλικίας τῆς, ἐνεθυμείτο τὸ πτωχὸν χωρίον, καὶ ἀπὸ τοῦ χωρίου μετέβαινε εἰς τὴν μικρὰν κοιλάδα, καὶ εἰς τὴν φαντασίαν τῆς παρουσιάζετο ἡ σκηνὴ τῶν ληστῶν, μετ' ὄλης τῆς φρίκης τῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦ κομψοῦ νεανίου ὅστις τὴν ἔσωσε, καὶ οὗ ἢ εἰκὼν ἀνέκυπτε καθ' ἐκάστην ζωηροτέρα εἰς τὴν καρδίαν τῆς.

Αἴφνης πρὸς τὴν εἰσοδον τοῦ κήπου ἠκούσθησαν πυροβολισμοὶ καὶ συγχρόνως ἀλαλαγμοὶ ἄγριοι.

— Τὸν Φίλιππον, — θέλουν νὰ θανατώσωσιν τὸν Φίλιππον! ἀνέκραξεν ἡ Νίνα μετ' τὴν προφητικὴν φωνήν

πρώτη δρμὴ τῆς καρδίας τῆς τὴν ἐκίνησε νὰ βίρβη πρὸς βοήθειάν του, ἢ καὶ νὰ φωνάξῃ οὐ μόνον ὅμως ἢ φρίκη τῆ ἐδέσμευσε μέλη καὶ γλῶσσαν, ἀλλὰ συγχρόνως ἐνόησεν ὅτι πᾶν τῆς κίνημα ἦτον ἀνωφελές, καὶ ἤθελεν μόνον τὴν παραδώσει εἰς τοὺς ληστὰς ἔμεινεν επομένως ἀκίνητος καὶ ἄφωνος, συγκινητρώσασα ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, οὗς ἐκράτει τεταμένους ὁ φόβος, καὶ βλέπουσα χωρὶς νὰ φαίνεται ὑπὸ τῶν φύλλων τὸ πύκνωμα.

Ὁ Σικκάρδης, ἅμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἀνοχομεῖον, βλέπων ὅτι διεκφυγὴν πλέον δὲν εἶχεν, ἐστράφη αἰφνης κατὰ τῶν διωκτῶν του, ὡς τὸν λέοντα ἢ τὸν κάπρον ὄν οἱ θηρευταὶ περιεκύκλωσαν πανταχόθεν, καὶ βίρβη

καθ' ἐνὸς αὐτῶν, ὅστις ἐφαίνετο ὡς ὁ ἀρχηγός, καὶ ἐφόρει προσωπίδα μόνος μεταξὺ ὄλων, ἠθέλησε νὰ τῶ ἀρπάξῃ — ἃ ὄπλα του. Ἄλλ' ὁ ληστὴς ἦτον εὐρωστος καὶ συνέστη πάλῃ, ἐφ' ἧς ὁ Σικκάρδης ὡς μαινόμενος, εἰδὼς ἔβλεπεν ὅτι ἐλαττοῦται, ἤρπασε τὴν προσωπίδα τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του καὶ τὴν ἀπέσπασεν.

— Αὐτὸς ἦτον ὁ θάνατός σου! εἶπεν ὁ ληστὴς φοβερῶς διαστρέφων τὸ πρόσωπον, καὶ ὑψώσας τὸ ξίφος νὰ τὸν διατρεψῆ. Ἄλλὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν δύο ἄλλοι ἐκ τῶν ληστῶν εἶχον συλλάβει τὸν Σικκάρδην καὶ τῶ εἶχον δέσει τὰς χεῖρας.

— Ἄς εἶναι, εἶπεν ὁ ἀρχιληστὴς, περιδεόμενος πάλιν τὴν προσωπίδα. Νεκρὸς δὲν μὰς βιάπτει, ζῶν ἡμπορεῖ ἔως νὰ μὰς χρησιμεύσῃ. Ἄφρον! ἐπρόσθε- zen ἔπειτα πρὸς τὸν αἰχμαλώτον του ἀποτειόμενος ἄφ' οὗ μὲ ἴδες, ἀπὸ τὰ δεσμά μου δὲν θὰ σ' ἀπαλλάξῃ ποτὲ ἄλλος ἀπὸ τὸν θάνατον.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθησαν ὀξεῖς συριγμαί, οὗ, ἐπανελάθον, περίφοβοι γανόμενοι, οἱ λησταί.

— Φηρώσατέ τον, καὶ φεύγωμεν! εἶπεν ὁ προσωπίδοφόρος.

Ἀμέσως τῶ ἴδεσαν τὸ στόμα σφοδρῶς, καὶ κυκλώσαντες τὸν τέσσαρες ὀπλοφόροι ἀπῆλθον δρομαίως, καὶ δι' ὄρων μυστικῶν κατέφυγον εἰς τὸ ὄρος.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐφθασαν οἱ στρατιῶται τοῦ Σικκάρδου, οἵτινες παραμονεύοντες τοὺς ληστὰς, ἐνόησαν ἄλλ' οὐχὶ ἐγκαίρως τὸ κίνημα των καὶ αὐτῶν μὲν οὐδὲν ἔγχεος ἀπήτησαν, διαβρῆξαντες ὅμως τὴν ἐνδοθεν κεκλεισμένην θύραν τοῦ ἀνοχομεῖου, εὔρον ἐν αὐτῷ ἐκτάδην κειμένην καὶ ἀναίσθητον τὴν Ρόζαν, καὶ θαφιλύσαντες αὐτὴ πᾶσαν περιποίησιν, τὴν ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν ζωὴν μετὰ ταῦτα δὲ, ἐντὸς τοῦ εἰκὼν εὔρον τὸ ταμεῖον διεβρῆγμένον καὶ λεηλατηρὸν, καὶ ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ ὑπογείου ὄλους τοὺς ὑπνέτας, καὶ μετ' αὐτῶν τὴν Νίναν, ἐγκεκλεισμένους καὶ δεσμιμένους ὀλιγῶς μὲν διὰ σχοινίων, ἠθικῶς δὲ συγχρόνως διὰ τῶ φόβου.

— Ποῦ εἶναι ὁ κόμητ Σικκάρδης; ποῦ εἶναι ὁ ἀρχηγός σας; ἀνέκραξεν ἡ Νίνα, ἅμα τῆ ἀπεδόθη ἡ ἐλευθερία.

Ἄλλ' εἰ στρατιῶται ἐθεώρουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ ἐσιώπων.

— Ὡ! τὸν ἐφόνευσαν! τὸ βλέπω, τὸν ἐφόνευσαν! εἶπέτε μοι! τὸν ἐφόνευσαν! ἐκραξεν αὐτὴ ὡς παράφορος, καὶ κτυπῶσα τὴν κεφαλὴν τῆς.

Τότε ἡ Ρόζα ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, σφοδρῶς κλαίουσα ὑπὸ τοῦ ἀγῶνος ὄν ὑπείστη.

— Ὅχι, φιλάτη Νίνα, καθήσυχασε, εἶπε δὲν τὸν ἐφόνευσαν, ἤμην παρούσα. Τὸν ἠχμαλώτησαν μόνον καὶ πὸν ἀνήγαγον ζῶντα. Τὸς ἤκουσα λέγοντας ὅτι δὲν θὰ τὸν φονεύσωσι.

Καὶ ὁ πρίγκιψ τὸ ἐσπείρας, ἀφ' οὗ ἐπέστρεψε καὶ ἔμαθε τῆς οἰκίας του τὴν λεηλασίαν, βλέπων τὴν ἀπελπισίαν τῆς ὑγατρός του, τὴν παρεγγεῖρε ἔγνω ὅτι οἱ λησταὶ ἤρπασαν τὸν Σικκάρδην ἐπ' ἐλπίδι λύτρωσιν ὅτι οἱ συγγενεὶς του εἶναι πλούσιοι ἱκανῶς, ὡς τε ταχέως νὰ τὸν ἐξαγοράσωσι, καὶ ὅτι ἄλλως τε αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι πρόθυμος νὰ δώσῃ καὶ τὸν ἑσχα-

τὸν ὄβολον τῆς περιουσίας του διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ φίλου του.

Ἡ Νίνα ἐρρίφθη εἰς τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ φιλοῦσα αὐτὴν, τὴν ἔβραχε μετὰ τὰ δάκρυά τῆς.

Ἄλλὰ τὰ δάκρυα ταῦτα δὲν ἐμελλον νὰ στερεῦσαι ταχέως. Ἡ πράξις τοῦ Καπρέρα ἦτον ἡ δεινοτέρα ἀφ' ὅσας ποτὲ ἀπετόλμησε καθ' ὄλον τὸ στάδιον τοῦ ληστρικοῦ βίου του. Εἰς αὐτὴν τὸν ἐκίνησεν ἡ ἀνάγκη τοῦ ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ κινδυνωδεστέρου ἐγθροῦ του, ὅθ ἢ δραστηριότης καὶ ἡ ἐπιτηδειότης ἠπέιλουν νὰ ἐπιφέρωσι τῆς ληστρικῆς συμμορίας τὴν προσεγγὴ ἐξολόθρευσιν, ἢ ἐλπίς ὅτι κατεστρατήγει αὐτὸν εὐκολότερον ἤδη, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἀντιπερισπώμενον, ἢ φήμη τοῦ πλοῦτου τοῦ πρίγκιπος, ἢ πιθανότης ὅτι πρὸ ὀλίγου ἐλθὼν, καὶ ἀτελῶς τὰ συμπτώματα τοῦ ἐδάφους γνωρίζων, δὲν θὰ εἶχε καταλλήλως ἐξηραλισμένη τὴν ἑπαυλιν. Ἄλλ' ἐν καθαρᾷ μεσημβρίᾳ νὰ προσθάλη καὶ λεηλατήσῃ κατοικούμενον τόπον, τὴν ἑπαυλιν ἐνὸς τῶν πρώτιστων ἀριστοκρατῶν, νὰ δεσμεύσῃ τὴν οἰκογένειαν καὶ τοὺς ὑπηρετάς του, καὶ ν' ἀπαγάγῃ αἰχμαλώτων δημόσιον ἀξιώματικόν, ταῦτα ἦσαν τολμήματα, ἅτινα δὲν ἐδύναντο οὔτε νὰ παρορθῶσιν, οὔτε νὰ μείνωσιν ἀνεκδοίμητα. Ὁ Καπρέρας τὸ ἤξευρε, καὶ ἔλαβεν ἀναλόγως τὰ μέτρα του. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης οὗτ' ἐφάνη πλέον οὔτε ἠκούσθη, οὐδ' αὐτὸς, οὐδ' οἱ οὐντροφοὶ του. Ὅλοι αἱ ἐρευναι, ὄλοι αἱ προσπάθειαι, αἱ ὑποσχίσεις ἢ αἱ ἀπειλαὶ τῆς ἀστυνομίας ἀπέβησαν μάταιαι. Καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐπεκράτησε φήμη, ἀδέσποτος ὅμως, καὶ ἐκ συμπερασμοῦ πηγάζουσα μᾶλλον, ὅτι φυγὼν διὰ θαλάσσης, ἐπνήγη μετ' ὄλων τῶν ὀπαδῶν καὶ μετὰ τοῦ αἰχμαλώτου.

Μετὰ τὸ φοβερὸν τοῦτο συμβῆν ἀμφότεραι αἱ νεανίδες ὑπέπεσαν εἰς κινδυνώδη ἀσθενίαν, ἣν ἔρκει ὅπως ἐπιφέρει ὁ φόβος, κλονίσας τὰ ἀσθενῆ νεῦρά των διὰ δὲ τὴν Νίναν ὑπῆρχεν, ὅπως τὴν παρατείνῃ, καὶ ἡ ἀπελπισία ἦν τῆ εἶδεν ἢ πεποίθησι ὅτι ὁ Σικκάρδης ἐσφάγη, ὅτι δὲν θέλει τῆ ἀποδοῆν πλέον, ὅτι ἀπέθανε τῶν ληστῶν ὄμμα. Καὶ ὅμως, ὡς ἄλλοτε τὴν μητέρα τῆς, οὕτως ἤδη αὐτὸν, τὸν περιέμενε πάντοτε, καὶ πᾶσαν στιγμὴν ἠρώτα τὴν Ρόζαν ἂν δὲν ἐπέστρεψε, καὶ πρὶν ἀκούσῃ τῆς ἀπόκρισιν ἐξερρήγνυτο εἰς δάκρυα, διότι ἤξευρεν ὅτι δὲν ἐπέστρεψεν.

Ὅτῳ παρελθὼν πολλοὶ μῆνες ἔτελος ὑπερίσχυον ἢ νεότες τῆς νόσου, καὶ μετ' ὀλίγον ἀνέλαθον καὶ αἱ δύο.

— Φιλτάτη Νίνα, τῆ ἔλεγε μίαν ἡμέραν ἡ ἀδελφὴ τῆς, ἐναγκαλιζομένη αὐτὴν τὸ ἤξεύρω, χωρὶς νὰ μοι τὸ εἰπῆς πόσον ἀνιάτος εἶναι ἡ πληγὴ τῆς καρδίας σου, πόσον ἀστέρευτος τῶν δακρύων σου ἡ πηγὴ. Ἄλλὰ, Νίνα μου, ἐνθυμήθητι τὸν πατέρα μας. Ἡμῶν χρεὶς εἶναι νὰ παιδρύνωμεν τὴν ζωὴν του, ἔχι νὰ τὴν λυθῶμεν. Ἄν ἐγώ μιν δάκρυα, πρέπει νὰ τὰ φυλάττωμεν δι' ἡμᾶς ὁ πατὴρ τὸ μειδίμα μας μόνον πρέπει νὰ βλέπῃ.

— Ναί, ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ἡ Νίνα. Εἰς τὸ ἐξῆς θέλω πάντοτε μειδᾶ.

Καὶ τοῦτο ἔλεγε κλαίουσα. Ἐκτοτε τῶ ὄντι προσήρχετο πάντοτε πρὸς τὸν πατέρα τῆς με μειδιώντα.

τὰ χεῖλη. Ἄλλὰ τὸ μείδιμα ἐκεῖνο ἦτον θαυράσιον, ἀπικρότερον καὶ ἡ ὠχρότης τῶν παρειῶν τῆς δὲν ἦτον τῆς φθινόσυτης νόσου χροιά, ἀλλὰ τοῦ ἀκαίμου ψυχικοῦ πόνου. Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ θλίψις τῆς ἀνανεωτικῆς καὶ εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς, διότι εὐκόλως ἐφαίνοντο καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίπλευσιν ταύτης φαιδρότητα ἐσοβασμένη τῶν βλεμμάτων τῆς αἰ ἀρχαῖαι ἀκτίνες, καὶ τῆς ἐκφρασεως ἐγκαρτερήσεως μὴ ἀπληλαγμένη ἀπελπίσις· οὐδὲ στιγμὴν δὲ δὲν ἐγκατέλειπε τὴν Νίνναν, ἀλλὰ πᾶσά τῆς ἡ φροντίς ἦτον νὰ τὴν περιθάλη ὡς ἀσθενῆ, νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ, νὰ κλαίῃ μετ' αὐτῆς, καὶ δι' ἀδελφικῆς ἀγάπης νὰ τὴν ἀνταμείβῃ δι' ὅτι ἐθυσίαζεν εἰς τὸ νικῶν καθήκον. Ὁ δὲ πατὴρ τῶν, ὅστις ἄλλον σκοπὸν δὲν ἐγνώριζε τῆς ζωῆς του ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν τῶν θυγατέρων του, ἐπροσπάθει διὰ παντὸς λόγου νὰ παραμυθῆσθαι τὴν Νίνναν, καὶ διὰ παντὸς τρόπου νὰ ταῖς ἀποδώσῃ τὴν εὐθυμίαν, καὶ καθ' ἑκάστην ἐφεύρισκε καὶ ἐπρότεινε νέας διασκεδάσεις, αἵτινες ἴσως τὸ ἐναντίον ἐπέφερον ἀποτελέσματα τοῦ δ' αὐτὸς ἐπροσπάθει, ὅς ὅμως ἐδέχοντο αἱ θυγατέρες του εὐπειθῶς, διὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσωσιν.

Οὕτω καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐγγιζούσης τῆς ἑορτῆς του, ἀπεράσισε νὰ δώσῃ μέγαν χορὸν εἰς τὴν ἑπαυλίαν του, εἰκὼν εἰς τὰς θυγατέρας του ὅτι ἐλπίζει πρὸς χάριν του ν' ἀποσεισῶσιν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν πᾶσαν θλιβεράν ἐνθύμωσιν, καὶ ν' ἀναλάβωσιν τὴν παλαιάν εὐθυμίαν τῶν. Ἡ Νίνα τὸ ἤκουσε καὶ ἡ καρδία τῆς συνεστάλη, ἀλλ' ἐσιώπησε· καὶ ἡ Ρόζα σιλήσασα τὸν πατέρα τῆς εἰς τὸ στόμα, ὑπεσχέθη ὅτι θέλουσι πράξει ὅ,τι δύναται νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ.

Ἡ ἑορτὴ αὕτη ἦτον ἡ πρώτη ἣν εἶδεν ὁ πρίγκιψ Φρακὸλης μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του· διὰ τοῦτο ἐπιλοτιμῆθη νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ὅσον ἐνεδέχτο λαμπροτέραν, καὶ νὰ προσκαλέσῃ πᾶσαν τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς Νεαπόλεως, μετ' ἧς ἤθελε νὰ συνδέσῃ τὰς ἀρχαίας σχέσεις τῆς οἰκογενείας του, ὡς καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν ἐκιδήμων ξένων. Ἡ ἑπαυλιὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἀπηγόρευεν ὅλη ἀπὸ φῶτα ὡς πυρπολουμένη, καὶ ἀπέστειλε χρυσοῦ καὶ ἀργύρου πενταχόθεν δὲ συνέβρεον ἐφ' ἀμαξῶν οἱ προσκεκλημένοι, καὶ μετὰ πολλῆς χάριτος τοὺς ὑπέδεγτο ὁ πρίγκιψ μετὰ τῶν θυγατέρων του, ὧν τὸ κάλλος, ὑπὸ τὰς λαμπράς τῶν στολῶν, ἔλαμπεν ἀπαραμίλλον. Ἡ εἶχε δὲ ἐξελείψει ἡ Νίνα ἀπὸ τῆς ψυχῆς τῆς καὶ τὸ τελευταῖον ἔχνος τῶν πενθίμων τῆς ἐνθουμήσεων, ἡ δ' ἐσωτερικὸς τῆς ἀγὼν ἦτον τόσῳ μείζων καθ' ὅσον κατάρθου νὰ τὸν ἐγκλείσῃ ὅλον εἰς τὴν καρδίαν τῆς, χωρὶς οὐδὲ σημεῖον αὐτοῦ νὰ φαίνεται ἐξωτερικῶς.

Πρὸ τίνος ἤδη εἶχε συνέλθει ἡ συντροφία, αἱ αἰθουσαι ἀντήχουν ἀπὸ λαμπρῶν μουσικῶν, καὶ αἱ ἀρχαῖαι εἶχον ἀρχήσῃ, ὅταν δύο ἐκ τῶν προσκεκλημένων προσήλθον ἐσχάτοι, καὶ ἐχαίρετσαν τὸν πρίγκιπα, ἰστάμενον πλησίον τῆς θύρας. Ὁ πρίγκιψ περιέφερε περίε τὸς ἀφθαλμούς του, καὶ ἰδὼν τὴν Ρόζαν ἰσταμένην εἰς τινα ἀπόστασιν, τῆ ἐνευσε, καὶ τῆ παρουσίασε τοὺς δύο Οὐγγρους εὐγενεῖς, τὸν κόμητα Ζαγαδῖνον καὶ τὸν κύριον Βάιμακ. Ὁ κόμητας ἀπέτεινε τινὰς λέξεις πρὸς τὴν νέαν, καὶ μετὰ ταῦτα ὠδήγησεν

ὁ πρίγκιψ ἀμφοτέρους πρὸς τὰς ἐνδοτέρω αἰθούσας, δὲ πρὸς τὴν ἐπίπλευσιν ταύτης φαιδρότητα ἐσοβασμένη τῶν βλεμμάτων τῆς αἰ ἀρχαῖαι ἀκτίνες, καὶ τῆς ἐκφρασεως ἐγκαρτερήσεως μὴ ἀπληλαγμένη ἀπελπίσις· οὐδὲ στιγμὴν δὲ δὲν ἐγκατέλειπε τὴν Νίνναν, ἀλλὰ πᾶσά τῆς ἡ φροντίς ἦτον νὰ τὴν περιθάλη ὡς ἀσθενῆ, νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ, νὰ κλαίῃ μετ' αὐτῆς, καὶ δι' ἀδελφικῆς ἀγάπης νὰ τὴν ἀνταμείβῃ δι' ὅτι ἐθυσίαζεν εἰς τὸ νικῶν καθήκον. Ὁ δὲ πατὴρ τῶν, ὅστις ἄλλον σκοπὸν δὲν ἐγνώριζε τῆς ζωῆς του ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν τῶν θυγατέρων του, ἐπροσπάθει διὰ παντὸς λόγου νὰ παραμυθῆσθαι τὴν Νίνναν, καὶ διὰ παντὸς τρόπου νὰ ταῖς ἀποδώσῃ τὴν εὐθυμίαν, καὶ καθ' ἑκάστην ἐφεύρισκε καὶ ἐπρότεινε νέας διασκεδάσεις, αἵτινες ἴσως τὸ ἐναντίον ἐπέφερον ἀποτελέσματα τοῦ δ' αὐτὸς ἐπροσπάθει, ὅς ὅμως ἐδέχοντο αἱ θυγατέρες του εὐπειθῶς, διὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσωσιν.

Ἡ δὲ Ρόζα, οὐτε εἰς τὰς λέξεις τῶν δύο ξένων ἀπεκρίθη, οὐτε, ἀφ' οὗ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν μετὰ τοῦ πατρὸς τῆς, μετακινήθη, ἀλλ' ἔμεινε ὡς τις στήλη ἀλόος, ὡς ἂν εἶγεν ἰδῆ τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης καὶ ἀπελιθώθη. Καὶ τῷ ὄντι ὡς ἀπολιθωθεῖσα ὡμοίαζε, διότι ὅλον τὸ αἷμα ἐφυγεν ἀπὸ τὰς παρειάς καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς, καὶ συνεστάλη εἰς τὴν καρδίαν τῆς, ὡς τε παρ' ὀλίγον, ἂν δὲν ἐκρατέτο εἰς τὴν θύραν, ἡθελε πίσει ἀναίσθητος κατὰ γῆς. Ἄλλὰ διὰ δραστηριὰς θελήσεως συνελοῦσα, περιέφερε πανταχοῦ τὸ βλέμμα ὅπως ἀνακαλύψῃ τὴν Νίνναν· μὴ ἰδοῦσα δὲ αὐτήν, περιήλθε πᾶσαν τὴν αἰθούσαν μὲ βῆμα σπασμωδικόν, καὶ μετ' αὐτὴν πάτας τὰς ἄλλας αἰθούσας, καὶ εἰς τὴν τελευταίαν εἶδε τοὺς δύο Οὐγγρους παρισταμένους εἰς χαρτίων τράπεζαν, καὶ παίζοντας φλωρίων ποσότητος εἰς τὸν Φαραῶ. Ἡ κεφαλὴ τῆς ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ σοτοδιναῖ· παράδοξον εἶδος στενωχωρίας ἐπέζεε τὴν καρδίαν τῆς, καὶ σχεδὸν φρίκη ἐφαίνετο ἐπιγεγραμμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς, ὅταν ἐβρίσθη ἐξω τῆς αἰθούσης ταύτης εἰς ἀναζήτησιν τῆς ἀδελφῆς τῆς. Ἄλλὰ μὴ εὐρίσκουσα αὐτὴν οὐδαμοῦ, διευθύνθη, ὡς ἐννοοῦσα τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὸν κοιτῶνά τῶν. Ἐκεῖ εὗρε τῷ ὄντι τὴν Νίνναν πρηγῆ ἐπὶ τῆς κλίνης κειμένην. Ἡ κόμη τῆς ἦτον λυτὴ, εἶχεν ἀποσπᾶσαι τὰ ἄνθη ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῆς, καὶ οἱ ὀλοσυρμοὶ τῆς ἤκούοντο εἰς ὅλον τὸν θάλαμον. Ἡ συμπεπιεσμένη θλίψις τῆς εἶχεν ἐκραγῆ μὲ δρμὴν πολλαπλάσιον. Πλήρης οὐκίτου ἐπλησίασεν ἡ Ρόζα καὶ τὴν ἔλαθεν ἀπὸ τὴν χεῖρα.

— Δὲν ἤμπορῶ, ἀδελφὴ, δὲν ἤμπορῶ τὰς ἐορτάς των, ἀνέκραξεν ἡ Νίνα, χιλιᾶκις κνιγομένη ἀπὸ τὰ δάκρυα· δὲν ἤμπορῶ τοὺς χοροὺς καὶ τὰς εὐθυμίας των, ὅταν ἔχω τὸν θάνατον ἐντὸς τῆς καρδίας μου. Τί θέλουν αὐταὶ αἱ στολαὶ δι' ἐμὲ, τί θέλουν αὐτὰ τὰ ἄνθη καὶ αὐτοὶ οἱ ἀδάμαντις; εἰς τὸν τάφον κεῖται ἐκεῖνος. Φορίστέ με τὸν νεκρικὸν στέφανον.

— Νίνα μου, φιλότατη μου Νίνα, τί εἶναι αὐτοὶ οἱ ἀπαίσιτοι λόγοι; ἀνέκραξεν ἡ Ρόζα κλαίουσα.

— Ἐκεῖνος ὁ εὐγενὴς, ἐκεῖνος ὅστις τὸ πᾶν ἐθυσίαζε δι' ἐμὲ, ἀπέθανεν, ἀπέθανεν ἡ Ρόζα, καὶ ἡμεῖς χορεύομεν, καὶ ἡμεῖς εὐθυμοῦμεν. ὦ! ἐπληρώθη τῆς καρδίας μου ἡ φιάλη· μία βανίς τῆ ἔλλειπε, καὶ αὐτὴν ἐπρόσθεσεν ἡ αὐθάδης αὐτῆ εὐωχία. Εἰς τὸν τάφον του χορεύομεν, ἐφουβρίζομεν εἰς τὸν θάνατόν του.

— Ἀλλὰ ἀγαπητὴ ἀδελφὴ, δὲν ἀπέθανεν ὁ Φίλιππος. Ζῆ, τὸ ἤξυρσις· αἰχμάλωτον μόνον τὸν ἔλαβον οἱ λησταί.

— Ζῆ! ἀνέκραξεν ἡ Νίνα. Τὸν ἔλαβον αἰχμάλωτον, καὶ μοι τὸ λέγεις τοῦτο ὡς παρηγορίαν! Τὸν ἔλαβον αἰχμάλωτον, καὶ ἡ συναπόλωτο μετ' αὐτῶν, ἡ στενοάζει καὶ θὰ στενοάζῃ ὅλον τὸν βίον του εἰς καταχθόνιον τι βάραθρον, εἰς ἄδην ἐπίγειον, εἰς τὰ δεσμά τῶν θηρίων ἐκείνων.

Καὶ βρῆθεῖσα ἐκ νέου εἰς τὸ προσκεφάλαιον, ἤρχισεν νὰ κλαίῃ πικρῶς.

— Φιλότατη ἀδελφὴ, ἐξηκολούθησε, σὲ λυπῶ, τὸ

ἡξέωρα· ἀλλὰ συγχώρησόν με. Δὲν εἶμαι πλέον εἰς στάσιν νὰ νικῶ τὸν ἐαυτόν μου. Ἄλλὰ δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν, ἡ φύσις εἶναι ἰσχυροτέρα τῆς θελήσεώς μου. Ἡ μακρὰ πάλη μὲ κατέβαλεν ἐντελῶς. Μὴ κλαίης, ἀδελφὴ, χεῖρε ἐξ ἐναντίας. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ πάτω τοῦ νὰ πάσχω. Αὕτη εἶναι ἡ ἐσχάτη, ἡ μόνη μου σωτηρία.

— Ὅχι, Νίνα μου! Τοῦτο δὲν θέλει γίνεαι ὑπάρχει ἄλλη διὰ τὴν σωτηρία· ὑπάρχει διὰ σὲ εὐτυχία ἀκόμη, καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀπολαύσῃς.

Καὶ ἀνοίξασα τὴν θύραν, ἐνευσε πρὸς ἕνα διηρέτην, καὶ τῷ εἶπε νὰ καλέσῃ τὸν πρίγκιπα.

— Διατί θέλεις, Ρόζα, νὰ πικράνῃς τὸν πατέρα μας διὰ τῆς θεᾶς μου; εἶπεν ἡ Νίνα. Ἄφες τὸν νὰ νομίσῃ ὅτι φυσικὴ τις ἀσθένεια μὲ ἀνήρπασε· θὰ τῷ μείνῃς σὺ χαρὰ καὶ παρηγορία. Προσπάθησον νὰ τῷ παρηγορήσῃς τὰς τελευταίας στιγμὰς του, καὶ νὰ τῷ ἀποδώσῃς ὅλην τὴν εὐτυχίαν ὅσην ἐγὼ τῷ ἀφῆρετα.

Ταῦτην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν ὁ πρίγκιψ Φρακὸλης.

— Νίνα μου, εἶπε, τεθλιμμένος, καὶ σιλοῦν αὐτὴν περιπαλῶς εἰς τὸ πρόσωπον. Πάτχεις φιλότατη! Ἡλπίζον ἡ ἐορτὴ αὕτη νὰ σὲ ἀφελήθῃ· ἀλλὰ βλέπω ὅτι ἀπέτυχον. Ἡ στάσις σου, κόρη μου, μὲ τρομάζει.

— Πάτερ, εἶπεν ἡ Ρόζα, ἡ στάσις τῆς Νίννας σὲ τρομάζει δικαίως. Ἄλλὰ θάρσει, ἐσώθη! Εἰπέ μοι, πάτερ! Πόθεν γνωρίζεις τοὺς δύο ἐκείνους Οὐγγρους εὐγενεῖς, αἵτινες ἦλθον ἀπόψε οἱ τελευταῖοι;

— Τοὺς εἶδα εἰς ἕνα γνωρίζομαι μου οἶκον εἰς τὴν Νεάπολιν, εἶπεν ὁ πρίγκιψ, ἐκπληροτόμενος διὰ τὴν ἐρώτησιν. Μοι τοὺς παρουσίασαν ὡς πρὸ ὀλίγου ἐλθόντας ἐκ Γερμανίας.

— Πάτερ, ἐπανελάθεν ἡ Ρόζα μετ' ἀγῶνος. Πάτερ, ἐκεῖνος ὃν μὲ ἀνόμασας κόμητα, . . . ἐκεῖνος εἶναι . . . ὁ ληστὴς ὅστις ἤρπασε τὸν Ρικκάρδον!

Καὶ ἄρα ἐπρόσθεσε τὰς λέξεις ταύτας, ἐβρίσθη εἰς τὸν πρᾶξιλον τῆς ἀδελφῆς τῆς κλαίοντα μεγαλοφώνως, καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐπέσε κατὰ γῆς εἰς λειποθυμίαν. Ὁ πρίγκιψ ἐπέσειεν ἀμέσως νὰ τῆ διαψιλευθῇ πᾶσαν ἀναγκαίαν θεραπείαν, καὶ ἄρα τὴν ἀνεκάλεσεν εἰς ἐκὺτην, καλέσας δύο θαλαμηπόλους, ἐξῆλθεν ὁ ἴδιος, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ χοροῦ μὲ μεσιδιῶντα τὰ χεῖλη καὶ μὲ ἀτάραχον βῆμα. Ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς τὴν αἰθούσαν τῶν χαρτοπαγνίων, ὅπου ὠμίλησε μετὰ διαφόρων, καὶ μεταξὺ ἄλλων καὶ μετὰ τίνος κυρίου, φέροντος στολὴν, καὶ ὅστις ἦν ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας τῆς Νεαπόλεως, καὶ ἐπειτα ἐλθὼν εἰς τὴν τράπεζαν ὅπου ἐπαίζον οἱ δύο Οὐγγροι, κατέθεσε τινὰ φλωρία εἰς τοῦ ἑνὸς τὸ χαρτίον. Μετὰ τινὰς στιγμὰς εἰσελθὼν ὑπηρετῆς, εἶπε κρυφίως εἰς τὸν Οὐγγρον κόμητα, ὅτι ἀνθρωπος ἐλθὼν ἐξω ζητεῖ νὰ τὸν ἐμιλήσῃ. Ὁ κόμητας ἐφάνη ἐλαφρῶς ταραχθεὶς, καὶ εἶπεν ὅτι ἀμέσως θέλει ἐπιστρέφει, παρακαλέσας δὲ τὸν πρίγκιπα Φρακὸλιν νὰ ἐπιτηρῆ τὸ χαρτίον του, ἐξῆλθε. Μετ' ὀλίγον δ' αὐτὸς ὑπηρετῆς ἐπανελθὼν, εἶπε κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἰς τὸν ἄλλον Οὐγγρον, ὅτι ὁ κόμητας τὸν παρακαλεῖ νὰ ἐξέλθῃ ἐπὶ μίαν στιγμὴν· καὶ αὐτὸς, ἐγεραθεὶς ἀμέσως ἤκολούθησε τὸν ὑπηρετῆν. Οὕτως ὁ εἰ-

δὲ ἄλλος δὲν ἐπέστρεψαν πλέον. Ὁ δὲ χορὸς, μετὰ λαμπροῦ δείπνου, ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς τρίτης ὥρας μετὰ τὸ μεσονύκτιον, πρὸς κοινὴν εὐχαρίστησιν τῶν προσκεκλημένων, οἵτινες μόνον ἐλυποῦντο διότι αἱ δύο νέαι πριγκιπέσσαι, εἰς ἀνάβρωσιν ἀκόμη οὔσαι ἀπὸ τῆς πρό τινων μηνῶν μακρῆς ἀσθενείας τῶν, δὲν ἐδύναντο νὰ μείνωσιν εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς νυκτερινῆς εὐωχίας, ἀλλ' ἀπεσώθησαν ἐνωρίς εἰς ἀνάπαυσιν.

Οἱ δ' ὑποτιθέμενοι Οὐγγροι μεγαλοφώνως ἐπληρώθησαν καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀστυνομίαν οὐκ ἄλλ' ἕκαστος κατ' ἴδιον. Ὀλίγον δὲ μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν εἰς χωριστὰς φυλακὰς, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἦλθε πρὸς τὸν λεγόμενον κόμητα Ζαγαδῖνον ὁμοίως τὸν ἐξετάσῃ. Ἄλλ' αὐτὸς τὸν ἐδέχθη μετὰ πολλῆς προσηθείας, τὸν βύρην αὐθάδη, τολμησάντα νὰ ἐπιβάλῃ χεῖρα εἰς Οὐγγρον κόμητα, τῷ ἐδειξε τὸ διαβατήριόν του, καὶ τὸν ἠπειλήσε δι' ὅλον τὸν κραυγῶν τῆς ὀργῆς τῆς Αὐστριακῆς κυβερνήσεως.

Μετὰ ταῦτα δ' ὁ ἀστυνόμος μετέβη πρὸς τὸν κύριον Βάιμακ. Οὗτος ἐξ ἐναντίας, ἀνάνδρος ὡς ληστὴς, εἶπε πρὸς τὸν κύριον Βάιμακ, καὶ ἔκλαιε. Προσελθὼν δ' εἰς αὐτὸν ὁ ἀστυνόμος, τῷ εἶπε μετὰ τίνος ἠπίστευτος.

— Μὴ κλαίης. Ὑπάρχει τρόπος νὰ ἐξαγοράσῃς τὴν ζωὴν σου. Ἐγὼ ἤμπορῶ νὰ σοὶ τὴν ἐγγυηθῶ.

Ὁ ληστὴς, ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας, ἀνεκάθησε, καὶ ὑπὸ χαρᾶς οἱ ὀφθαλμοὶ του ἤκτισθόθησαν.

— Σὺς συναλάβομεν, ἐξηκολούθησεν ὁ διευθυντὴς.

Ὅλα τὰ μέτρα ἐλήφθησαν ὅπως μὴ διαφύγῃς. Ὁ τόντροφός σου τὰ πάντα ὠμολόγησεν· ἀλλ' εἰς αὐτὸν δὲν θὰ γίνῃ χάρις. Βοήθησε σὺ τὴν ἀρχὴν· εἰς τὰς ἀνακαλήψεις τῆς; καὶ σώσειςαι. Θέλεις;

— Ἀποῦ ὠμολόγησεν ὁ Καπρέρας, εἶπεν ὁ ληστὴς τρέμων, ὁμολογῶ καὶ ἐγὼ. Ἄλλ' εἶμαι βέβαιος περὶ τῆς ζωῆς μου;

— Τοῦτο, ὑπέλαβεν ὁ διευθυντὴς, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν τῶν πληροφοριῶν σου. Ὁ Κόμητας Ζαγαδῖνος λοιπὸν εἶναι ὁ Καπρέρας;

— Δὲν τὸ ὠμολόγησεν ὁ ἴδιος; ἐρώτησεν ὁ ληστὴς διστάζων.

— Ὁ ἴδιος τὸ ὠμολόγησε, καὶ ἄλλοι, ὡς βλέπεις, τὸν ἐπρόδωκαν, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος. Ἄλλ' ἀνάγκη νὰ τὸ μαρτυρήσῃς καὶ σὺ, ὅπως ἐξαγοράσῃς τὴν συγχώρησίν σου.

— Ἐκεῖνος εἶναι, ἀπεκρίθη ὁ ληστὴς ἐνθῶν.

— Καὶ πῶς ἔχει διαβατήριον Οὐγγρῶν κόμητας;

— Ἐφόνευσεν τὸν κόμητα καὶ ἕνα ὄπαδόν του, ἐρχομένου εἰς Ἰταλίαν, καὶ ἔλαβε τὸ διαβατήριον ἐκείνου καὶ τὸ ἐδικόν μου.

— Ποῦ ἐδρεύει ἡ συμμορία σου;

— Μέρος διεσπάρη πρὸς τὸ παρὸν, μέρος μετέβη εἰς τὴν Παππικὴν ἐπικράτειαν, ὅπου ὁ Καπρέρας μετέβησε καὶ τοὺς θησαυροὺς του, καὶ ὀλίγοι μόνον ἀκόμη κρύπτονται εἰς τὰ πέριξ ὄρη. Αὐτοὶ φρουροῦν τὸν αἰχμάλωτον Σικκάρδον, ὅστις φυλάττεται ὡς ἐνέχυρον, ἂν ἤθελε συμβῆ ποτὲ τίποτε εἰς τὸν ἀρχηγόν.

— Ὅθ μοὶ παραδώσῃς τὸ Σικκάρδον ζῶντα, καὶ σώσειςαι.

Ὁ ληστής ἦτον πρόθυμος εἰς πᾶν ὅ,τι παρ' αὐτοῦ ἀπαιτεῖτο, καὶ ἔδωκεν ὅλας τὰς πληροφορίες ὧν εἶχεν ἀνάγκη ὁ ἀστυνόμος. Ὅταν δὲ οὗτος εἶπεν εἰς τὸν Καπρέραν χάρις δὲν θέλει γίνεαι, δὲν ἐφεύδεται. Πρὸς φρικτὸν παράδειγμα ἡ ἐξουσία εἶχεν ἀπόρατον, ἅμα τὸν συλλάβη, ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων νὰ τὸν δικάσῃ, καὶ νὰ τὸν θανατώσῃ.

Τὴν ἐπαύριον ἐπομένως ἀπὸ πρωίας ἤρχιεν ἡ ἀνάκρισις τοῦ μυστικώτατος συγχρόνου δὲ ἐδόθησαν εἰς τὴν ἀστυνομίαν τῆς Ῥώμης αἱ δέουσαι πληροφορίες πρὸς σύλληψιν τῶν συνενόχων του. Περί δὲ τῆν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἄνθρωποι τινες, ἐνδεδυμένοι ὡς χωρικοὶ, ὑπὸ τὰ ἐνδύματά των ὁμοίως κρύπτουσαι ὅπλα, ἀνέβηκινον δυσθάρτους τινὰς καὶ ἀκατοκῆτους τοῦ ὄρους χαράδρας. Ἦσαν δὲ οὗτοι ὁ διαυθυντής τῆς ἀστυνομίας μετὰ στρατιωτῶν καὶ μετὰ τοῦ ληστοῦ, ὅστις προειδοποιήθη ὅτι δύο στρατιώται εἶχον τὴν ἐντολήν, ἅμα ἐφαίνοντο ἐκ μέρους τοῦ τὰ ἐλάχιστα συμπτώματα προδοσίας, νὰ τῷ ἐπιβίωσι τὰς μαχαίρας των εἰς τὸ στήθος.

Τὸ σκότος εἶχεν ἤδη ἐπέλθει ὅταν εἰσῆλθον εἰς κοιλάδα τραχεῖαν καὶ σύμφοτον, μαμακουμένην δὲ ἀπὸ πᾶσαν πεπατημένην ὁδόν. Ἀφ' οὗ ἐποχώρησαν ἐπ' ὀλίγον, ἀπὸ τοῦς κλάδους ἐνδὸς δένδρου ἠκούσθη ὀξεῖα φωνὴ γλαυκός· εἰς αὐτὴν δὲ ὁ ληστής ὅστις τοὺς συνώδευεν ἀπήντησεν ἀμέσως δι' ὁμοίας φωνῆς· καὶ ὡς ἀπάντησις εἰς τὸ σύνθημα τοῦτο ἠκούσθη ἀπὸ τὸ αὐτὸ μέρος φωνὴ αἰλοῦρου. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ὁ ἀστυνόμος ἀφῆκε δύο στρατιώτας νὰ ἐνεδρεύουσι. Μετὰ τινῶν δὲ λεπτῶν παρῖαν ἀνεκάλυψεν εἰς τὸν βράχον ποσοφοροποιημένην μικρὰν καλύβην, ἥτις εἰς τὸν τόπον ἦτον γνωστὴ ὡς κατοικία ἀνθρωποποιῶν. Ὁ ληστής ἐλθὼν εἰς τὴν θύραν, ἐκτύπησε τρεῖς κατ' ἰδίαιτερον τρόπον.

— Τίς εἶναι, ἐκραξεν ἰσώθεν φωνὴ γυναικεία.

— Ἀνθρωποποιοί! ἀπεκρίθη ὁ ληστής. — Ἄνοιξε, μάνα Βαρβάρη.

— Ἄ! ἀνθρωποποιοί! εἶπεν ὀρυωμένη, ὡς δυστράπου κυνός, ἡ φωνὴ τῆς νυκτός· ἀγροῖμικ! Δὲν μ' ἀφίνουν στιγμὴν ἡσυχίαν! Ὅλην τὴν νύκτα μουχρίζουν.

Καὶ ἡ θύρα ἠνεώχθη βιαίως, καὶ εἰς τὴν φλῆαν ἐφάνη γράϊα ἐρυννίς, βυπαρὰ, μετὰ τὴν κόμην βδελυρὰν καὶ λυτὴν, μετὰ τὴν ὄψιν ἀπαίσιον, κρατοῦσα δὲ εἰς τὴν χεῖρα ἡμίσειστον λύχνον.

— Ἄ! σὺ εἶσαι Πεδρούκκη!

Καὶ ἐκεῖνοι ἐκεῖ ποῖοι εἶναι; εἶπε μετὰ τὸν αὐτὸν τόνον ἡ γράϊα, βλέπουσα εἰς τὸ σκότος τὰς σκεῖς τῶν στρατιωτῶν.

— Σιωπὴ, Βαρβάρη, μὴ γαυγίζῃς πάντοτε, ἀπήντησεν ὁ ληστής. Αὐτοὶ εἶναι σύντροφοί μας· ἦλθαν ἀπὸ τὴν Ῥώμην.

Καὶ εἰσελθὼν μετὰ τὴν συνοδείαν του,

— Ποῦ εἶναι οἱ ξυλοκόποι; εἶπεν.

— Εἰς τὸν κλιβανον, ἀπεκρίθη ἡ γράϊα.

— Πρέπει νὰ ἐλθουν νὰ γνωρισθῶν μετὰ τοὺς νέους ἀνθρωποποιοὺς, ἀπήντησεν ἐκεῖνος.

Τότε ἡ γράϊα πορευθεῖσα πρὸς τὸν κλιβανον, ὅστις

ἔκειτο εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, ἔθισε τὴν κεφαλὴν τῆς εἰς τὴν ὀψὲν, καὶ ἐφώνησε.

— Ὁ βοσκός ἦλθε καὶ θέλει ἀνθρώκας!

Μετ' ὀλίγον μίᾳ θύρᾳ καταπακτῆ, ἀφαντῆς ἔως τότε, ὀπίσω δὲ τοῦ κλιβανου κειμένη, ἠνεώχθη εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐξῆλθον δύο κακοῦργοι, οὓς ἔλαβε κατὰ μέρος ὁ Πεδρούκκης διὰ νὰ τοὺς ὁμιλήσῃ.

Ἐν ᾧ ὁμοίως αὐτοὶ ἐπρόσθετον εἰς τούτου τοὺς λόγους, οἱ στρατιώται, ριφθέντες, συνέλαβον αὐτοὺς καὶ τὴν γράϊαν, καὶ τοῖς ἐκλείσαν τὸ στόμα, πρὶν ἵνηθῶσιν οὕτε μίαν φωνὴν νὰ ἐκπέμψωσιν. Συγχρόνως δὲ ἐκτείνας ὁ Πεδρούκκης τὴν χεῖρα εἰς τὴν ζώνην ἐνός ἐξ αὐτῶν,

— Φέρ' ἐδῶ τὰ κλειδιά, Παυλέτε, εἶπεν· εἶναι περὶ τὸν ν' ἀφρέζης καὶ νὰ δαυκάσῃς. Δὲν ἔμπορεῖς νὰ μὲ φάγῃς, φίλε μου· ἡ τύχη βλέπει οὕτω τὰ ἐφερε.

Καὶ λαβὼν τὰ κλειδιά, ἀνάψα; δὲ καὶ δαυλὸν εἰς τὸν ὄχλον, ἐνευσε πρὸς τὸν ἀστυνόμον, ὅστις μετὰ τινῶν στρατιωτῶν τὸν ἠκολούθησε διὰ τῆς ἀνοχθείτης καταπακτῆς εἰς ὁδὸν σκοτεινὴν καὶ ὑπὸ γέρον, προχωροῦσαν εἰς μακρὸν διάστημα. Ἐντὸς τῆς οὐρίσκος ταύτης ἀπήντησαν δύο θύρας, καὶ τὰς ἠνεώξεν ἀλληλοδιαδόχως. Τέλος ἐβῆσαν εἰς ἄλλην τρίτην, καὶ ἐμπρὸς αὐτῆς ὁ Πεδρούκκης, νεύσας εἰς τοὺς στρατιώτας· νὰ διασθρομῆσιν καὶ νὰ μείνωσι σιωπῶντες, ἔσθυσεν τὸν δαυλὸν, καὶ τὸ περιέσχον ἐβυθίσθη εἰς πυκνὸν σκότος· εἶπειτα δὲ ἐκραξεν ὡς ἐντὸς τοῦ δάτους, μιμούμενος τὴν φωνὴν τῆς γλαυκός, καὶ ἡ αὐτὴ φωνὴ ἠκούσθη ἀντηχοῦσα καὶ ὀπισθεν τῆς θύρας. Μετὰ τὴν φωνὴν δὲ ταύτην ἀντήχησεν ἐκ τοῦ ἐντὸς τῆς θύρας πάλιν φωνὴ αἰλοῦρου, καὶ εἰς αὐτὴν ἀπήντησε δι' ὁμοίας ὁ Πεδρούκκης.

Τότε ἠνεώχθη ἡ θύρα, καὶ ἔδειξε τὸ ἐμβαδὸν σπηλαίου, εἰς οὗ μίαν γωνίαν, ἀέρα λαυβάνουσαν διὰ τινῶν ἐλικουσιδῶν σχισμῶν τοῦ βράχου, ἔκειτο ὑπὸ κρεμαστὸν λύχνον, καὶ ἐπὶ ἀχύρου σαπροῦ ὁ αἰχμάλωτος, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἴστατο, κρατῶν γυμνὸν ἔγχειρίδιον εἰς τῶν ληστῶν, ἑτοιμος νὰ τὸν θανατώσῃ ἂν ὁ εἰσερχόμενος δὲν ἦτον ἐκ τῶν συντρόφων.

— Ὁ Πεδρούκκης, εἶπεν ὁ ἀνοίξας τὴν θύραν. Τότε ὁ ἄλλος φρυγὸς ἀφῆκε τὸν αἰχμάλωτον καὶ ἐπληρώσατε.

— Ναί, ἐγὼ! ἀπεκρίθη ὁ Πεδρούκκης. Σιέλλομαι ἀπὸ τὸν κόμητα νὰ εἰπῶ τινὰς λέξεις εἰς αὐτὸν μυστικῶς. Ἐξέλθετε μίαν στιγμὴν.

Οἱ δύο λησταὶ ὑπήκουσαν. Ἄλλ' ἅμα ἐξῆλθον εἰς τὸ σκότος τῆς καρόδου, περιεκυκλώθησαν ἀμέσως ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, ἀρωπλίστησαν καὶ ἐδέθησαν. Εἰσελθὼν δὲ ὁ ἀστυνόμος, ἔλαθεν εἰς τὰς ἀγκαλάς του τὸν Σικκάρδην, ὅστις κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὅτι ἦλθον νὰ τὸν φονεύσωσι, καὶ ἠέρεθ ὑπερηφάνως, ὅπως δεχθῆ τὴν πληρὴν ἀνδρικόως ἐπειτα δὲ μαθὼν τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἐδύνατο νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἢ ἐνόμιζεν ὅτι ἀποχαιρέτησε διὰ πάντοτε. Ἠμίγυμνος, βυπαρὰ φορῶν βόκην, μακρὸν ἔχων γένειον καὶ ἀτημέλητον κόμην, ἦτον ὡς σκιὰ ἐαυτοῦ, καὶ ὁμοίως μᾶλλον μετὰ τοὺς ληστας ἀφ' ὧν τὰ ξίφη ἐσώθη. Ἀφ' οὗ δ' ἐνηγκαλίσθη τὸν ἀστυνόμον, καὶ τὸν εὐχαριστήσας ζωηρῶς διὰ τὴν σωτηρίαν του, μεσιτεύσας συγ-

χρόνως καὶ ὑπὲρ τοῦ Πεδρούκκη, ὅστις συνετέλεσεν εἰς αὐτὴν, τὸν ἠκολούθησεν ἐπειτα ἐκτὸς τῆς ζοφερᾶς τοῦ εἰρκτής· καὶ ὅταν ἐφθασεν εἰς τὸ βυκαθρον, καὶ τὸ στήθος του ἐπληρώθη κατὰ πρῶτον μετὰ τόσους μῆνας ἀέρος καθαροῦ, ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατα καὶ προσηυχῆθη θερμῶς.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰσῆλθεν ἡ ἐλπίς εἰς τὴν καρδίαν τῆς Νίννας, ἐδίωξεν ἀπ' αὐτῆς τὴν ἡσυχίαν, ὡς καὶ τὸν ὕπνον ἀπὸ τὰ βλέφαρά της. Ἀντὶ τῶν πρῶτων δακρῶν, τὴν ἐκυρίευσεν ἥδη νευρικός γέλως· ἀδιακόπως εἶχε τὸ βλέμμα εἰς τὴν θύραν ἐστηριγμένον, καὶ εἰς τὸν ἐλάχιστον κρότον ἐνόμιζεν ὅτι ἀκούει τοῦ Φιλίππου τὸ βῆμα.

Ἡ Ῥόζα δὲν εἶχε τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀνυπομονῆσιαν. Ἐντελῶς ὁμοίως ἀτάραχος δὲν ἦτον οὐδ' αὐτὴ. Ἦτον μὲν σιωπηλὴ, καὶ οὐδὲν εἰς τὴν φουσιγονωμίαν τῆς δὲν ἐπρόδιδε καρδίας ἀνησυχίαν. Ἀλλὰ ἐν σὺμπτωμα ἦτον παράδοξον παρ' αὐτῆ, ὅτι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καὶ σχεδὸν δι' ὅλης τῆς νυκτός περιεπάτει ἀδικόπως ἄνω καὶ κάτω, ὡς ἂν δὲν ἐδύνατο οὐδὲ στιγμὴν νὰ μείνῃ ἀκίνητος, καὶ ὡς ἂν σφοδρὰ ἐσωτερικὴ ταραχὴ ὑπεσῆριξεν εἰς τοσοῦτον βαθμὸν τὰς σωματικὰς τῆς δυνάμεις.

Τὴν δ' ἐπαύριον τῶν συμβάντων ἐντὸς τοῦ δάτους, ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ὅπου ἦσαν αἱ δύο ἀδελφαὶ μετὰ τοῦ πατρὸς των, ἠνεώχθη, καὶ ὁ Σικκάρδης εἰσῆλθεν. Ἡ Νίνα ἐξέπεμψε μεγάλην φωνὴν καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκαλάς του, καὶ ὁ πρίγκιψ Φραπόλις καὶ ἡ Ῥόζα ἔσπευσαν πρὸς αὐτόν.

Λαβὼν δ' ὁ πρίγκιψ τὰς χεῖρας τῆς Νίννας καὶ τοῦ Φιλίππου,

— Τώρα πλέον ἠνωμένοι, εἶπε, διὰ νὰ μὴ χωρισθῆτε. Ἦθελες, φιλιτάτη Νίνα, νὰ νυμφευθῆς τὴν αὐτὴν ἡμέραν μετὰ τῆς ἀδελφῆς σου. Ἐπιμένεις καὶ τώρα εἰς τὴν ἀπόφασίν σου;

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη τυμπανισμός, ἡ θύρα ἠνεώχθη ἐκ νέου, καὶ εἰσῆλθεν ὁ διευθυντής τῆς ἀστυνομίας ἐν πλήρει στολῇ.

— Ἐρχομαι, κύριε πρίγκιψ καὶ κυρίαί, εἶπε, νὰ οἶς εἰδοποιήσω, ὅπως μὴ φοβηθῆτε. Ἐφέραμεν τὸν Καπρέραν. Τὸ δικαστήριον ἀπεράσισε νὰ θανατωθῆ ἐκτὸς τῆς πόλεως τῆς ἐπαύλειος ταύτης, ὅπου ἔγινε τὸ τελευταῖον του ἐγκλημα.

Τότε ἡ Ῥόζα ἐγεγνήσθη, ἦλθε πρὸς τὴν Νίναν, καὶ τὴν ἔλαθεν ἐκ τῆς χεῖρός.

— Ἀδελφῆ, τῆ εἶπεν, ἦθελες νὰ νυμφευθῶμεν τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Ἐκπληρῶ τὴν ἐπιθυμίαν σου. Σήμερον σὺ νυμφεύσασαι τὸν κόμην Σικκάρδην. Ἐγὼ νυμφεύομαι τὸν Χριστόν. Λαμβάνω τὸ κάλυμμα μοναχῆς.

— Ῥόζα! τί λέγεις Ῥόζα μου! ἀνέκραξεν ἡ Νίνα, ἀναπηδήσασα ὑπ' ἐκπλήξεως.

— Τί λέγεις, θύγατερ! εἶπεν ὁ πρίγκιψ, ἐλθὼν καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν Ῥόζαν.

Αἰφνῆς ἠκούσθη ἰσχυρὰ βροντὴ ὡς πολλῶν πυροβόλων κροτούντων ὁμοῦ.

— Ὁ ληστής Καπρέρας ἦτον ὁ σωτὴρ μου εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Σαντάλθου! ἀνέκραξεν ἡ Ῥόζα, καὶ ἐπε-

σεν ὡς νεκρὰ εἰς τὰς ἀγκαλάς τοῦ πατρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς.

P.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.
ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ.
(Ἴδε Φυλλ. 24.)

Z.) Συμμετ. Τέλος ἀνάγομαι εἰς τὸ ἀγανὲς πέλμα- γος τῶν ἱστορικῶν, φιλολογικῶν, τεχνολογικῶν, εἰδήσεων τῆς Συμαίδος, καὶ ὡς ἡ περιστερὰ τῆς κιβωτοῦ, δὲν ἔχω ποῦ νὰ θέσω τὸν πόδα, χωρὶς νὰ τὸν ἐμβαθῶ εἰς ἄβυσσον. Ἐνόμισα δ' ἀναγκασθῆναι νὰ παρασκευάσω τὴν περὶ αὐτῆς κρίσιν διὰ τῆς ἐκτιμήσεως ὧν τῶν λοιπῶν χειρογράφων ὅσα κίχτηται ὁ ἐκδότης αὐτῆς, διότι μεταξὺ ὧν αὐτῶν εὐρίσκω μεγίστην ὁμοιότητα καὶ παράδοξον τινα χαρακτηριστικὰ συγγενείας.

Ἡ Συμαίς μᾶς παρατίθεται ὡς προῖον τοῦ καλῆμου Μελετίου τινὸς Χίου, Μοναχοῦ τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἀκμάσαντος τὸ 1236 μ. Χ. καὶ περιέχει κυρίως τὴν ἱστορίαν περιφήμου τινὸς σχολῆς καλουμένης Ἀπολιωνιάδος ἐν νήσῳ Σύμη, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἐν ἔτει 377 μ. Χ. μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς ἐν ἔτει 1148 μ. Χ. Ἐν ἐπιμέτρῳ δὲ περιέχει καὶ δύο χρυσόβουλα αὐτοκρατορικά, καὶ τὸν βίβιον Εὐλόρου· προσέτι δ' ὁ ἐκδότης πρὸς φωτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος προσέθεσεν εἰς 88 σελίδας τὴν ἱστορίαν τῆς νήσου Σύμης ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, χωρὶς οὐδὲ ἰῶτα νὰ παραλείψῃ· ὡστε δυνάμει νὰ παρηγορηθῶμεν τοῦ λοιποῦ ἂν αἱ Ἀιθίους καὶ τοῦ Πολέμοις τὰ συγγράμματα ἀπωλέσθησαν· διότι ἂν ἀτελῶς μόνον γνωρίζομεν τὴν ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰ καλλιτελεσθέντα τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, μᾶς ἀπορημοῖσιν αἰ λαπτομαρεῖς καὶ ἀκριβέσταται περὶ Σύμης εἰδήσεις. Ἐπλούτισσε δὲ τέλος τὸ ἥδη ὑπερπλοῦτον τοῦτο σύγγραμμα καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων περικοπῶν κλασικῶν συγγραμμάτων, ὅσων τοῦ Εὐλόρου, τοῦ Λασοτέφου, πρὸ πάντων δὲ διὰ θαυμασίας περιγραφῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Ὁμήρου, ἐξαχθείτης ἀπὸ τοῦ Λασοτέφου τὴν ποικίλην ἱστορίαν. Καὶ τοσον περιεργα, θαυμάσια, ἐξαισία, ἀκατανόητα εἶναι ὅλα τὰ τοῦ βιβλίου τούτου, ὡστε ὁμολογῶ ὅτι μὲν ἐμπρὸς τοῦ ἐκπεπληγμένου, καὶ δὲν ἤξεύρω τί μᾶλλον νὰ θαυμάσω, τοῦ συγγραφέως, ὅστις ποτ' ἂν ἦ, τὴν θρασύτητα, ἢ τῶν ἀναγνωστῶν, ἂν τινες ᾴσι, τὴν ὑπομονὴν, καὶ διατάξω πόθεν ν' ἀρχίσω καὶ ποῦ νὰ τελειώσω.

1.) Ὑψος. Ἐν ἀπὸ τὰ περιεργότερα φαινόμενα ὧν ἴδωμεν τῶν ἀνεκδότων χειρογράφων ὅσα κίχτηται ὁ ἐκδότης τῆς Συμαίδος, εἶναι ἡ ὁμοιότης τοῦ ὕφους των. Θαρβεῖς ὧν οἱ συγγραφεῖς, ἢ ἀργαιότεροι εἶναι ἢ νεώτεροι, εἰς ὅσον ἀφεστῶτας αἰῶνας καὶ τόπους ἂν ὑποτίθενται γράφοντες, ὅτι εἶχον τὴν αὐτὴν γραμματικὴν καὶ τὸν αὐτὸν διδάσκων, ἢ ὀρθότερον 2.

δύο ούτε γραμματική ούτε διδασκαλον είχαν ποτέ. Αν δὲν ἐβλεπες τὴν διαφορὰν τῶν ἐπιγραφῶν, ἤθελες νομίσαι ὅτι μία καὶ ἡ αὐτὴ χεὶρ, χεὶρ ἀμαθῆς καὶ ἀγράμματος, ἐγράφε καὶ τοῦ Πανσελήνου τὰς θαυροποικίλας ἐφευρέσεις, καὶ τοῦ Βόλλου τοὺς λήρους, καὶ τῆς Συμαίδος τὰ θαύματα, καὶ τὸ περιεργότερον, καὶ αὐτὰ τὰ προλεγόμενα τοῦ ἐκδότου τῆς. Πανταχοῦ εὐρίσκεις εἰς πάντα στίχον ἕνα μόνον ἀνορθογραφίας, ἀσυνταξίας, σολοικισμοῦ, ἀλλὰ, τοῦτο εἶναι τὸ κατόρθωμα, — τοὺς αὐτοὺς σολοικισμοὺς, τὰς αὐτὰς ἀσυνταξίας, τὰς αὐτὰς ἀνορθογραφίας. Ἴδου παραδείγματα ἐκ πολλοτάτων ὀλίγιστα διὰ τοὺς διατάζοντας νὰ πιστεύσωσι τὸ θαῦμα.

Ὁ ἐκδότης τῆς Συμαίδος ἀγαπᾷ κατὰ κόρον τὸ ἀσυνάρτητον σχῆμα. Λαμβάνω τὰς περικοπὰς κατὰ τύχην, ἔπου ἀνοίξω. Προλεγ. Συμαίδ. σελ. μζ'. στ. 3 Ὁπῆλξει αὐτοὺς κατὰ τῶν ἀρχόντων, διεγείρει στάσιν κατὰ τῶν καθεστῶτων καὶ προσκαλεῖ συνέλευσιν.

ς'. 8. Θορηθεὶ ὁ λαός, . . . διεγείρει τὰ πάθη ἀμροτέρων τῶν μερῶν, ζητοῦσι ἐπιμόπως τὴν ἐκάτοστον αὐτῶν, ἐξανίστανται κατὰ τῶν ἀρχόντων, ἐπεμβαίνει ὁ Τόπαρχος, . . . καὶ μὴ δυνάμενος ἀπισθοποδεῖ, αὐξάνει ὁ θόρυβος τοῦ λαοῦ, ἐξανίσταται καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων, ἐπιπίπτει μετὰ μαχαίρων, . . . φορέουσιν ἕνα ἐξ αὐτῶν. κτλ.

ς'. 29. Ἐνδίδει . . . καὶ καλεῖ τὸν λαὸν εἰς συνέλευσιν εὐχαριστεῖ αὐτὸν, . . . ζητεῖ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἰδοὺ φέρονται ἐν τῇ συνελύσει, ἐξελέγχει αὐτοὺς . . . καὶ εἶτα παραδίδει δεσμῶν τῶν δεσμοφύλακι, ἐπαγαγέρει τοὺς ἐξοστρακισθέντας, . . . λαμβάνει συμβούλους, . . . ἀφαιρῶσι τὴν ἀρχιστρατηγίαν, . . . καὶ θίδει αὐτὴν κτλ. Ἰδ. καὶ σελ. ν'. 11 καὶ νη'. 23, καὶ ἐν γένει εἰς πᾶσαν σελίδα.

Ἀλλὰ καὶ ἐν Συμαίδι σελ. 42, 11. Προχωροῦν πρὸς τὰς πόλεις, . . . ἐξάπτονται θυμοῦ, τρύχουν τοὺς ἐδότας, ζητοῦν τὸν ἐχθρὸν, κτλ.

Σελ. 51. 4. Ἐσχισα. . . τὸν σάκκον του, ἐτύλιξε τὴν ἀριστεράν του χεῖρα, καὶ τοῦ δράκοντος τὴν κεφαλὴν ἐσφίξε, . . . ἐχώρισεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ ἔρριψε μετὰ θυμοῦ. κτλ.

Σελ. 75 2. . . Καὶ τοῖς διδασκάλοις παραδίδει, ἐπιδίδει εἰς τὴν ῥητορικὴν, . . . ἀναγνωρίζεται διευθυντής, . . . γράφει ῥητορικά, . . . ἀναγορεῖ τῆς πατρίδος του, . . . ἔρχεται εἰς Βυζάντιον, διδάσκει τὴν ῥητορικὴν, ἀπέρχεται εἰς Ρώμην, . . . γράφει τὰ ἀντὶ αὐτοῦ, ἐπανέρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐγκαταλιμπάνει καὶ πάλιν κλαίων καὶ ἔρχεται εἰς Κνίδον. κτλ. κτλ. κτλ.

Καὶ ὁ Θεοδόσιος ἐν τῷ χρυσοβούλῳ του, Συμ. προλεγ. σελ. ξθ'. 5. Ἐξῆλθε τῆς παρθενικῆς μητρῆς, . . . ἐξῆλθεν ὁ ἀπάτωρ, . . . ἐξῆλθεν ἡ καιρὴ διαθήκη κτλ.

Καὶ οἱ Κάσιοι τὸ αὐτὸ σχῆμα μεταχειρίζονται εἰς τὸ ψήφισμά των, χαραχθὲν εἰς στήλην τὸ 826 μ. Χ. (Συμ. σελ. 99, τέλος) Ὡς βαλάνος γίνεται, ἐντός σπλήγγων αὐτῆς ἐπιπύρεται, ἀπῆλξει αὐτὴν, . . . μεταβάλλει τὸ ὄνομα αὐτῆς, . . . ἐσφενδύ-

ρίζει τὸν νεκρὸν, . . . πληροὶ τὴν ἀτμοσφαῖραν, . . . ἐλευθεροῦται ἡ πόλις ἡμῶν. κτλ.

Ἄς ἀναγνώσωσι οἱ ἄπιστοι τὸ ψήφισμα τοῦτο καὶ ἂς πιστεύσωσι! Κλασικώτερα ψήφισματος οὐνεκ εἰς ἀπαντᾶται εἰς τὸν Δημοσθένην;

Ἐπάρχει δὲ καὶ τῆς Νεοκόμου, ἱστορικῆς, λέγει, τοῦ αἰῶνος. Τὰ προλεγόμενα τῆς Συμαίδος μᾶς διδουσι περιεκτικὴν αὐτοῦ, ἐξ ἧς φαίνεται ἀμαθέστατος ὡς ὅλη ἡ συντροφία του. Ἄγαπᾷ δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον σχῆμα.

Συμ. προλ. σελ. σθ'. 6. Ἐξῆλθον τοῦ ναοῦ. . . καὶ περὶ τὴν τράπεζαν ἐκάθεζον. Κράμα μέλιτος . . . προσφέρει ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ σπονδὰς ποιοῦσι, καὶ τὰ ξίφη βάπτουσι περιπτυθέντι δὲ . . . κρείων μεταλαμβάνουσι, καὶ πρὸς ναὸν ἐπισκιδουνοιν. . . ἐπιβάλλουσιν ἀγγέλους. . . χροῖου τὸ μέτωπον, . . . λουνοῦσι τὴν κόμην, . . . καὶ μετ' εὐφημιῶν ἀποπέμψουσι. Καὶ κατωτέρω ἐξῆλθον τοῦ ναοῦ καὶ εἰς τὴν βουλήν ἔφερον τοὺς ἀποστάλους, ἠκούσαντο τὴν συμμαχίαν καὶ χυνοῦν στέφανον ἐδώσαντο αὐτοῖς, . . . ἐπλουτίσαν δάρα καὶ πιστήριον ὀρεῶν δόσαντες εἰς Κνίδον ἀπέπεμψον! κτλ.

Ἐπειτα ὅλη αὐτὴ ἡ ἀγράμματος συγγραφῆς ἀγέλη ἀγαπᾷ τὰς ἀπολύτους ὀνομαστικὰς καὶ τὰς ἀσυντάκτους γενικὰς, καὶ μετ' αὐτῶν καὶ ὁ συγγραφεὺς τῶν προλεγόμενων. Ἀνοίγω ἔπου τύχη καὶ ἀντιγράψω ἐκ τῶν Προλεγόμενων:

μζ'. 46. Ἰπὸ τῆς συνελύσεως τοῦ λαοῦ, στεφανηφοροῦντες δὲ ἄλλης τῆς νυκτός.

ν'. 26. Ὀβτωὶ διαίταμεν οἱ οἱ κάτοικοι ἠδύχως, καὶ ἀξιοῦμεν οἱ καθ' ἐκάστην κατὰ πλοῦτον καὶ ναυτιλίαν, καὶ θανατοῦμεν οἱ καὶ τιμῶμεν οἱ δικαίως ὑπὸ τῶν πέριξ λαῶν, ἀναλαμβάνει ἐν τῇ ἡρώσει σπειθήρ.

νδ'. 3. Καταβύτητες δὲ, γίνεται ἡ ἀγόρευσις.

νε'. 6. Κυβερνήσαντες δὲ οὗτοι, . . . ἄλλοι διαδέχονται αὐτοὺς.

νεθ'. 19. Τὰ χρήματα παραδωσαντες, ὕψωσεν ὁ βήτωρ.

μέ. 1. Ἀναγορευθέντων δὲ τοῦτων, ἐπιλομηθήσαν ἕνα φανῶσιν ἀξιώτεροι τῶν πρὸ αὐτῶν.

ξγ'. 28. Γερομέτων δὲ πάντων καλῶς, ἐξαρίσταται.

Ὀβτω καὶ ἡ ΣΥΜΑΙΣ.

46, 28. . . Φθάσαντες δὲ, ὑποδέχονται αὐτοὺς οἱ ἐν τῇ πόλει.

51, 12. Ἀπομακρυνθέντες μικρὸν, ἀγρᾶσ με.

39, 5. Σαλλισαντες, ἠγέρθη. κτλ.

29, 17. Κυλιόμενης τῆς ἐριδος εἰς τὸ αἶμα αὐτῆς καὶ ὀδυρομένης, ἔλκευς πρὸς ἑαυτὴν τὴν συμπάθειαν πολλῶν.

96, 10. Ἀποκλεύσαντος δὲ ὁ σκόλος κτλ.

Καὶ ὁ ΝΕΟΚΟΜΟΣ:

σδ'. 20. Ταῦτα τοῖς Συμαίοις καὶ Ρόδοις γνωστά γενόμενα ἐν καιρῷ, διακοσίας ναῦς . . . Συμαῖοι καὶ Ρόδοι ἠτοιμάσαντο.

σθ'. 2. Πᾶσαι πόλεις . . . συμμαχήσαναι, καὶ τὰ

ἄρκετά.—κοσμήματα περὶ τῶν ἄκρων.—13. Τὰς ἀσφύδας σφαιρίζαντες πάντες.

σδ'. 17. Τοῦτον ἀρπαγέντος βιαιῶς, τοὺς Συμαίους ἠρέβιος. κτλ. κτλ.

Καὶ τοῦ Θεοδοσίου τὸ ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΟΝ.

ξθ'. 12. Ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, καὶ ποιήσας καὶ διδάξας, παρεδόθη εἰς θάνατον ἢ ψυχὴ αὐτοῦ.

Καὶ τοῦ Μιχαὴλ τὸ ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΟΝ.

σθ'. 30. Τὴν ἰσχὴν οὐδ' αὐτῶν ἀπάντων σταφύλασσα ἢ δικαιοσύνη καὶ ἡ χεὶρ μου ὑπογράψασα, Σύμην τὴν νῆσον ἐπιθραβεύσω.

Καὶ ἔχεις ποῦ νὰ ρίψῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς χωρὶς ἢ ἀπαντήσης μυρίας ἀσυνταξίας;

ἐν ΛΑΟΣΤΕΦΩ Συμαίδ. κδ'. 18 βρέτας. . . ἀπεχόρυσσιν τῶν κινδῶν.

21. ἀπὸ βορρᾶν ἄρχει.

23. Τῇ τοῦτου Πελαγονίου Ἐρμού. κτλ. κτλ. κτλ. κδ'. 5. Σὺγκειται ἡ βιβλος ἐκ πετάλων δις ὄθω ποδῶν τὸ μέτρον ἔχοντα.

Ἐν ΣΥΜΑΙΔΙ.

12, 11. Ἐξῆρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τεσσαράκοντα δύο κέπλι, θέοντες τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἐνθῶσαι τὰς δύο ἀρχὰς ἐκάστου πρῶτον καὶ ἀπέχων ἕκαστον κτλ.

62, 17. παρὰ τῷ Πολυθρόμῳ . . . καὶ Σελήνω . . . ΤΟΥΣ ΚνιδίΟΥΣ.

Ἐν τῷ Χρυσοβούλῳ τοῦ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ.

σδ'. 13. Πρὸς τούτους ἐδοκέ μοι μόνοι οἱ Συμαῖοι δύνανται ταινωφορεῖν.

26. Χρῆ καὶ ΟΥΤΟΙ τὴν διατήρησιν τῆς σχολῆς αὐτῶν φυλάττειν.

Ἐν τῷ Χρυσοβούλῳ τοῦ ΜΙΧΑΗΛ.

πδ'. 7. Ἐστὶ δὲ καὶ δικαίωμα ἔχειν πάντες Συμαῖοι.

Καὶ ἂν ἤθελον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἐξακολουθήσω, ἐδυνάμην ν' ἀντιπαράβαλον ἕλην τὴν Συμαίδα πρὸς ὅλον τὸν λαόστορον, καὶ πρὸς ὅλον τὸν Νεόκομον, καὶ πρὸς ὅλον τὸν Βύλρον, καὶ πρὸς ὅλα τὰ Χρυσοβούλα, καὶ πρὸς ὅλα τὰ προλεγόμενα, καὶ νὰ εἴρω ὅλα ἐν φόραμα, ὅλα ἀλλήλων ἄετα καὶ οὐδὲν βγειέ! Ἄλλ' ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἂς ἀρκέσωσι τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀντιπολλῶν, καὶ ἂς θαυμάσωμεν ὀλίγον τὸν ἄλλον ἐλληνοισμὸν, τὴν χρῆσιν τῶν λέξεων, τὴν σύνθεσιν τῶν φράσεων. Ἰδὼ ἐγκαταλείπω πλέον τὰ Προλεγόμενα, ὡν τὴν σύνταξιν δι' ἄλλα δὲν ἀνέφερα μέχρι τοῦδε, εἰμὴ διὰ νὰ δείξω ὅτι ἡ τῶν ἐκδομένων συγγραφῶν σύνταξις εἶναι ὁμοιοτάτη κατὰ τοὺς σολοικισμοὺς τῆς πρὸς τὴν τοῦ ἐκδότου αὐτῶν. Ἴδου δὲ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν λοιπῶν τινὰ δείγματα,

Τῆς ΣΥΜΑΙΔΟΣ, συγγραφίσης τὸ 1236.

σελ. 4, 3. Κήσας γήμην.—4, 11. Ἐνεργῆτην ἴης.—6, 2Α. γρημμένον.—8, 23. Ἀναγορᾶ καὶ ἐπιστρέφω ΜΕ πλοῖον ΔΙΑ ΝΑ ἔλευθέρωσω ἡμᾶς.—11, 4. Ἐχει κορτὰ εἰς τὰ ἄλλα.—12, 2 καὶ 23. με τὴν ἀπαιτουμένην ἐκκλησιαστικὴν λαμπρότητα (τοῦτο δὲ ἀπέγραψεν ὁ πατὴρ Μελέτιος ἀπὸ τὰ προγράμματα τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοῦ ἐκπαίδευσως ὑπουργείου). 11, 17. με κομισματα

ἀρκετά.—18, 6 καὶ 94. 6. ἐν ῥοσῇ ὀφθαλμοῦ.—23 τὰ καταστήματα ἔπανσαν (ὅστις γνωρίζει τὴν γλῶσσαν τῶν παρ' ἡμῖν διαταγμάτων καὶ ἐγκυκλίων ἐνοεῖ τι σημαίνει).—24. ἠνοίξεν ἀνευ ὀρέξεως.—27. ἡ κολοφόνιος δόξα!—49, 29. βασιόμενος.—51. βοηκώδεις ὀφθαλμοί.—52. Τὸ φυσικὸν ΤΟΥΣ.—53, 20. ὑποχρέωται (obligat)—59, 2. ἔχασον τὴν λαμπρότητα.—60. Ἀδύνατον εἶναι, συναδελφεί μου, νὰ μὴ δακρῶσω (ὕψος τοῦ 13ου αἰῶνος).—62. Ἀγιογραφικὴ ΚΑΘΕΡΠΑ!—63. σηματικὴν ἐπαισθητὴν ἔχοντα.—ἠρῆκεν ἐποχὴν (μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).—67. θελήσει τοῦ ἀδελτοῦ του.—79. δυνάμει τοῦ πλοῦτον αὐτῶν.—120, 20. μάχαι ἔλαβον χόρρα! (ont eu lieu).—131, 7. σόματα σπαράττοτα (δηλ. σπαίροντα).—135, 29. ἀξιομνηστικὸς (ἴσως ἀνθυπολογοῦντο τοῦ πυροῦ ἀκροῦ;)—151 οὐτωσιν.—μεγαλεπίθετος.—εἰδῶσαν συνθήκας.—154. τῆς κλοσσάλας ἐκείνης Συμαίας σχολῆς. 166. μάχας δόσας. 170. Ναυμαχίαν δόσας. (livrer bataille).

Καὶ εἰς τὴν Βυζαντιδα τοῦ αὐτοῦ Μελετίου: οὐκ ἠξιώθηεν δὲ βαλεῖν κίβητ' εἰς χεῖρας (νὰ βάλω εἰς τὸ χεῖρι).

Καὶ αὐτὰ εἶναι ῥωμαϊκά τῆς 13ου ἑκατονταετηρίδος. Τὸ ὕψος τῶν Βυζαντινῶν εἶναι ἀναμφιδότως πολλῶς ὀλιον. Ἄλλ' ἂς εἰπῆ ὅστις ποτὲ λαβεῖ καὶ ἐν μόνον Βυζαντινὸν βιβλίον εἰς χεῖρας, ἂν δ' ἐλληνοισμὸς τῶν συγγραφέων τοῦ 13ου αἰῶνος, τοῦ Νικήτα Χωνιάτου, τοῦ Παχομέρου, τοῦ Γρηγοροῦ, τοῦ Ἀκροπολίτου, τοῦ Καντακουζηνοῦ, ἐμαίεζον τὸν τοῦ Λαοστέφου, Νεοκόμου, Βυζαντιδος, Συμαίδος καὶ τοῦ ἐκδότου τῆς. (ε.)

Ἄλλ' ἂς ἰδῶμεν τὸν ΛΑΟΣΤΕΦΟΝ, ὅστις εἶναι ἐπὶ τοῦ 13ου ἀλλὰ τοῦ 8ου αἰῶνος:

Ἐν Προλεγ. τῆς Συμαίδος, σελ. κδ. Τέχνη Ἰωνος. δηλ. Ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ; αὐτ. Τὰ ἴσα ὁ ναὸς περικειμένη χάρμις φέρει, καὶ ἐκτὸς θαυμάσιον πάντων γέμει, καὶ ἐκτὸς θαυμάσιον πάντων!

κγ'. Ἄστοιτες δις τρίς φυσικῶν μεγέθει, τράπεζα λευκῆ λίθου.

Ἡ βιβλος ἡν ὁ Ἐρμῆς τῇ τέχνῃ προσέβαλε, κδ'. ὁ ἀνδρῆς ΚΑΤΕΧΕΙ ἔργον.—Ὁ καὶ Θουκυδίδη μεμνηται.

κστ'. ἔργον ἀποσπῶν (ἐπὶ τῶν). κτλ. κτλ.

Ὀβτωσ ἐγγραφον τὰ ἑλληνικά τὸν ἕκτον αἰῶνα. Τὸν δὲ ἐνδέκατον ἰδοὺ πῶς ἔγραψεν ὁ ΝΕΟΚΟΜΟΣ:

(ε) Καὶ ἐν τούτοις εἶσι οἱ πεποιημένοι τοῦ Βυζαντινοῦ ἐκδοτοῦ κατὰ τὸ μέλλον καὶ ἴσον περὶ τὴν γλῶσσαν μέχρις αὐτοῦ τοῦ 16ου αἰῶνος, ἰδ. τὴν μαρτυρίαν τοῦ Φιλίππου, γαβροῦ τοῦ Χρυσολοῦ, ἐν ἀποστολῇ τοῦ ἔτους 1461, ἔξ' ὀπίου, σ. 188: Graeci quibus lingua depravata non sit . . . ita loquuntur vulgo hanc litteratam autem homines et doctos et sanctos et philosophi . . . non vident alicui veterem sermonem dignitatem atque elegantiam revivificant, imprimuntque ipsae nobiles multos; quibus enim nullum esset omnino cum viris peregrinis commercium, nec illi ac purus graecorum sermo servabatur. Ista est.

οὐ. μὴ θέλων δοκιμάσαι ἄλλην ἦταν. ἠξιώθησαν στήλης χαλκῆς χρυσοῦν στέφανον φερούσας κορωνίδος.

οὐ. δόσασαι.—Αντιπροσώπων (οἱ γεννάσαι εἶχον ἐφεύρει ὄχι μόνον τὴν βαμβακοπυρίτιδα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους!). — ἐκάθεζον.—ἐπλουτίσαν δῶρα.—ἐνός καὶ ἐβδωμάριον πρὸς τοῖς ἐπτακοσίοις ἔτεσιν ἕλην παρέγοντα (Ἡ ἐπιγραφή τοῦ συγγράμματος τοῦ Νεοκόμου, ἐν Ἐλπίδι, ἀρ. 485).—Αὐτόθεν: Τῆ μὲν ΕΙΛΑΙ τῶν μεταγενεστέρων χαριζόμενος.—ἐπὶ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ἰσαποστόλου ἀνέβη θρόνον, καὶ τὴν ἀμάθειαν ἐσπευρε τῷ ἔθρει τῶν Ἑλλήνων.—τὴν ἀμάθειαν ἐπλώσαντι κάλλιον ἢ τὴν παιδείαν.

Κατὰ δὲ τὸν 14^{ον} αἰῶνα ὁ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ἐπέγραψε τὸ βιβλίον του (Συμ. σελ. 178). Νικηφόρου Κερκυραίου Δαιδάλου. Τὸ πατρωνυμικὸν μετὰ τὸ ἑθνικὸν ἔχει χάριν ἀνεκφραστον, καὶ εἰς ἄλλην τὴν ἀρχαιότητα ἀπαράδειγματιστον.

Γράφει δὲ αὐτὸς ὁ καλὸς Νικηφόρος τοῦ 14^{ου} αἰῶνος. σ. 179. προσκολληθεὶς.—ἀριστοῦς ἐπιμήθη τῇ τοῦ αυτοκράτορος χειρὶ, (Κρίμα ὅτι δὲν μᾶς λέγει ἂν ὁ αυτοκράτωρ τῷ ἔδωκε τὸν μεγαλόσταυρον ἢ τὸν σταυρὸν τῶν ταξιαρχῶν!) — Ἐκαταῖον τὸν περιελάμβον βουλευόμενος αἶ.—Ἐπεργυρὸς πάνυ γενόμενος. Οὐκ ἔστι γὰρ καὶ ἑκατὸν (ς.) διήγε τὴν ἡλικίαν.

Καὶ οἱ αυτοκράτορες δὲ ἐπίσης Τρακαρῦται καθὼς καὶ οἱ ὑπῆκοοι των, ἂν καὶ τὰ χρυσόβουλά των ἐγράφησαν εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἦν ἡ ἐλληνισμὸς εἰς τὸ Βυζάντιον, εἰς ἐποχὴν (424 καὶ 860 μ. Χ.) καθ' ἣν ἤμασαν κομφοὶ συγγραφεῖς, καὶ καθ' ἣν τὰ δημόσια τοῦλάχιστον ἔγγραφα ἐκαθάριζον ἀκριβέστατα. Ἴδου ὅμως ἄλλα τινὰ δείγματα καὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ τῶν χρυσοβουλῶν τούτων.

Εἰς τὸ τοῦ ΘΕΟΔΩΣΙΟΥ ἀξιοσημειώτοι εἶναι οἱ Προνομιούχοι (σ. 6.) λέξεις ἐφευρεθεῖσα, ὡς ἐνομίζομεν, ἀπὸ τοῦς σημερινῶς δημοσιογράφοις μας. Ἄλλ' ἢ Συμαίς τὸ ἀπέδειξε τίποτε δὲν ἐφευρέθη σήμερον. Ἐὰν εἶναι ἐφευρέσεις τῆς θωμασίας βυζαντινῆς ἐποχῆς, καὶ αὐτοὶ οἱ Προνομιούχοι!

ΤΑ καὶ Α τῆς γῆς γεύονται. Χάριν τούτων (grāce à eux.)

Ὁ ζῆλος ἀπαράμιλλος ἔσται. Ὁ Θεοφρόνητος ΘΕΟΔΩΣΙΟΣ ὁ Μικρὸς ἐνόμισεν ὅτι ἔσται εἶναι ἐνεστώς!

Κηρύττω ἀνεξαρτήτους. Ὁ Θεοδόσιος ὁ Μικρὸς, ἂν ἔζη σήμερον, ἤθελε, δὲν ἀμφιβάλλω, εὐδοκίμησαι ὡς ἐφημεριδογράφος.

Ὅποια δῆποτε. Ἴδου ἔκφρασις τοῦ 5^{ου} αἰῶνος! οὐ. Τὰ μέσα (les moyens) οὐ. ἐπιχειρῶ πλεονεκτημένα.

Ὁ δὲ ΜΗΧΑΗΛ γνωρίζει καὶ αὐτὸς τοὺς ἀνεξαρτήτους (σ. π.)

Εἰς τὴν ὁρῶμεν θύσιν.—οὐ θεωρῶ καλὸν τοῦτο —σ. π. πάντων τῶν ἀγαθῶν πλεονεκτημάτων αὐ-

[ε] Συμ. Εἰς τὴν δευτέραν ἐκδοσιν [Γεωργ. τε καὶ Νομ. σ. 6.] μετεβλήθη ἡ λέξις ἐκ τῶν εἰς ἐν ἐν ἡμεῖς εἰς τὸν οὐκ. Ὅλοι οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς ἔχουσι τὰς διαφόρους γραφὰς των.

τῶν χάριν (καθὰρ 9^α ἐκατονταετηρίς).—ἀξιώ αὐτοῖς ταῦτα, ὃ Θεοδόσιος οὐκ ἠξίωσε (δὲν τοὺς ἀξίωσε, δὲν τοῖς ἔδωκε!) —Στεφάνου, Ἐνα τὰς μορφὰς αὐτῶν περιβάλλωσι!

Ὁ Μηχαὴλ γράφων περὶ τοῦ Θεοδοσίου, λέγει, ὁ καὶ Μικρὸς ἐπιλεγόμενος (σ. π.), ὡς ἂν ἐγραφε τις περὶ τινος, ὁ καὶ ἀμαθῆς, ὁ καὶ ἀπατεῶν, ὁ καὶ κακοήθης ἐπιλεγόμενος. Τὸν δὲ Ἰουστινιανὸν ὀβριζει κατὰ τρόπον τοσαύτον βύνασον (Τὸ ἀνόσιον ἀδικημα τοῦτο ὑπερ ἴδιον ἐστὶ βαρβάρου...), ὡς τε νομίζεις ὅτι ἀναγινώσκεις ἀναγώγου τινὸς ἀρθρογράφου κακοήθη λίβελλον.

Ὁ δ' ἐκδότης, καλὰ ἡμῖν εὐαγγελιζόμενος, μᾶς λέγει (σ. πβ. σημ.) Ἐκτὸς τῶν δύο Χρυσοβούλων λέγων τούτων... οὐκ ὑπέστησεν ὅτι ἐξῆλθε γὰρ ἰδῶ καὶ ἄλλου 27 τῶν ἀριθμῶν... περὶ ὧν ἄλλοτε θέλομεν ομιλήσει. Καρὰ εἰς ἡμᾶς!

2) Ὅνόματα. Ταῦτα περὶ τοῦ ὕπου, διότι ἀηδιάζω νὰ γράψω ἑκατονταπλάσια. Μεταβαίνω δ' εἰς ἄλλο ἀντικείμενον, οὐχ ἦντον θαυμασμοῦ ἀξίον δι' ἐμὲ, τὰ ὀνόματα.

Ἐνομίζον πάντοτε, καὶ ἐδιδάχθη ἀπὸ τοῦς σοφωτέρους κριτικῶς, ὅτι ἡ σύνθεσις τῶν Ἑλληνικῶν ὀνομάτων ἀκολουθεῖ κανόνας τινὰς παραγωγῆς καὶ ἐτυμολογίας. Περὶ τούτων ἠξέυρετε πόσα, ἐκτὸς ἄλλων, σοφὰ ἐγραψεν ὁ Πάππε εἰς τὸ λεξικόν του, καὶ ἀκριβῶς ὁ Λετρόννοσ εἰς τῶν σοφῶν τὴν ἐφημερίδα. Ἄλλ' ὁ Κιμολέων, καὶ ὁ Ἀντίθραος, καὶ ὁ Κίνδανος (κατ.) καὶ ἡ Μάκαρ (λ.), καὶ ὁ Γλακοκρηπιδαν, καὶ ὁ Ἐβδισσοκέφαλος (λέ.), καὶ ὁ Γυρτοβλέφαρος, καὶ ὁ Περικιμέδων, καὶ ὁ Ἀπελέανδρος, (ν'), καὶ ὁ Χάρθβαλος, καὶ ὁ Ἐάρθρημος, (ξ'), καὶ ὁ Κόρδομος, (113), πότε καὶ τοῦ ἠκούσθησαν ὡς ὀνόματα Ἑλληνικὰ, πόθεν καὶ πῶς παράγονται ἢ ἐτυμολογοῦνται; Ὑπάρχουσι τῷ ὄντι τινὰ ὧν ἡ ἐτυμολογία εἶναι διαφανῆς, ὅλον τὸ τῆς πρώτης βασιλείας τῆς νήσου, Καλλιπυργος (λς') ὃ τὴν ἀνασχύνον!

Ἡ Σύμη ἦτον εἰδωλολάτρις μέχρι τῶν 195 μ. Χ. καὶ εἶχε τὰ ὠραία ἐκεῖνα ἑλληνικὰ ὀνόματα. Τότε αὐτῆς ἐρχεται εἰς αὐτὴν σπινθήρ χριστιανισμοῦ ἐξ Αἰγύπτου (προλεγ. ν.), καὶ βαπτίζονται πρῶτον οἱ ἄρχοντες καὶ ἔπειτα ὁ λαὸς ὅλος. Μόλις δ' ἐβαπτίσθησαν, καὶ γίνεται ἐκλογὴ νέων ἀρχόντων (νδ'), ὧν πολλοὶ, ὡ τοῦ θαύματος! ἔχουσι ὀνόματα χριστιανικὰ, Ἀθιμέλεξ, Βαρθολομαῖος, Βασίλειος, Ἐλεάζαρ, Ἰωακείμ, κτλ. Καὶ ἂς μὴ νομισθῆ ὅτι οἱ γενόμενοι χριστιανοὶ μετὰ τοῦ βαπτίσματος ἔλαβον νέα ὀνόματα. Παντάπασι. Διότι ἄλλοι τῶν ἀρχόντων καλοῦνται Χαρικλεῖς, Πυλαγόρας!, Ἡρακλῆς, Ἀργεικλῆς! Καὶ τὸ ἔτι παραδοξότερον τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶναι υἱοὶ γυναικῶν ἐχόντων χριστιανικὰ ὀνόματα. Ὁ Βαρθολομαῖος εἶναι υἱὸς Καλλίστου καὶ Μαρίας, καὶ ὁ Πυλαγόρας Ἡρακλεῖος καὶ Μαρίας!! Ὅδ' ἂς ὑποτεθῆ ὅτι κατ' ὀλίγον ἂν ὁ θρησκευτικὸς ζῆλος ἐξεφυλλοφόρησε τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα ἀπὸ τῆν νήσον. Ἐξ ἐναντίας. Μετὰ 33 ἔτη ἀπαντᾶται ἄρχων Ἐμπδοκλῆς Μαρίας (νῆ). Ὁ δὲ Ἐδχριστος Γαρρυσσιπέρου (νς.) δὲν λέγει ἡ ἱστορία ἂν ἦτον υἱὸς αὐτοῦ.

Ὁ χριστιανὸς Ἐλαρηβόλιος (π.) ἔδωκεν, ὡς γνωστὸν, τ' ὄνομά του εἰς τὸν ἀττικὸν μῆνα. Καὶ ἰδιῶ τινα ὀνόματα Συμαίων χρονολογικῶς διατεθειμένα.

Συμ. σελ. 156, Βενέδικτος Ἐκλόγου καὶ Κυρορίας ἐν 322.

σ. 159, Μητροφάνης Παυσανίου καὶ Ἀφροδίτης ἐν 590 μ. Χ.

σ. 113, Δάφνος Παράσχου, ἐν 953.

σ. 112, Ἐπίεριστος Περικλέους καὶ Περσεφόνης ἐν 960.

σ. 113, Κόρδομος Κασταλίου καὶ Ἰπποκρίτης, (αὐτὸς πρίπει νὰ ἦτον ἰγθύς) ἐν 968.

σ. 114, Ἐυπόλαρος Ὀδυσσεῖς καὶ Χαριτίας Κεφαλλῆν ἐν 977.

σ. 164, Ἰωάννης ὁ Εὐπόλαρος (φαίνεται Εὐπόλαρος, Εὐπόλαρος κλίνεται, καὶ Εὐπόλαρος Εὐπολάρου).

σ. 170, Ἡλιοθώραξ, Ἐτεοκλῆς, ἐν 1105.

σ. 171, Εὐμενίδης Παράσχου, ἐν 1148. (Ἡ οἰκογένεια, ὡς ἔλεγομεν, ἀρχεται κατὰ τὰ 953, καὶ, ὡς γνωστὸν, σῴζεται μέχρι τοῦδε ἐν Ἀθήναις).

Ἄλλο παράδειγμα διαρκείας οἰκογενειῶν εἶναι οἱ Σπαραδοῖδες. Ὁ Πανσέληνος ἐγεννήθη τὸ 441 μ. Χ. ὁ πάππος του ὀνομάζετο Σπανιδόνης (Ἀμάθεια, ἀρ. 508). Κρίμα νὰ μὴ διατηρήσῃ ἡ ἱστορία καὶ τὸ πολυτίμητον ὄνομα τῆς μᾶμμης του εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐκαλεῖτο Μαροῦκα.

Πρὸ πάντων δὲ ἐπινοῶ τὸν ἀρχιναύαρχον τῶν Συμαίων (σλ. 30), ὅστις, ὅταν ἐγεννήθη, εἶχε τὴν φρόνησιν νὰ ὀνομασθῆ Θαλασσόδρογος.

3.) Ἱστορία. Ἡ Σύμη ἡ ἄσκημος, ἡ Σύμη ἡ πολυλακίς ἔρημος, ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφῶν μόλις, καὶ σπανιότερον ἀναφερομένη ἀπὸ πολλοῦ τοῦ Αἰγαίου σκοπέλου, ὑπὸ δὲ τῶν Βυζαντινῶν οὐδὲ μὴς μνημονουμένη, αὐτὴ τίς τὸ ὑπέθετε; ἦτον νῆτος μεγάλη, λαμπρὰ, ἐπίσημος, ἔχουσα σχολὰς περιφήμους, ἔχουσα καλλιτεχνικὰ ἐργοστάσια, στόλους, στρατηγούς καὶ ἀρχιναύαρχους, ἐφευροῦσα τὰ δυνατὰ καὶ τ' ἀδύνατα, νικῆτασ τούς γείτονάς της, καὶ αὐτὸν τὸν αυτοκράτορα! Καὶ ἠξέυρετε πότε ἦτον ἡ μεγάλη ἀκμὴ της; Ἀπὸ τοῦ 377 μέχρι τοῦ 1148 μ. Χ.

Ἰδίως κατὰ τὰ 420 μ. Χ. ἦλθεν ἡ Γερουσία τῆς Σύμης εἰς τὸ Βυζάντιον, φέρουσα τοὺς μαθητὰς τῆς σχολῆς της, οἵτινες, περίφημοι ἀρχιτέκτονες ὄντες, ἐμελλον νὰ βοηθήσωσιν εἰς τὴν ἀνέγερσιν διαφόρων ναῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ οἱ Γερουσιασταὶ (μὲ τοὺς ἀρχιτέκτονας, ἐλπίζω) ἀριστοποιοῦσαντες πάλιν, ἐπροσῆκνησαν τὸν αυτοκράτορα ἐπτάκις, ὁ δὲ αυτοκράτωρ Θεοδόσιος τὴν Σύμην καθέδραν τῶν ἀνατολικῶν Σποράδων ἀπέδειξε (προλογ. Συμ. ξῆ.) καὶ λαμπρὸν χρυσόβουλον λόγον ὑπερ τῶν Συμαίων ἐξέδωκεν.—Ἐν δὲ 518 μ. Χ. οἱ Συμαῖοι, δυσταρσετοῦμενοι κατὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἐξεστράτευσαν κατ' αὐτοῦ, τὸν ἐνίκησαν, (προλ. Συμ. οδ.) καὶ ἐκηρύχθησαν ἀνεξάρτητοι, μέχρις οὗ ὁ αυτοκράτωρ Μηχαὴλ ὁ Θεοφίλου τοὺς ἀνεγώρισεν ὡς ἀνεξάρτητον ὑποτελεῖ πολιτείαν ἐν 860 μ. Χ.

Ταῦτα πάντα εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν Λαόστροφον καὶ

τὸν Νεόκομον καὶ συνεταίρους, εἰς οὐδένα δὲ τῶν γνωστῶν συγγραφέων δὲν εἶναι γνωστὰ. Συνέθη δὲ καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα ἐγίνοντο, ἀπὸ τῶν χρόνων καθ' οὓς ὁ Θεοδόσιος ἐκήρυττε τὴν Σύμην καθέδραν τῶν ἀνατολικῶν Σποράδων, μέχρι τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς οἱ Συμαῖοι ἐνίκησαν τὸν Ἰουστινιανόν, συνέθη νὰ ζῆ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνὴρ καλούμενος Στέφανος. Οὗτος δὲ ὁ Στέφανος συνέγραψε Λεξικὸν γεωγραφικόν, καὶ τὴν Σύμην αὐτὸς ἠξέυρετε πῶς τὴν ἀναφέρει; Ὡς Καρικὴ πόλις, παραπέμπων εἰς τὸν Ὀμηρον, ἐξ οὗ καὶ μόνου γνωρίζει τὸ ὄνομά της. Παράδοξος τῷ ὄντι ἡ ἀγναία του!

Ὅτι ὁ αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος ὁ Πορφυρογέννητος εἰς τὸ Περί θεμάτων τῆς Αυτοκρατορίας σύγγραμμα του δὲν ἀναφέρει τὴν Σύμην, τοῦτο ἴσως πρίπει ν' ἀποδώσωμεν εἰς κακοβουλίαν καὶ ζηλοτυπίαν αὐτοῦ.

Διακόσια λοιπὸν ἔτη ἀπ' οὗ ἡ Σύμη παρεδέχθη ὀλη τὸν χριστιανισμὸν (πλὴν μόνως τῆς Αἰγλῆς, ἥτις ἔμεινε Πελαγικὴ, προσκυνούσα τὸν Ὀμηρον καὶ τὴν Ἱστορίαν), οἱ εὐσεβεῖς αὐτῆς ἄρχοντες ἀνήγειρον σχολὴν μεγαλοπρεπεστάτην τῆς τῶν ἀνωγίμων ἐγγύης (Συμ. σ. 3). Πῶς δ' ἐκάλεσαν τὴν σχολὴν ταύτην; τίνας ἀγίου ἐπώνυμον τὴν κατέστησαν; Ἴσως τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ, τοῦ πρώτου τῶν ἀγιογράφων, Ἄγιου καὶ ἀποστόλου; πολλὰ μακρὰν ἔσται ταῦτα ἀπὸ τῆν ἰδέαν τῶν Συμαίων! Οἱ Συμαῖοι ἦταν ἰσχυρὰ πνεύματα (des esprits forts). Οἱ Συμαῖοι κατεδάφισαν τὸ διατείχισμα τὸ μετὰ τὸν Παράδεισον καὶ τοῦ Ὀλύμπου, καὶ τὴν σχολὴν των προσηγόρευσαν εἰς τὸν... Ἀπόλλωνα, καὶ τὴν ἐκάλεσαν Ἀπολλωνιάδα! Τὸ μόνον παράδοξον εἶναι ὅτι ὁ πατριάρχης δὲν τοὺς ἀφώρισεν ὅλους ἀπὸ πρώτου μέχρις ἐσχάτου καὶ μέχρι τελευταίας γενεᾶς, δι' ὃ δὲν ἤθελεν ἔχει ἄδικον. Ἀλλὰ πῶς νὰ τολμήσῃ ὁ δυστυχῆς Πατριάρχης, ὅταν ἐμπρὸς τῶν ὀφθαλμῶν του εἶ; αὐτὴν τὴν πρᾶτευσαν τῆς ὀρθοδοξίας, οἱ εὐσεβεστάτοι καὶ οἱ λόγιστοι αυτοκράτορες ἀνήγειρον καὶ διέστηρον σχολὴν τὴν... Ἐλικωνιάδα! Καὶ ὅμως τὸν Ἰουλιανὸν ἔλεγον παραβάτην!

Ἀλλὰ τί ζητοῦμεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἂς μείνωμεν εἰς τὴν Σύμην, ἥτις εἶναι ἡ κυρίως νῆσος τῶν θαυμάτων. Κατὰ τὰ 896 π. Χ. (προλ. λ.) οἱ Συμαῖοι ὑπέταξαν τὴν Καρίαν καὶ τὴν Λυκίαν, βοηθία τῶν Ῥοδίων. Τίς ἤθελε πιστεύσει τοῦτο, ὅστις γνωρίζει ὅτι ἡ μὲν πόλις Ῥόδος ἐκτίσθη μόνον τὸ 408 π. Χ., ἡ δὲ νῆσος στόλον καὶ πολιτικὴν ὑπερξεν ἔλαβε πρῶτον ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου; Ἀλλὰ πῶς εἶναι ὅσα μνημονεύουσιν οἱ Θουκυδίδαι καὶ οἱ ἄλλοι ἐκεῖνοι ἱστορικοὶ. Ἄς ἔλωσι νὰ διδαχθῶσι τὴν ἀληθῆ ἱστορίαν εἰς τὸν Νεόκομον, καὶ τὸν Λαόστροφον, καὶ τὸν ἱερὸν Μελέτιον, καὶ τὸν μέγαν Νικηφόρον.

Ἄς ἀφήσωμεν ὅμως καὶ τὴν κλασικὴν ἱστορίαν. Τὴν Ῥόδον οἱ Ἀγαρηνοὶ (Συμ. σελ. 82 καὶ 102) ἐκυρίευσαν τὸ 653 μ. Χ., καὶ κατ' αὐτῶν ἐξεστράτευσαν οἱ Ἀραβῆς ἐν 748. Ἄν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἶναι οἱ Τοῦρκοι, μίαν μόνον δυσκολίαν ὑπάρχει, ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐφάνθησαν εἰς τὴν ἱστορίαν κατὰ πρῶτον ἀπὸ Μεσσημῶν

Ἄς ἀφήσωμεν ὅμως καὶ τὴν κλασικὴν ἱστορίαν. Τὴν Ῥόδον οἱ Ἀγαρηνοὶ (Συμ. σελ. 82 καὶ 102) ἐκυρίευσαν τὸ 653 μ. Χ., καὶ κατ' αὐτῶν ἐξεστράτευσαν οἱ Ἀραβῆς ἐν 748. Ἄν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἶναι οἱ Τοῦρκοι, μίαν μόνον δυσκολίαν ὑπάρχει, ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐφάνθησαν εἰς τὴν ἱστορίαν κατὰ πρῶτον ἀπὸ Μεσσημῶν

του Γαζνεβίδου, δηλ. τὸ 997 μ. Χ. καὶ κατὰ πρῶτον ἐκίνησαν τὰ ὄπλα των κατὰ τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας (κατὰ τῶν ἀνατολικωτέρων αὐτῆς ἐπαρχιῶν) τὸ 1063 μ. Χ., τὴν δὲ μικρὰν Ἀσίαν ἐκυρίευσαν μόνον τὸ 1074 μ. Χ. ὥστε τὴν Ῥόδον κατὰ τὴν Συμλίαν ἐκυρίευσαν 344 ἔτη πρὶν νὰ ὑπάρχωσιν!

Ἄν δὲ διὰ τῶν Ἀγαρηῶν ἐνοῆ τὸς Ἀραβας Μωαμεθανούς, εἰς τὰ 653 ἐβασίλευεν ἀκόμη αὐτῶν ὁ Καλίφης Ὀθμάν. Μόνον εἰς τὰ 655 (δηλ. δύο ἔτη μετὰ ταῦτα) ἐκυρίευσεν τὴν Ῥόδον ὁ Ἄλφης, καὶ τότε προσωρινῶς, ὄχι μέχρι τῶν 748, ὅτε περιέρχον ὅτι οἱ Ἀραβες ἐξεστράτευσαν κατ' Ἀράβων!

Ἀλλὰ κατὰ τῆς Ἀπολλωνιάδος σχολῆς ἐξεστράτευσαν οἱ κακοῦργοι σταυροφόροι μετὰ 500 πλοίων ὑπὸ τὸν πλοίαρχον Δομέτιον, κατὰ τὸ 1148 μ. Χ. (Συμ. σ. 129 ἐπ.) καὶ συμμαχήσαντες μετὰ τῶν ἐν Ῥόδῳ Ἀγαρηῶν (σ. 185), οἱ φωτισθέντες καὶ μιναπόλωνες οὗτοι, κατέστρεψαν τὴν περιδοξὸν ἐκείνην σχολὴν!

Ἡ πράξις τῶν σταυροφόρων ἦτον βεβαίως βανδαλικὴ καὶ ἀξία τῆς διπλῆς ἀγανακτικῆς τοῦ συγγραφέως καὶ τοῦ ἐκδότου τοῦ Συμαίους· ἀλλ' ὅτι κατὰ μέρος τοὺς δικαιοῖ, εἶναι τὸ ἐξῆς. Τὸ ἔτος 1148, ὅτε μὲ 500 πλοῖα κατέστρεφον τὴν Ἀπολλωνιάδα σχολὴν τῆς Σύμης, εἶναι τὸ δεύτερον ἔτος τῆς δευτέρας σταυροφορίας. Οἱ δ' ἀρχηγοὶ τῆς σταυροφορίας ταύτης, ὁ Κονράδος καὶ ὁ Λουδοβίκος, ἂν εἶχον ὄχι πεντακάσια, ἀλλὰ πεντήκοντα μόνον πλοῖα, πιθανὸν εἶναι ὅτι δὲν ἤθελον ἀσχοληθῆν εἰς φιλολογικὰς ἐκστρατείας, ἀλλ' ἤθελον τὰ μεταχειρισθῆν νὰ μετακομίσωσι διὰ θαλάσσης τοὺς στρατιώτας των ἢ κἄν μέρος αὐτῶν, εἰς τὴν Παλαιστίνην, ἀντὶ διαβιβάσαντες αὐτοὺς διὰ ξηρᾶς διὰ μακρᾶς καὶ ἐπιπόνου ὁδοῦ τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας, νὰ τοὺς ἐκθέσωσιν εἰς τὸ ν' ἀποδεκατισθῶσι καὶ διὰ τῆς ὁδοιορίας τὸ μῆκος καὶ τὴν δυσχεροίαν, καὶ διὰ τῶν κατοίκων τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν προδοσίαν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Νικήτας. Ὡς γνωστὸν, εἰς τὴν τρίτην σταυροφορίαν κατὰ πρῶτον (ἐν 1189 μ. Χ.) ἐν μέρος τοῦ στρατεύματος, οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι ἐξεστράτευσαν διὰ θαλάσσης.

Ἄλλ' ἄλλο περιεργότερον! "Ὅτε οἱ ἐσπέριοι στρατεύσαν, ἵνα τὴν ἱερὰν γῆν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀρπάσωσιν ἀπὸ τῆς τῶν Ἀγαρηῶν ΚΑΙ ΑΡΑΒΩΝ χεῖρας καὶ ἐρικηθήσαν ἀπειρία τῶν στρατηγῶν αὐτῶν, αἰγματοπιωθέντων καὶ σφαγῶντων τῶν κλέιστων, ἐπέπεσον κατὰ τῶν τῆσων οἱ διαφυγόντες τὴν μάχαιραν . . . (ἀνγκάζομαι ν' ἀντιγράψω τὴν Συμλίαν, σελ. 120, διότι αἰσθάνομαι ὅτι ἀδυνατῶ νὰ φθάσω τὸ ὕψος τῆς). Τότε δὲ, ἀπόσπασμα τῶν φυγάδων τούτων, συγκεῖμενον ἐκ 50 πλοίων, ἦλθεν εἰς Σύμην, καὶ συνεκροτήθη ἰσχυρὰ ναυμαχία, ὅπου οἱ σταυροφόροι ἐπαθον τὰ ἐπιχειρεῖν τῆς κακίας των. Τοιαύτη ὅτι ἦτον ἡ ἐκδοσις τῆς πρώτης σταυροφορίας ἄς μάθωσιν ὅσοι μέχρι τοῦδε ἐνόμιζον ὅτι οἱ σταυροφόροι, διαβάντες τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐκυρίευσαν τὴν Νίκαιαν, τὴν Ἐδεσσαν, τὴν Ἀντιόχειαν καὶ τέλος τὴν Ἱερουσαλὴμ. Λέγω δὲ τῆς πρώτης τοῦλάχιστον, διότι ἐν αὐτοῖς περιέρχονται δέκα μετὰ τὴν

μάχην ταύτην καὶ ἀπέρχεται καὶ Ἰωάννης ὁ Δημητρίου (Συμ. 123) . . . ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Δημητρίου ἀπέρχεται ἐν Κυρίῳ τῷ αοῖ, ἄρα ἡ μάχη τῶν φυγάδων σταυροφόρων συνέβη τῷ 1068 ἦτοι εἰκοσιπέσσαρον ἔτη πρὶν Πέτρος ὁ Ἐρημίτης ἀρχίσῃ νὰ κηρύττῃ τὴν πρώτην σταυροφορίαν! Ἐξαιτίον βιβλίον εἶναι ἡ ΣΥΜΛΙΑΣ. "Ὅστις ἔδωκε τὰς πέντε δραχμὰς του διὰ νὰ τὴν ἀγοράσῃ, ἄς μὴ φοιτῆ ἄλλων κείτε διὰ ν' ἀποκτήσῃ καὶ τὴν Βυζαντιδα.

Εἰς αὐτὸν των τὸν διωγμὸν ἐπέπεσον οἱ σταυροφόροι πρὸς τὰς ἄλλοις καὶ κατὰ τοῦ Καστελόριζου (σ. 121). Τὸ Καστελόριζον εἶναι ἡ ἀρχαία Φοινικικός, ἣτις ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν, ὅταν πολὺ μεταγενεστέρως ἐπίλυν τὰς θαλάσσας ταύτας, μετεφράθη Καστελόριζον. Ἄλλ' εἰς τοὺς Συμαίους τί ἦτον νὰ προΐδων καὶ τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην, εἰς τοὺς Συμαίους οἵτινες τί καὶ τί δὲν ἐφεύρον; Αὐτοὶ τὴν φωτοτυπία, αὐτοὶ τὴν χαλκογραφίαν, τὴν ξυλογραφίαν, τὴν λιθογραφίαν, αὐτοὶ τὴν τυπογραφίαν (Ποιητέμπεργε, Γουττεμπεργε, πίεξε τὴν κεφαλὴν σου μὲ τὰ πιστήριά σου!), αὐτοὶ τὸν σεβαστηρὸν χάρτην, ἐφ' οὗ ὁ ἐκδότης τῆς Συμαίους ἔχει ἢ ὁ ἀποκτήσῃ ἐκτετυπωμένον τὸν Παναθηναϊκὸν τοῦ Ἰσοκράτους (σ. 17). Εἶναι δὲ περιεργὸν πῶς Σεβαστός ὁ Συμαίος εἶρε τὸν χάρτην τοῦτον. Τί νομίσειε ὅτι τῷ ἐχρεώσθη; Ἀγανακτῶν διότι ἐξώδιδε πολὺν περγαμηνὸν χάρτην, ἐκλείσθη εἰς τὸν θάλαμον του, κατεκεράμισε τὰ ἀνόματα του, τὰ ἐβάλεν εἰς δεξαμενὴν, καὶ ἐπὶ ἡμέρας ἀρκετὰς ἄφησε, καὶ πάλιν συνέθλασε διὰ πινθλοσύνην ἦνως καὶ ἄλλας ἕλας, καὶ ὑπὸ κινδύνων μηχανικῶν διατεράσας τὴν ἕλην, καὶ μεταδόνε δὲ αὐτῶν εἰς ἄλλους πεπερακτωμένους, ἐποίησε χάρτην πολυτιμώτατον λέξων καὶ λιπτότατον.

Πρέπει νὰ υποθέσωμεν ὅτι οἱ μηχανοποιοὶ τῆς νῆσου εἶχον προΐδῃ τὴν μέλλουσαν ἐφεύρεσιν του, καὶ τῷ εἶχον προπαρασκευάσει τοὺς μηχανικοὺς κινδύδρους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πεπερακτωμένους. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπαίξον οἱ Συμαῖοι μὲ τὴν πολυτιμὸν αὐτὴν ἐφεύρεσιν. Θύματα ἐψηλάθη ὑπὸ τῶν ἀρχόντων εἰς τὸν ὅτινα ἤθελε φραθῆν ὅτι ἐξάγει τῆς νήσου τὸν Σεβαστηρὸν χάρτην, διὰ τὴν ὠραιότητά του βεβαίως, διότι ἄλλος χάρτης ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον.

Τόσον ζηλότυποι ὅμως δὲν ἦσαν τῶν λοιπῶν ἐφευρέσων των· διότι ἀκόμη ἐφεύρον τὰ ἀμιζήτητα, τὰ ὑδραυρικὴ κίνητα (τὰ ὅποια ἀκόμη ζητεῖ ματαίως ὁ Λόρδος Δυνδονάδ. Τί δὲν πηγαίνει εἰς τὴν Σύμην; Ἐκεῖ, εἰς γνωστὰν τι ὑπόγειον, διατὶ πλεστον πολλῶν χειρογράφων νὰ μὴν εὖρη σωζόμενον καὶ κἄν ἐν ὑδραυρικῶν κινήτων;) αὐτοὶ τὰ ταχύπλοα; Αὐτοὶ ἀπὸ σύμπαντων καποτικῶν ἕλων ὀδηγούμενοι εὗρον τὸ τηλεσκόπιον (σ. 19). Ἀκούετε; ἀπὸ σύμπαντων καποτικῶν ἕλων! Αὐτοὶ τὴν περιείδα καὶ τὴν βαμβακοπερίτιδα, καὶ τὰ πυρσάουλα, καὶ πυρίλας καὶ δὲν ἠξέρω τί ἄλλας σφαιρας. Αὐτοὶ πλοῖα πλεόντα εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, σφενδονίζοντα τὴν θάλασσαν εἰς 13 ὀργυρίων ὕψος καὶ ἐπειτα τρέχοντα εἰς τοὺς βράχους καὶ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρειων (σ. 103).

Ὁ δ' ἐφευρέτης αὐτῶν εἶναι ὁ Εὐδούκος, ὅστις ἀφῆκε τὸν μηχανικὸν αὐτοῦ τὸν γεγραμμένον εἰς βιβλία θωρακισμένα (σ. 105). Ὅστις δὲ ὀρέγεται βιβλίων συγκινήσειον, ἄς ἀναγνώσῃ τοῦ πρῶτου βιβλίου τὴν τραγικὴν καταστροφὴν, ἐν σ. 145. Αὐτοὶ ἀκόμη εὗρον τὴν τρόπον τοῦ μεταβαλλεῖν τὰ μάρμαρα εἰς ἕλην μυστήριον (σ. 117). Τὸν τρόπον τοῦτον εὗρον μετὰ τριάντα ἡμερῶν ἀγῶνα! Ἦτον δὲ θαυμάσιον πρᾶγμα τὸ ὑγρὸν τοῦτο μάρμαρον. Καὶ δένδρον ἐποίησε θρωια ΜΕΤΑ τῆς φύσεως! Καὶ ἠξέυρετε πῶς; Ἰκλεῖεν ἕκαστον δένδρον (ἴσως καὶ ὄλον δάσος) εἰς ἕλην τινὰ, τὴν ἄφησε κ' ἐξηραίνετο· ἐπειτα τὴν ἐκοπτε, καὶ εἰς αὐτὴν, ὡς εἰς τύπον, ἔχυνε τὸ μάρμαρον του, καὶ ἐξήρχετο τὸ δένδρον μὲ τὰ χρώματά του κτλ. Ἀλλὰ παραιτοῦμαι τοῦ νὰ περιγράψω τὴν ζωηρότητα τοῦ διὰ τῆς ἕλης ταύτης παρασταθέντος Ἰούδα τοῦ ἀπληρονομήτου, οὗ ἐφαίνοντο αἱ χεῖρες καὶ πόδες ὡς κινούμενα καὶ αἱ αἰ φλέβαι καὶ τὰ νεῦρα ἐξοχνοῦμενα! — Αὐτοὶ, ἡμπορῶ ἀκόμη νὰ προσθέσω πρὸς δόξαν των, εὗρον καὶ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην ἔρηρειαν, ἣς θαυμάσιον δείγμα μᾶς δίδει ἡ Συμαίς εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς ἐριδος, ἣν ἀνάγνωθι πρὸς χάριν μου ἐν σελ. 29. — Τὴν καλλιτεχνίαν παρασιωπῶ μετὰ τῶν ἐφευρέσεων των, διότι ἂν καὶ ὑπερέβησαν πολὺ τοὺς Ἀπελλεῖς καὶ Φειδίας, ἀλλὰ τοὺς ἀνεγνώριζον πάντοτε, ἂν ὄχι ὡς ἀνωτέρους των, ὡς ἀρχαιότερους των ὅμως. Κρίμα ὅτι ἀπολείσθη τοῦ Ἐλεάνδρου ἡ Οὐρανία, ἣτοι γνῶμη τῶν οὐρανίων σωμάτων τῆς τέχνης. (Συμ. σ. 91). Τὸ περιεργὸν δὲ εἶναι ὅτι ἡ ἀγιογραφικὴ των καθέδρα δὲν περιωρίζετο εἰς μόνην τὴν ζωγραφικὴν, ἀλλ' ἐξτείνεται καὶ εἰς τὴν ὀπισθοὺν βέβηλον καὶ σχισματικὴν γλυπτικὴν. Καὶ πῶς ἦκει αὐτὴ! ἐγὼ δὲν θά σοι τῷ εἰπῶ. Ἐρωτηθὲ μέχρις ἄκρου τοῦ καλῶμου. Ἀνάγνωθι, ἂν ἡ αἰδῶς σοὶ τὸ ἐπιτρέψῃ, τὴν σελ. 10, καὶ εὐλόγησον τὸν ἐφευρετὴν!

Μεταξὺ τῶν ἐφευρέσεων του δὲν πρέπει νὰ λησμονῆσω τὴν χημείαν καὶ Ἀλχημίαν, πρὸ πάντων ποιῶν ἔργους ἐπιστήμας διὰ τὴν ἐποχὴν κατ' ἣν ἤμαζον ἐν Σύμῃ. Πεισίστρατος ὁ Ῥόδιος ἐπέδωκεν εἰς τὴν γημείαν ἐν ἔτει 398 καὶ ἐγράψε καὶ ἀλχημίαν (σ. 64). Τὸ ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι ἀμφότεραι αἱ λέξεις εἶναι ἀραβικαί, καὶ τὸ 398 Ἀραβες δὲν ὑπῆρχον.

Καὶ ποῖαν ἐπιστήμην δὲν ἤσκησαν! Εἰς τὴν ἀστρονομίαν ὁ Εὐθύβουλος ἀνεκάλυπεν ἀγνωστοὺς ἀστέρας!! καὶ ἐκτός τούτων καὶ ἕνα πλανήτην, τίς ἤθελε τὸ πιστεῦσαι; ἀνώτερον τῆς Σελήνης!! (σ. 74). Καὶ ὁ Κέρσος, ὅστις ἐγράψεν ἐμπορικὸν κώδικα (αὐτὸ κατὰ λέξιν. σ. 79).

Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦσαν καὶ τόσον πλοῦστοι οἱ Συμαῖοι, ὥστε εἰς ἕκαστον ἔμπροσθεν ὅστις κατ' ἔτος ἐδείκνυτο ὁ ἰκανώτερος, ἐδίδον ἀνά ἕνα χρυσοῦν στέφανον, καὶ ἀνά δώδεκα ἑκατομμύρια δραχμῶν (τριάκοντα σφίγγας χρυσοῦς). Λέγω δὲ κατ' ἔτος, διότι δὲν ἠξέρω νὰ ὑπολογίσω κατὰ τὰς χαραγὰς (ἴδε Συμ. προλ. σελ. 14.). Διὰ τοῦ πλοῦτους των δὲ τούτου καὶ τί δὲν ἀπελάμβανον! Τοῦλάχιστον ὅταν ἐγράφη ἡ Συμαίς (εἰς τὰ 1236 λέγει ὁ ἐκδότης τῆς), εἶχον

ζάχαριν, ὅταν ζάχαρις δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον. Τοιαύτη εἶναι περίπου καὶ ἡ Σύμας. Σοὶ εἶδεκα τὸν βύνην διὰ νὰ ἐνοήσῃς τὸν λέοντα, καὶ ἂν ἴδῃς ὑπὸ τὴν λεοντῆν, ἴσως θέλεις εὖρεϊ τὸ ἀληθὲς ζῷον. Ὅσον διὰ τὸν τραγέλαρον τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀμήρου (προλεγ. σ. 17. ἐπ.), ἠξέυρεις τίς εἶναι ἐνοχοί; Τοῦ Κ. Ἦδὲ ἡ Ἀρχαιολογία καὶ τοῦ Κ. Καραθεωδωρῆ τὸ ἐν Δελφοῖς Εἰ. Ἀπὸ τῆς μὲν ὁ σφύραξ, ὅστις ποτ' ἂν ἦ, τὸ γελοῖον ἐκεῖνο ἀποκῆμα κεφαλῆς πυρροσούσης, ἐδανείσθη τινὰς ἐπινομίας χωρὶς νὰ τὰς ἐνοῆ, ἀπὸ τοῦ δὲ ἔλαβε τὰ δις δύο καὶ τρις πεντάκις τρία, νομίζοντι εἶναι βαθέα ἑλληνικὰ, καὶ ἐξ ὅλων τούτων περιήγαγε τὸν ναυτιώδη ἐκεῖνον πολτόν.

Ὅσον δὲ περὶ τῶν χρυσοβούλων, εἶναι ἀνάγκη, ἀρῶ σοὶ ἐξέθεσα ὅτι ἔχουσι τὸ αὐτὸ θάρβαρον καὶ σολοικὸν ὕψος τῆς Συμαίους καὶ τῶν προλεγομένων τῆς, νὰ σοὶ ἐπαναλάβω ὅτι κατὰ τὴν πεποιθησὴν μου εἶναι ἐπίσης πλαστὰ ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ὄλα; Ἐν πρῶτοντύπῳ δὲ ἔκδοσιν ἐκδοσέμενον, εἶναι γελοῖα, ὄχι μίμησις, ἀλλὰ προσποίησις τῆς βυζαντινῆς γραφῆς; ἱκανὴ ν' ἀπατήσῃ μόνους τοὺς οὐδεμίαν ἔχοντας ἔξιν εἰς τὸν διπλωμάτων τὴν ἀνάγνωσιν. Ἡ γραφὴ τῶν βυζαντινῶν χειρογράφων εἶναι τῷ ὄντι πολλὰκις περιπελεγμένη καὶ δυσανήγνωστος, οὐδέποτε ὅμως εἰς τούτων τὸν βαθμόν, καὶ πρὸ πάντων κατὰ τούτων τὸν τρόπον βεβαιωμένη, συνεστραμμένη καὶ ἀφανίζουσα τὸ ἐν γραμμῇ ἐντός τοῦ ἄλλου. Ὅστις ἀνέγνω ποτὲ χειρογράφημα ἐνοῆ. Ἀλλ' ἡ περὶ τῆς γραφῆς ἀνάπτυξις αὐτῆς ἤθελε μὲ παρασύρει εἰς λεπτολογία, ἐκτεταμένη καὶ ὀχληρὰν, διὰ τοῦτο περιορίζομαι μᾶλλον εἰς παρατήρησιν συντομωτέραν καὶ εἰς πάντα καταληπτήν, ὅτι δηλαδὴ ἐπρεπε νὰ κοπῆ ἡ χεῖρ ἐκείνου, ὅστις δῆποτε καὶ ἂν εἶναι, τοῦ τολμηθέντος; νὰ χαραῖξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ χρυσοβούλου εἰκόνα, καὶ νὰ παραστήσῃ τὸν αυτοκράτορα μεγαλύτερον ἀπὸ τὸν Χριστόν! Εἰς αὐτὴν δὲ προσθέτω καὶ τὴν ἄλλην, ὅτι τοῦ Χριστοῦ οὔτε τὸ πρόσωπον, οὔτε ἡ κόμη, οὔτε ὁ πάγων, οὔτε ὄλα ἡ ἀναβολὴ καὶ αἱ πτυχαὶ αὐτῆς, οὔτε ἡ θέσις τοῦ σώματος εἶναι βυζαντινὰ ἢ τοῦ μεσαιῶνος, ἀλλ' ὄλα νέα, ὄλα ἀνεπιτηδεῖου χειρὸς ἀνεπιτηδεῖου ἀντίγραφου ἐξ εἰκόνας Ἱταλικῆς. (7.)

Ἰδοὺ, κύριε Διευθυντά, ἡ ἐντύπωσις ἦν μοι ἀφῆκαν ὅσα περὶ τῶν χειρογράφων τούτων ἤκουσα ἢ ἀνέγνω. Τὰ θεωρῶ ὡς πλαστογραφηθέντα ὑπὸ μίᾳς καὶ τῆς αὐτῆς χειρὸς ἀνεπιτεθείας, ἀμαθῆς, καὶ χωρὶς πολλοῦ κόπου. Διότι κηρύττονται μὲν ὑπάρχοντα 150 χειρῶ-

[7] Σημ. Ὁ ἐκδότης τῆς Συμαίους ἀπερῶσεν αὐτὴν, καὶ οὐκ εἶπε, εἰς τὸν σελὸν Μουσολοῦ. Ἐν δὲ τῆς Γεωγραφικῆς τῆς κατὰ τὸ μ. κ. ο. τ. σ. 107. Δημοσίους ἀρχὴν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ περιωμένου ἀνδρὸς, ἐθαυροῦντος διὰ τοὺς θαυματούτους αὐτῶ ἐπιπέτους, καὶ προσθέντος· οὐδ' ἐγὼ μὲν καὶ ἀλλῶν ἂν ἀποδοῦσα τὴν μαρτυρίαν ἢς μὴ ἐξίωσται προσηγορίᾳ. καὶ τὸ τέλος τῆς φράσεως καὶ τῆς ἐπιστολῆς λέγει ὁ ἐκδότης ὅτι ἔλεγε δημοσίους ἐν δίκῃς λέγει. Ἄραγε ἀπαντήματα νομίζοντες ὅτι ἡ φράσις ἀπερῶσθη περὶ τοῦ ὡς ἐπεται; εἰ μὴ προσέβησαν ὅπως νὰ καθύστε τὴν ἐκδοθεῖσαν Συμλίαν καὶ νὰ παρατηρήσῃ τοῦ τοιοῦτου εἰδῶν τῶν φιλολογικῶν ἀσολογισμῶν.

(Ἐν σημείωσιν ταύτῃ ἐγγράμμεν πρότερον ἔγραψ. Ἐν ἐπιφύλαξιν ἰδ. τῆς Πανώρας ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Μουσολοῦ ἀποδοτικῆς ἂν ἐπερῶσθησαν. Δὲν καὶ ἔγραψα ὅμως διὰ τὴν προσηγορίαν ὅτι ἦτον ἄδικος.)

γραφα, ἐξ ὧν μόνος ὁ Ἀριανὸς σύγκειται ἐκ 30 τόμων ἄλλῃ, μέχρις οὗ δειχθῶσιν αὐτὰ, ἰδοὺ ποῖον μόνον κόπον δικαιοῦμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἔλαβεν ὁ πλαστογράφης αὐτὰ

60ν. Ν' ἀντιγράψῃ τὸν Πανσελήνον συνθεῖς καὶ προσθεῖς τὸ περὶ Ἡλιοτυπίας κεφάλαιον. Ἔργασία ἐνὸς, ἔστω καὶ δύο μηνῶν.

61ν. Ν' ἀντιγράψῃ τὸν Ἡσίδον (δὲν ἤξεύρω ἂν τὸν δεικνύῃ ὅλον ἢ μίαν μεμβράναν), προσθεῖς καὶ τὰ Σιγαλίοντα. Ἔργασία δεκαπέντε ἡμερῶν. Ἔστω ἐνὸς μηνός.

70ν. Ν' ἀντιγράψῃ τὰς 3 πρώτας βιβλίδας τῆς Ἰλιάδος. Ἔργασία τριῶν ἑβδομάδων.

80ν. Ν' ἀντιγράψῃ τὸν Ἀνακρέοντα. Ἔργασία μιᾶς ἑβδομάδος.

90ν. Ν' ἀντιγράψῃ τοῦ Πυθαγόρου τὰ χρυσᾶ ἔπη. Ἔργασία μιᾶς ἡμέρας.

95. Νὰ συνθέσῃ τέσσαρας σελίδας Βυβλίον. Ἔργασία τεσσάρων ἡμερῶν. Ἔστω τεσσάρων ἑβδομάδων.

100. Νὰ συνθέσῃ τὴν Σοφίστην, ἢς, εἰκάδι, κατ' ἀρχὰς συνεγράψαν αἱ σελίδες 1—16 μετὰ ταῦτα, καὶ μετ' ὀριμωτέραν σκέψιν, προσετέθησαν ἢ ἀναπλήρωσις ἢ λεξικόν, τὰ προλεγόμενα μὲ τὸν Νεῶν τοῦ Ομηροῦ, ἢ ἐπιστολὴ, ἢ διαθήκη, τὰ χρυσόβουλα, καὶ τὰ λοιπὰ παραρτήματα. Δι' ὅλα ὁμοῦ ἐν ἔτος δὲν εἴκαι δίδωται. Ὡστε δὲν, ἐλθέτωσαν τὸ πλαστογραφικόν τοῦτο οἰκοδόμημα ἠδύνατο μὲ μεγίστην ἀνεσις ν' ἀνεγερθῇ εἰς ἐν καὶ ἡμῖς ἔτος ἀπ' οὗτου δὲ πρώτον ἐξέπληξε τὸ δημόσιον ἢ ἀγγελία τοῦ Πανσελήνου μετὴν φωτοτυπίαν του, παρῆλθον τοῦλάχιστον πέντε ἢ ἕξ ἔτη.

Ἀποπερατῶν τὰς παρατηρήσεις ταύτας, χρεωστῶ νὰ δημολογήσῃ Κ. Διευθυντᾶ, ὅτι ποτὲ δὲν ἠσθάνθη μεγάλητέραν ἀηδίαν παρ' ὅταν τὰς ἔγραφε. Οὐδένα θέλω ὑβρίσαι, ὑποθέτων ὅτι δὲν ἐνόησεν ὅλα ταῦτα πολὺ πρὸ ἐμοῦ. Ἀλλ' εἰς τὸν ὅστις ἤθελεν ἐκλάβει τὴν κοινὴν σιωπὴν ὡς προερχομένην ὄχι ἐκ περιφρονητικῶς ἀλλ' ἐξ ἐλλείψεως ἀποδείξω, ὡς χρησιμεύσῃ ταῦτα ὡς μαρτυρία τοῦ ἐναντίου.

(Ἐξακολουθεῖ τὸ περὶ Ὀβελίσκου.)

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΒΒΑΟΜΑΣ ΕΝ ΝΕΑΠΟΛΕΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΞ ΑΥΤΗΣ.

Ἦτο μεγάλη πέμπτη ὅτ' ἐφθάσαμεν εἰς Νεάπολιν. Ἐπειδὴ τοῦ ἀτμοπλοίου ἡ μηχανὴ εἶχε βλαβρῆ καὶ ἔχρηξεν ἐπισκευῆς, εἰδέητε νὰ μείνωμεν, ὄχι πλέον ὥρας τινὰς, ἀλλ' ἐλοκλήρους ἡμέρας εἰς τὴν ὠραίαν Παρθενόπην. Ἡ διακοπὴ αὕτη τοῦ ταξιδίου μας δὲν μὲ δυσηρέτησε, διότι ἐμελλον νὰ θαυμάσω καὶ αὖθις τὸ περικαλλὲς ἂν καὶ ἀσθενὲς ἀπεικόνισμα τῆς ἀπαρμιλλοῦ πατρίδος μου, τῆς πόλεως τοῦ Κωνσταντινου. Μετὰ πολὺν καιρὸν καὶ κοπώδη ἐκδρομὴν εἰσῆλθον εἰς ξενοδοχεῖον λιμῶντων, καὶ ἐξήτησα βῆμα ἐκ κρέατος. Ποῦ νὰ ἐνθυμηθῶ ἐγὼ ὁ αἰρετικὸς καὶ ἀ-

μαθὴς φιλόσοφος, ὅτι εἰς τὴν κλασικὴν γῆν τοῦ πατισμοῦ δὲν παραβιάζονται ἀτιμωρητῆ οἱ κανόνες τῆς ἐκκλησίας! «No signore, ἐφώνησεν ὀργίλιος ὁ ξενοδόχος» δὲν εἰμεθα διαμαρτυρούμενοι.» Καὶ συγχρόνως ἤκουσα ἄλλην φωνὴν τρέμουσαν, φωνὴν γραϊδίως «Τοῦρκος εἶναι αὐτός; Πῶ; ; κρέας τὴν μεγάλην ἑβδομάδα;

— Συμπάθειον, εἶπον, κύριε ξενοδόχε, ἐλησημόνητα ὅτι εἶναι μεγάλη ἑβδομάς.» Καὶ τῶντόν, εἶπον ὄλην τὴν ἀλήθειαν. Ἐσπευσα δὲ νὰ προσθέσω ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἤμην καθολικός, δὲν ἤτο χρέος μου ν' ἀκολουθῶ τοὺς κανόνας ξένης θρησκείας. Ἀλλὰ, χάρις εἰς Γάλλον ἱερέα ἀπερχόμενον εἰς Σμύρνην, τὸν ὅποιον εἶχον γνωρίσει ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, μ' ἐπετροπήν νὰ προγευθῶ ὡς ὀδοιπόρος νόμον οὐκ ἔχων, ἢ *iniparis causā*, ὡς ἐλεγεν ὁ θεολόγος συμπλωτῆρ μου.

Μόλις παρεγγόρητα ὀλίγον τὸν δδωνόμενον στόμαχόν μου διὰ χοιρομηρίου, καὶ τυροῦ, καὶ ὠῶν, καὶ ἐπανελάβον τὴν ἐκστρατείαν μου. Σιωπὴ βαθεῖα ἐπεκράτει παντοῦ· πλῆθος ἀνθρώπων, μελανιμόνων τῶν πλείστων, περιερέοντο κατηρεῖ, οἱ σκοποὶ ἐκράτουν τὰ βπλα ἀνεστραμμένα, τὰ ἐργαστήρια ἦσαν κλειστά, πλὴν ἐκείνων ὅπου ἐπιλοῦντο συγχωροχάρτια, αἱ πλατεῖαι παντέρημοι, καὶ ἀμαξαὶ δὲν ἐφάνιντο διόλου οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν θορυβώδη, — *chiassona* — ὀδδὸν τοῦ *Taléssou*. Ἡ Νεάπολις δὴν ἐπενθήσεται! Ἀπεφασισα ἀρα νὰ πενήθορῶ καὶ ἐγὼ, σκεπτόμενος, πολλὰ ὀρθῶς βεβαίως, ὅτι ἐπειδὴ δὲν συνηρότην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, δὲν ἔπρεπε νὰ φανῶ τόσῳ ἀνευλαθῆς, ἀποποιούμενος καὶ πᾶσαν μετοχὴν εἰς τὰς ἱεράς τελετὰς τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. Ἀνεμίγηθον λοιπὸν μετὸ πλῆθος, καὶ παρακολουθῶν αὐτὸ εἰσῆλθον εἰς πολλὰς ἐκκλησίας, ἐσωτῶ ἐφθασα εἰς τὴν τοῦ Νέου Ἰησοῦ — *Jesu Nuovo*. — Διὰ τί τὸν ὀνομάζουσι νέον Ἰησοῦν; Ὡς πρὸς τοῦτο ἀδυνατῶ νὰ εὐχαριστήσω τὴν περιέργειαν τοῦ ἀναγνώστου. Καὶ ἐγὼ κατὰ πρώτον ὑπέθεσα ὅτι θὰ ἦτο νεώτερός τις Ἰησοῦς. Ὅταν δὲ μῶς εἶδον πρὸς τὸ βάθος τῆς ἐκκλησίας τᾶρον ὅπου ἀνιπαύετο ὁ Σωτῆρ, ἐπίεσθην ὅτι ἦτον αὐτός ἐκεῖνος ὁ σταυρωθεῖς καὶ ταρεῖς πρὸ χιλίων ὀτακοσίων πενήκοντα καὶ ἐνὸς ἑτῶν. Οἱ τοῖχοι ἦσαν ὄλοι κατὰμαυροί, τὸ δὲ φῶς μόλις εἰσέδυε διὰ τῶν παρρηπτασμάτων τῶν παραθύρων. Μυριάδες λαμπάδων ἐκίον, καὶ αἱ φλόγες αὐτῶν ἐλαμπύριζον ἀμαυραὶ ἐν μέσῳ νεφῶν πυκνοτάτων λιθωνοῦ. Ἀλλ' ὅταν ἤχηται εἰς τὰς ἀκρὰς μου ἡ οὐράνιος καὶ ἀβέητος μελωδία τοῦ Σιμπρόσκα διὰ τοῦ λάρυγγος τῶν περιφημοτέρων *prime donne* τῆς Νεαπόλεως, συνοδευομένη καὶ ἀπὸ ἐπιτηδειοτάτους μουσικοῦς, ἡ καρδία μου, ἂν καὶ αἰρετικῆ, κατενόγη βαθέως! Αἰσθημα εὐσεβείας καὶ θρησκείας κατεκυρίευσεν αὐτὴν!

Τὸ πένθος τοῦτο, ἡ κατήφεια αὕτη, ἐξηκολούθησε καὶ τὴν δευτέραν ἡμέραν, καὶ τὸ σάββατον μέχρι μεσημβρίας, ὅτε οἱ κώδωνες ἤχησαν αἴφνης μεγαλοφῶφως καὶ ἀρμονικῶς. Παριουδὺς ἀμαξαὶ ἤρχισαν νὰ κυλῶνται εἰς τὰς ὁδοὺς, τὰ ἐργαστήρια ἤνοιχθησαν, αἱ ἀγοραὶ κατεκλύσθησαν ἀπὸ πωλητὰς καὶ ἀγοραστὰς,

αἰγίδια ἐξολισμένα με ταινίας καὶ με ἄνθη περιεφέροντο ἀγέληδόν, καὶ τὰ πλῆθη ἐσωρεύθησαν περὶ τοὺς πωλοῦντας κόκκινα ὠᾶ, τυρόν καὶ πλακούντια.

Ἐφθασε καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ Πάσχα, ἡμέρα θορύβου καὶ σάλου, καὶ ταραχῆς. Ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν περὶ χωρίων, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία συνέβησαν εἰς τὴν μητρόπολιν, καὶ καταλύσαντες εἰς καπηλεῖα συνευωχούντο καὶ συνευφραίνοντο. Καθ' ὄλην τὴν διακαινήσιμον τὰ περίχωρα ἦσαν σχεδὸν ἔρημα· θελήσας νὰ ἐπισκεφθῶ μετὰ τινων συνοδοιπόρων μου τὴν Πομπηαν, μόλις εὗρηκα ὀδηγόν. Ἀφοῦ ἐθαυμάσαμεν τὰ μνημεῖα τῆς νεκροπόλεως ἐκείνης, διευθύνθημεν πρὸς Σάλερνον δι' ὁδοῦ ὀρεινῆς, καθ' ἣν ἀπηγήσαμεν πολλοὺς χωρικούς τραγωδοῦντας καὶ φέροντας στεφάνους εἰκοτινὸν. Βυονα Pasqua . . . Βυονα Pasqua, *Siguori!* εἶτω πως μᾶς ἐχαιρέτισαν ὅλα ἰδόντες ἡμᾶς, περιοριζέντες εὐτυχῶς εἰς τοῦτον μόνον τὸν ἄσπασμόν. Ἐτρεμον ἀπὸ τὸν φόβον μου μὴ πάθω ὅ,τι με συνέθη τὸ 1828 κατὰ τὴν Περιόδον τῆς Αἰγίνης, τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ὅτε, περιπεσὼν εἰς ἑκατοντάδα ναυτῶν ἐπαναλαμβανόντων θορυβώδεις τὸ Χριστοῦς βοσκήρι, ἐβιάσθη, ἐπὶ ποιῆ γρονθοκοπήματος, νὰ ὑποβάλω τὰς παρειὰς μου εἰς ἄλλην φρικτοτέραν, εἰς τὸ νὰ δεχθῶσιν ἀνὰ τρία φιλήματα ἀφ' ἐκάστου τῶν οἰνοφλύγων ἐκείνων ἑορταστῶν τῆς Ἀναστάσεως. Μετ' ὀλίγον εἴδομεν τὸ Σάλερνον, ἐξ ἐνὸς μὲν στολιζόμενον ἀπὸ λιμῶνας καὶ λιβάδεια, καὶ ἐξ ἄλλου βρεχόμενον ἀπὸ τὴν θάλατταν.

Ὅταν ἐφθάσαμεν ἐκεῖ, ὁ λαὸς, συμπεριζόμενος εἰσέβριεν ὡς χεῖμαφρός εἰς τὰς ἐκκλησίας. Μετὰ μικρὰν δὲ διαμονὴν, ἱκπεύσαντες ἐκ νέου, καὶ ἀμφιβάτες τὸν Σίλαριν, κατελύσαμεν εἰς χωρίον ζητούντες ξενοδοχεῖον. Ἀλλὰ ξενοδοχεῖον δὲν ὑπῆρχε, καὶ καλῶς τις ἱερεὺς, συνεθυμῶν μετὰ τῶν ἐνοριτῶν του, μᾶς ἐπροσκάλεσε νὰ συμμεθεξώμεν τοῦ γεύματος του. «Ἐὰν ἔχη, μᾶς εἶπεν, ὄρεξιν ἢ εὐγενεῖα σας δὲν θὰ δυσκολευθῇ νὰ χορηγήσῃ ἀπὸ τὰ φογητά μας» ὅ,τι ἐγομεν, εἶπε, τὰ βλέπετε ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν.» Ἡ εὐγενεῖα μας ἔμως δὲν εἶχεν ὄρεξιν, ἀλλὰ βουλιμίαν. Ἐκαθήσαμεν ἐκατέρωθεν τοῦ ἐστιάτορος μας, καὶ κατεβροχύσαμεν μακαρόνια, κρέας ἐρίφιον, ὠᾶ καὶ τυρίον· τὸ ἐρίφιον κρέας εἶναι τὸ κλασικὸν φαγητὸν τῶν Νεαπολιτῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα, ὡς παρ' ἡμῶν τὸ ἀρνίον. Δυστυχεύτατος ὅστις δὲν ἔχει ἐν τοῦλάχιστον τεταρτημῶριον ἐπὶ τῆς τράπεζῆς του! Κατ' ἀρχὰς οἱ συμπόται, συσταλέντες ἀπὸ τὴν παρουσίαν μας ἰσώπων μετ' ὀλίγον ἔμως ἀνέλαβον τὴν πρώτην φαιδρότητα, καὶ ἀνθαμιλλώμενοι ἐγκωμίαζον ἕκαστον φαγητὸν, καὶ μάλιστα τὸ *sprazzato*, ἦτοι τὸ ἐψητὸν ἐρίφιον· διότι, καθὼς ἔλεγον, δὲν εἶχον φάγει κρέας ἀπὸ τῶν Χριστουγέννων. Ἀπερίγραπτος ἦτον ἡ εὐθυμίας τῶν ἐγῶν ὡς παιδία ἀθῶα, καὶ ὁσάντις ὁ Σαλέρνειος ἀνοσμηὶς κατέψυχε τὸν λάρυγγά των, ἐλθοντο ὅλα τῆς γλώσσης των τὰ δεσμά, καὶ ἡ εὐγιαγία των καθίστατο ἀτελεύτητος. Ὅλα τὰ ἀνέκδοτα τοῦ χωρίου, ἀρχαῖα καὶ νεώτερα, καλὰ καὶ κακὰ, ἐκυκλοφόρουν ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, μετὰ σχολίων, καὶ προσθηκῶν, καὶ ἐπιδιορθώσεων.

Πρὸς τὸ τέλος τοῦ γεύματος μύριαί φωναὶ ἀντήχησαν, καὶ τὴν σύγκρουσιν τῶν ποτηρίων διεδέχθησαν ἄσματα, καὶ μουσικὴ, καὶ χορὸς ζωηρότατος, ὀνομαζόμενος *Iarantella*. Τὸ ἑσπέρας, ὁ κώδων ἐκάλεσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοὺς πιστοὺς, ὅπου ὁ ἱερεὺς ἐπεδαψίλευσε τὴν εὐλογίαν του. Ἐνθυμοῦμαι μὲ ἀληθῆ πόθον τὴν νύκτα ἐκείνην· ἡ ἐπωχὸς λάμψις τῆς σελήνης, ὁ γλυκύτατος ζέφυρος, οἱ γραφικοὶ καὶ χλοανθεῖς λοφίσκοι, ἡ σύμμικτος βοῆ τῶν ἀνδρικών καὶ γυναικείων φωνῶν καὶ ἄσματων, τὰ ἀπλᾶ καὶ ἀβραμίαια ἐκεῖνα ἦθη, ἐμάγευσαν τὴν φαντασίαν καὶ κατέθειλαν τὴν καρδίαν μου.

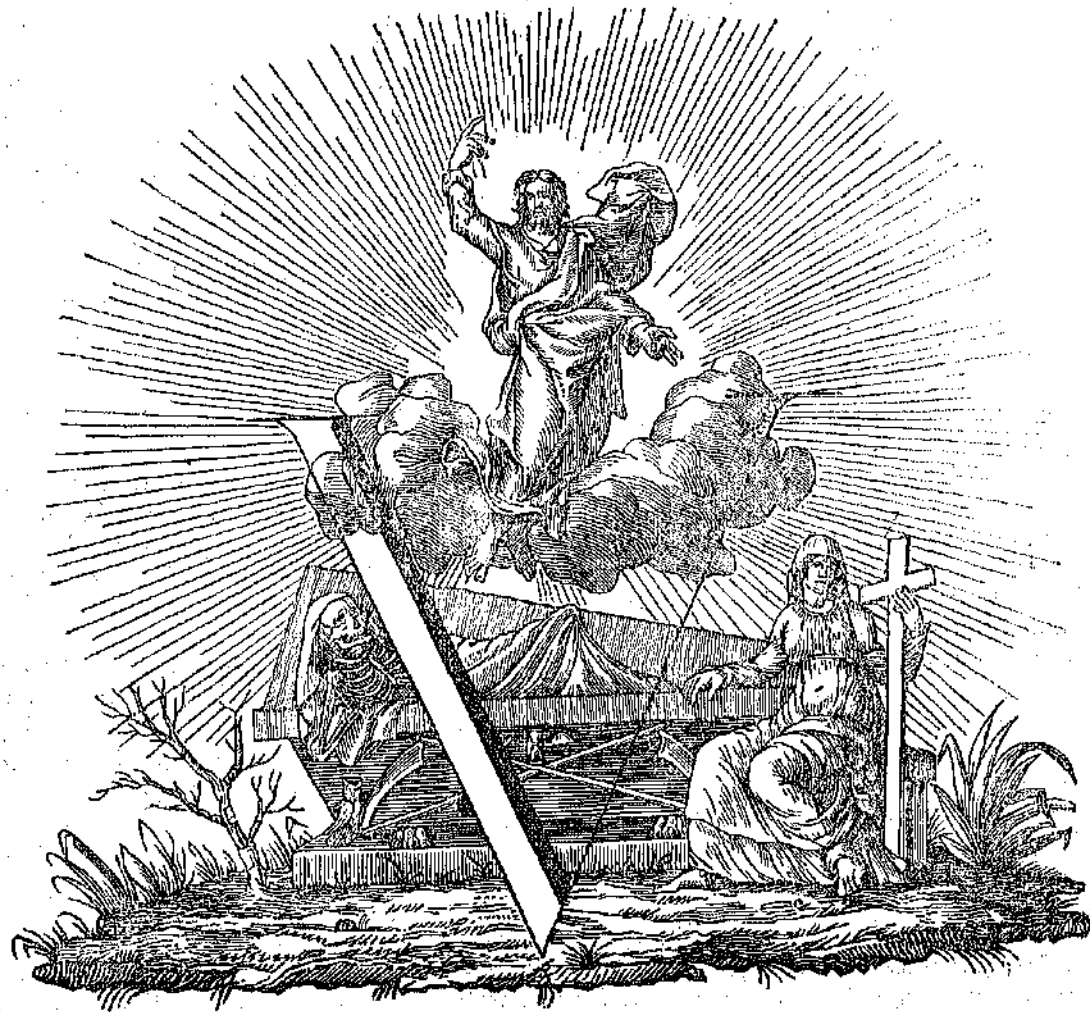
Τὴν ἐπιούσαν ἐπεστρέψαμεν εἰς Νεάπολιν. Ν. Δ.

ΞΥΛΟΓΡΑΦΙΑ.

Ὅτι ἡ εἰκονογραφία, εἰσαγομένη εἰς τὰ συγγράματα, καὶ μάλιστα τὰ περιοδικὰ, δὲν εἶναι ἀπλοῦν μόνον τῶν ὀφθαλμῶν ἐντύφωμα, περὶ τοῦτου οὐδεὶς ἀμφιβάλλει σήμερον· διότι, καθὼς τὰ δρᾶματα γίνονται καταληπτότερα παριστάμενα ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὁμοίως καὶ ἡ ζωγραφικὴ, περιγράφουσα λεπτομερέστερον, ψυχροτέρων τὰ ἀντικείμενα, ὑποβοηθεῖ τὴν διάνοιαν εἰς τὸ νὰ ἀντιληφθῇ εὐκοπιώτερον, καὶ μετὰ πλειοτέρας ἀκριβείας αὐτῶν. Ἡ ὀφθαλμία δὲ αὕτη, τοσοῦτον ἀπαδείχθη ἀναμρισηθῆτος καθ' ὄλην τὴν Εὐρώπην, ὡς, παρὰ τὸ πλῆθος τῶν μετ' εἰκονογραφικῶν δημοτικῶν εὐομένων περιοδικῶν φύλλων, ὀλίγοι συγγραφεῖς δραματικοὶ καὶ μυθιστοριογράφοι, δὲν ἐξεδόθησαν εἰς τὴν περιλάμπρην, — *Illustrés* —, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι. Ἀλλὰ καὶ ἡ Πανδώρα, φιλοτιμηθεῖσα μεταξὺ τῶν πρώτων νὰ πολιτογραφῆσῃ καὶ νὰ καταστήσῃ κοινότεραν ἐν Ἑλλάδι τὴν ἐκ τῶν εἰκονογραφικῶν ὀφθαλμῶν καὶ τέρψιν, ἐφρόντισε μὲν νὰ φέρῃ ἐκ Γαλλίας πολλὰς εἰκόνας ὅπως κοσμήσῃ τὰ φύλλα αὐτῆς ὅ,τι μάλιστα, ἀλλὰ συγχρόνως ἠθέλησε νὰ ἐμφυχώσῃ καὶ ἀναπτύξῃ τὸ ἐφ' ἑαυτῆ τὴν τέχνην ταύτην καὶ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἐν τῇ ἐνταθῆ Πολυτεχνικῇ σχολῇ, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀξίου ἡμῶν συμπολίτου Κ. Καυτανζόγλου, μεταξὺ ἄλλων τεχνῶν ἀσκεῖται καὶ ἡ Ξυλογραφία. Διὰ τοῦτο, μὴ φεισθεῖσα τῆς ἀδρότερας δαπάνης, ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν γλυφίδα ἐνὸς τῶν ἱκανωτέρων Ἑλλήνων Ξυλογράφων, γυμνασθέντος ἐν ἐκείνῳ τῷ καταστήματι, πολλὰς τῶν εἰκόνων ὡς ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ πρώτῃ ἐτησίᾳ αὐτῆς περιόδῳ, καὶ ἐλπίζει ὅτι, δὲν θέλει καταγνωσθῆ αὕτη καύχησις ἂν εἴπη, ὅτι πολλὰς, οὐδ' ὁ γυμνασασμένος ὀφθαλμὸς δὲν θέλει διακρίνει εὐκόλως ἀπὸ τῶν Γαλλικῶν.

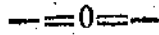
Τοιαῦτα εἶναι ἡ τοῦ ἀεροστάτου τοῦ Πετινοῦ τῶν Δελφῶν, τοῦ Ἀντροῦ τῶν προφητῶν, τοῦ Χαμαλβόντος, τοῦ Ὀβραγκουτάγκου, τοῦ Ἡλεκτρικοῦ τηλεγράφου, τοῦ Ροβιντώνας, τοῦ Βιλαρδουνοῦ καὶ τοῦ ἱπποτικῶ ἀγῶνος, τῶν Μακροκέρων ἐντόμων, καὶ τινες ἄλλαι, ὅλαι φιλοτεχνηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Π. Σκιαδοπούλου, περὶ οὗ ἀμίλησεν ἡ Πανδώρα ἐν τῷ 1Α'.

φυλλαδίω. Φρονούντας δὲ ὅτι ἡ ἀμίλλα τρέφει τὰς τέχνας, παρεδέχθημεν ἐπίτηδες καὶ τινῶν ἄλλων νεωτεχνιῶν ἔυλογηρήματα, ὅσον τὸ τοῦ Κροκαδείλου, προτοχὴ ἐπὶ τῆς προόδου καὶ τῆς ὠφελείας τῆς ἀετο-τέχνας, ἐν Ἑλλάδι, καὶ ὅτι ἕως θέλει γινῆι φροντίς, εἴτε ὑπὸ τῶν οὗς ταῦτα μέμνηται, εἴτε

γαρχθῆν ὑπὸ Γ. Γεωργιάδου, καὶ τοῦ Ὄρφεο, ὑπὸ Γ. Παναγιωτάκη, ὅπως καταδείξωμεν τὴν ἐκάστου πρόδον, καὶ διαγεύωμεν τὴν αὐτὴν ἔκδοσιν ἐκδίδουσαν καὶ σήμερον τέσσαρας εἰκόνας νέων ἔυλογημάτων Ἑλλήνων, χαραχθεῖσας, τὴν μὲν εἰκονίζουσαν τὴν ἐν τῇ ἑβδομαδί ταύτῃ ἑορταζομένην ἀγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τὴν παρατώσαν τὸν Εὐαγγελισμόν, ὑπὸ Γ. Γραμματιῶτου, τὴν δὲ τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ἵπποκόμου ὑπὸ Ἡλία Μελαχόρη, καὶ τὴν τοῦ Γαλλικοῦ ἀλέκτορος ὑπὸ Β. Βουλίκη. Τὴν αὐτὴν δὲ δικαιοσύνην θέλομεν ἀποδώσει διὰ τῶν ἐπομένων φύλλων καὶ πρὸς ἄλλους τῶν δημοτῶν αὐτῶν, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι θέλει προσκληθῆ ἡ κοινὴ

ὑπὸ ἄλλων φιλογενῶν, περὶ τῆς ἐν Ἑσῶπῃ τελειοποιήσεως τῶν δομιμωτέρων κἂν ἐκ τῶν τοσαῦτα ὑποσχόμενων τούτων νέων.

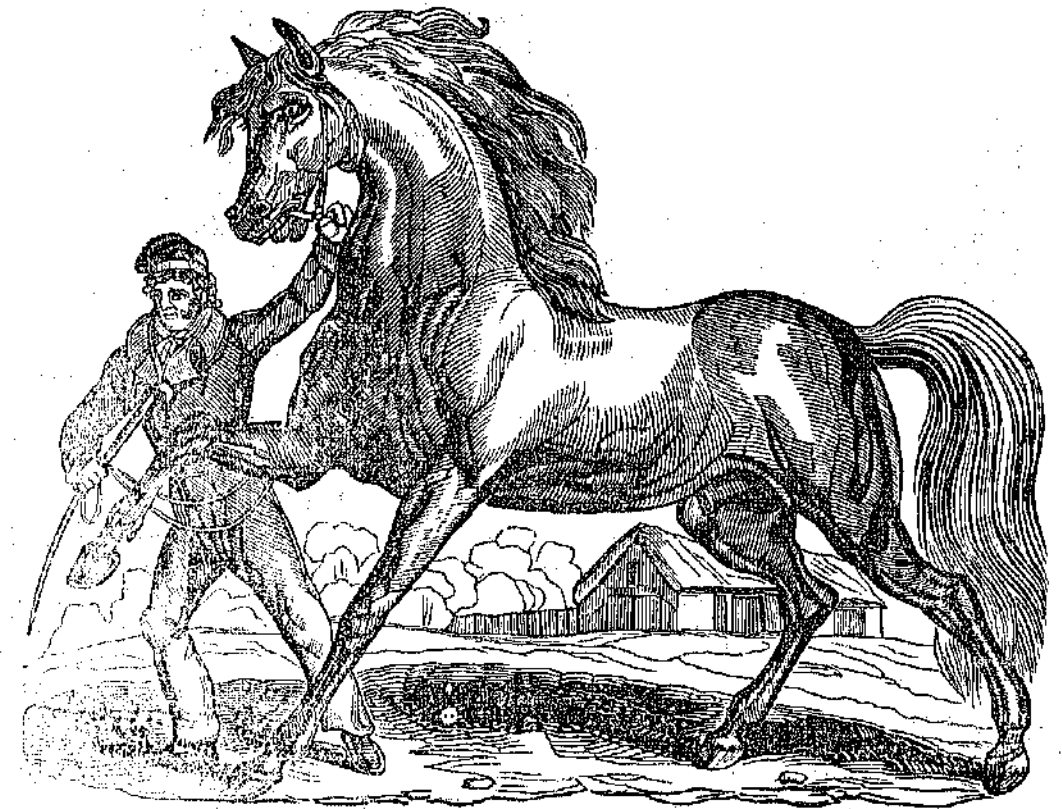

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Ἀνέκδοτον Νεαπολιτικόν.

Παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν ἐκ Νεαπόλεως εἰς Σάλαρνον, ἐξ ἀριστερῶν, κείται ἐρείκια ὠρεϊκῆς ἐπαύλιδος. Οἱ κῆποι, ὑποβοστανόμενοι ἀπὸ ἀψίδας τῶν ὁπίων οἱ τοῖχοι σώζονται καὶ σήμερον, τυγχοννοῦσι διὰ κλιμῶν πλατυτάτων, ἐπὶ δὲ τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους αὐτῶν ἀναπηδῶσι χρονοὶ ὕδατος διαυγοῦς, οἵτινες, καταπίπτοντες ὡς καταβράκται, φθάνουσιν εἰς τὴν

κοιλίδα, καὶ κυλίνται ἐντὸς γλῶσσης δροσερωτάτης. Ἡ διάταξις τοῦ ρείθρου τούτου εἶναι τοσοῦτον προσφύης, ὥστε νομίζει τις ὅτι χεὶρ ἀνθρώπου δὲ ὑπεβήθη θῆσα τὴν φύσιν. Καὶ ὁμῶς οἱ χωρικοὶ βεβαιοῦσιν ὅτι τὰ ὕδατα ταῦτα ἐρχονται δι' ὑπογείων ὑδραγωγῶν ἀπὸ τῆν κορυφῆν τοῦ ὄρους, καὶ ὅτι ἄλλοτε ἐββρον διὰ κρήνης μαρμαρίνης περιστολιμένης μετ' ἀγάλματα.

πραΐτησιν διὰ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ διὰ τοῦτο διέτριψε πολλὸν καιρὸν ἐν Λονδίῳ, συνοικειωθείς μετὰ πολλῶν μελῶν τῆς Βρετανικῆς ἀριστοκρατίας. Ὅθεν, δασκίς περιηγητῆς τις Ἀγγλος περιήρχετο τὴν Ἰταλίαν, ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ τύχη σπανίας ὑποδοχῆς παρὰ τῷ Κυρίῳ Βελλόκω.

Ἐάν δέ, μετὰ τῶν ἑνῶν, εὐρίσκοντο καὶ φίλοι ἀρχαῖοι τοῦ κόμματος, τότε αἱ περιποιήσεις τοῦ δέν εἶχον ὄρια· τοὺς ἐλάτρευεν ὡς π' ἀρχαῖα ἀγάλματα τῆς Νεαπόλεως, καὶ ἐπεσκέπτετο μετ' αὐτῶν τὸ Βεσοῦβιον, τὴν Πομπηλίαν, καὶ τὸ Ἡράκλειον.

Μίαν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἣν ἐπέστρεψεν ἐκ Σικελίας μετὰ τινοῦ κυρίας, ἤστινος τὸ μὲν κάλλος ἦτο οὐράνιον, τὸ δὲ γένος, ἔξοχον, καὶ τὴν ὁποίαν εἶχε

νομπευθή πρό ὀλίγων μηνῶν, συνοδία Ἀγγλων ἔφθασεν εἰς Βελλανίστα τοιοῦτο ἦτο τὸ ὄνομα τῆς ἐπαυλίδος τοῦ κόμητος Βελλόκου. Μεταξὺ τῶν ξένων ἦσαν καὶ πολλοὶ φίλοι του, τοὺς ὁποίους ἐδέχθη ἀσμένως, καὶ δὲν ἀρῆκε νὰ ἀναχωρήσῃ μέχρι τῆς ἐπιπέρας, ὅτε εἶχε τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ εὑρίσκει καταλύματα εἰς παρακείμενον μοναστήριον ἀλλ' ὅταν τὴν νύκτα ὠδηγήσαν αὐτοὺς ἐκεῖ, δὲν εὔρε κάμμιαν θέσιν κενὴν, διότι εἶχον παραχωρηθῆ εἰς ἄλλους ὀδοιπόρους. Ὁ κόμης, λυπηθεὶς διὰ τὴν ἀποτυχίαν, ἀπεπάτισε νὰ συνοδεύσῃ τοὺς φίλους του μέχρι Νεαπόλεως, καὶ ἐστειλε τὸν ὑπηρετὴν του Φραγκίσκον νὰ εἰσποικήσῃ τὴν κόμησσαν περὶ τοῦ συμβεβηκότος, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ἐδιόχετο νὰ μείνῃ μακρὰν αὐτῆς ἕως τῆς ἐπιούσης.

Ἦτο σχεδὸν μεσονύκτιον ὅτε ὁ Φραγκίσκος ἔφθασεν εἰς τὴν ἐπαυλιν. Οἱ ὑπηρεταὶ ἐκοιμῶντο τότε βαθείως, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν διὰ τινος μικροῦ παραθύρου.

Κατὰ σύμπτασιν πολλὰ περίεργον, ὁ ὕπνος εἶχε κατακαριεῦσι καὶ Σικελὸν τινὰ ζωγράφον, ὅστις πρὸ πολλοῦ κατεγίνετο εἰς τὸ νὰ ζωγραφῆσῃ τὰ δωμάτια τῆς οἰκίας, καὶ συνέθιξε νὰ μὴ κοιμᾶται τὴν νύκτα. Οἱ ὑπηρεταὶ ἠπόρουσαν πῶς ἀνθρώπος προβεδηκῶς τὴν ἡλικίαν καὶ κράτους ἐπισφαλῶς, ἠγγύοντι ὀλοκλήρους νύκτας παρατηρῶν τὰς σκιὰς, καὶ τὸ φῶς τῆς σελήνης.

Πολὺ πρὸ τῆς αὔρας, ἡ γραῖα Ἀγάθη, τροφὸς καὶ φίλη ἐπιστήθιος τῆς κομήσσης, ἐκυνίασθη ἀπὸ τὸν κράτον βηματῶν ἀνθρώπου εἰσελθόντος ὀρηκτικῶς εἰς τὸν κοιτῶνά της. Ἀνασηκωθείσα εἶδε τὴν κυρίαν της, ὠχρὰν, ἠμίγυμνον, μὲ κόμην λυτὴν, καὶ κρατοῦσαν λόγγον· τὰ μέλη της συνειταρῶντο σπασμωδῶς ὡς ἂν εἶχε κάμει προμερὰν τινὰ ἀνακάλυψιν.

Ἡ Ἀγάθη, ἀπολιθωθείσα καὶ τρέμουσα, τὴν ἠτένιζε χωρὶς νὰ δυνήθῃ νὰ προφέρῃ λέξιν.

«Φεβοῦμαι, φοβοῦμαι, ἀνέκραξεν ἡ κόμησσις ἀγωνιώσα. . . Ἡ ἐντροπή δὲν μὲ ἀφίνει νὰ διμιλῆσω. Ἰβροθριῶ ὡς ἄλλη κακοῦργος, καὶ ὡς πόσον δὲν εἶμαι ἐνοχος» μῆπως ὀνειρευομαι; ὦ Θεέ μου! σῶτέ με ἀπὸ τὸ ὄνειρον τὸ ὅποιον μὲ βασανίζει! . . . »

Ἡ Ἀγάθη, τρέμουσα ὀλοκλήρος, ἐνδύεται διὰ νὰ καλέσῃ τοὺς ὑπηρετάς. Φθάσασα δὲ εἰς τὴν μεγάλην κλίμακα, βλέπει τὸν Φραγκίσκον ἰστάμενον.

— Τί κάμνει ἡ κόμησσις; ἠρώτησεν ἀποτόμως.

Ἡ πιστὴ Ἀγάθη, μὴ παρατήρησασα ἐν τῇ τότῃ παραχῆ τῆς τὴν αὐθάδειαν τοῦ ὑπηρετοῦ, ἀπεκρίθη ὅτι ἡ κυρία του ἦτο κατατεταραγμένη ἐξ αἰτίας τῆς ἀπουσίας τοῦ κόμητος. « Ἀλλὰ ποῦ εἶναι ὁ κόμης; » ἠρώτησεν.

— Εἰς Νεάπολιν, ἀπεκρίθη ὁ Φραγκίσκος, μὲ τοὺς φίλους του, καὶ μ' ἐστειλε νὰ εἰσποικήσῃ τὴν κόμησσαν. Μῆπως ἔχη ὑποψίαις ἡ κυρία;

— Ποίας ὑποψίας; ἀνέκραξεν ἡ Ἀγάθη, προσβληθεῖσα αἰφνῶς ἀπὸ τὸ ἦθος καὶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς τοῦ ὑπηρετοῦ.

— Δὲν ἤξεύρω, ἀπεκρίθη οὗτος συγκεχυμένως ἐκοιμᾶτο.

— Ἐκοιμᾶτο! Πῶς τὸ ἤξεύρεις, Φραγκίσκο;

— Δὲν μὲ ἀπεκρίθη ὅταν ἐκτύπησα τὴν θύραν τῆς. — Καὶ πῶς ἐτόλμησες νὰ κτυπήσῃς; — Καὶ ἡ γραῖα τροφὸς καταληφθεῖσα ἀπὸ φρίκην ἀκουσίαν, προσήλωσεν ὀξεῖα τὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ ἀμυχανοῦντος ὑπηρετοῦ.

— Διὰ τί μὲ κυττάζεις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ με ἤκουσε.

— Σὲ ἤκουτεν, αὐθάδη! Τί λοιπὸν ἐπροξένατε τὴν τότῃ ἀπελπισίαν της;

— Εἶναι ἀπηλπισμένη; . . . καὶ διὰ τί; ἐγὼ τάχα εἶμαι ἡ αἰτία; . . . ἡ θύρα ἦτον ἀνοιχτὴ, καὶ ὑπέθεσα ὅτι ἐγνώρισε τὴν φωνὴν μου.

— Ἐμβήκεις; . . .

— Ναι, Ἀγάθη.

Εἶπε, καὶ ἔφυγε, τρέμων διὰ τὴν ἁμολογίαν.

Ἡ Ἀγάθη, μεινῶσα μόνη, ἐκλαίει ἀπαρηγόρητος. « Προβλέπω, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, φρικῶδες; μυστήριον. Ἀλλὰ, μία κυρία τόσοσ ὠφρων, τόσοσ ἀρωσιμμένη εἰς τὸν ἄνδρα της. . . »

Ἡ ἀπροσδόκητος ἐμφάνισις τοῦ ζωγράφου Σαλμανοῦ, διέκοψε τὰς σκέψεις της.

— Τί ζητεῖς ἐδῶ; εἶπε πρὸς αὐτὸν τραχέως.

— Ἐσηκώθην διὰ νὰ παρατηρήσω τὴν αὐγὴν, εἶπει δὲ, ἐξ αἰτίας τῶν κόπων μου εἶχ' ἀποκοιμηθῆ ἔνωρις. Πῶς δὲν εἶσαι μὲ τὴν κόμησσαν, Ἀγάθη; ἤλλα διὰ νὰ τὴν ἰδῶ ἐπειδὴ μ' ἐσάνῃ πολλὰ ἀνήσυχος.

— Ἀνησυχεῖ διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ κόμητος.

— Διὰ τοῦτο μόνον; ἐπανέλαθεν ὁ ζωγράφος.

— Ὑποθέτεις τίποτε ἄλλο;

— Ὅχι βέβαια, ἀπεκρίθη ἐκείνος. Θὰ εἶδα ὁμῶς χίλια δουκάτα ἐάν εἶχα ἐμπροσθέν μου τοιαύτην εἰκόνα ὅταν θὰ ζωγραφίσω τὴν Λουκρητίαν φεύγουσαν τὸν Ταρακύνον.

— Ὅμολόγητε, εἶπεν ἡ γραῖα, ὅτι ἦτον πολλὰ δυσάρεστον νὰ περᾶσῃ μόνη τὴν πρώτην νύκτα τοῦ φθοσίσματος της εἰς τόσον ξένον.

— Ἡ πληγὴ της, Ἀγάθη, εἶναι βαθυτέρα!

— Πόθεν τὸ συμπραίνεις; ἠρώτησεν ἐντόμως ἐκείνη.

— Δὲν ἤξεύρεις ὅτι εἶμαι ζωγράφος διακρίνων ἀπὸ τὸ πρόσωπον τὰ αἰσθητά της ψυχῆς; Ποτέ μου δὲν εἶδα τὴν κόμησσαν εἰς τοιαύτην κατάστασιν. Ἦσως δὲν ἔχει παρὰ ἕτι λέγεις, Ἀγάθη. Ἰδοῦ, ἤρχισε νὰ ἐξημερῶνῃ· σταθερὸν τὸν Φραγκίσκον εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου. Τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ τὸ βλέμμα καὶ ἡ φυσιογνωμία δύνανται νὰ μὲ συντρέξουν εἰς τὸ νὰ ζωγραφίσω τὰ πρόσωπα τῶν δύο γερόντων οἱ ὅποιοι παρευρίσκονται εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Σωσάννης.

Καὶ ἡ μὲν γραῖα τροφὸς, ὅλη περίλυπος, ἀνεχώρησεν οἰωπῶσα, ὁ δὲ ζωγράφος μετέβη εἰς τὸ σπουδαστήριόν του ὅπου δὲν ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ Φραγκίσκος.

— Ἄ! καλῶς ὤρισες, εἶπεν ὁ Σαλμανός, μ' εὐρίσκεις ἀργόν.

— Βέβαια, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος μεμφιμοιρῶν, δὲν ἔγινενα ὑπηρετῆς τοῦ κόμητος διὰ νὰ παρασταίνω τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουδαίου ἱερέως, ἀλλὰ διὰ νὰ καταγίνομαι εἰς τὰς ὑποθέσεις του.

— Ἡξεύρεις ἑμῶς ὅτι διέταξεν, ὥστε βασίς ἔχω τὴν ἀνάγκην σου, ν' ἀφίης κάθῃ ἄλλο ἔργον.

— Καὶ ὁμῶς πρέπει νὰ ὑπάγω εἰς Νεάπολιν.

— Πῶς; δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ σήμερον δόκιμος;

— Τί ἤξεύρω!

Ὁ Σαλμανός, ἀφοῦ ἠτένισε τὸν Φραγκίσκον ἐν περίπτῳ λεπτόν,

— Μὰ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς σου, εἶπε πρὸς αὐτὸν, τὸ βλέμμα σου προδίδει ἐσωτερικὴν ταραχὴν καὶ φόβον· τί ἔκαμες;

— Τῇ ἀληθείᾳ, κύριε, δὲν ἔννοῶ τί λέγεις, ἀπεκρίθη τεταραγμένος ὁ Φραγκίσκος.

— Δὲν εἶμ' ἐδῶ, ἐπανέλαθεν ὁ Σαλμανός, διὰ νὰ παρατηρῶ τί γίνεται· βλέπω ἑμῶς, ἐκτὸς μόνον ἂν λανθάνωμαι, ὅτι ἐπραξες ἐγκλημα, τὸ ὅποιον σὲ διόδει ἐλπίδα ἀκατανόητον. Σκέψου καλά.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν μετέβη εἰς τὸν κῆπον.

Ἀλλὰ μόλις ἐξῆλθε τοῦ δωματίου του, καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸ ἡ Ἀγάθη ἐμφροντισ καὶ ἀνήσυχος. Ἐνῶ δὲ, μὴ εὐρῶσα τὸν ζωγράφον, ἠτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ, ὁ Φραγκίσκος πληκτικῶς αὐτὴν καὶ σφίγγας τὴν χεῖρά της,

— Δὲν ἀγαπῶ, εἶπε μὲ φωνὴν χαμηλὴν καὶ βλέπων περὶ ἑαυτὸν, τὸν ζωγράφον τοῦτον ἂν ἤμεθα ἄλλοι, θὰ σ' ἔλεγα τὸ διατί. Ἀγάθη, ἔχεις καὶ πνεῦμα καὶ φρόνησιν. . . διὰ τί δὲν ἔχομεν περισσοτέραν ἀσφάλειαν. . . τί ἦθος εἶχεν ὅταν τὸν εἶδες τὸ πρῶτον;

Μ' ἐράνη πολλὸ ἀνήσυχος διὰ τὴν κατάστασιν τῆς κομήσσης.

— Ἐκοιμᾶτο ὅταν ἐπίστρεψῃ τὴν νύκτα, διὰ καὶ μόλις ἦσαν μεσονύκτια. . . αὐτοὶ οἱ ζωγράφοι εἶναι πονηροὶ. Καλῶς σὲ εἶπα ἐμβήκα εἰς τῆς κομήσσης.

— Ἐκαμες κάκιστα, ἀπεκρίθη ἡ Ἀγάθη μὲ ὀργὴν πῶς ἦτον ὅταν ἐτόλμησες νὰ τὴν διμιλῆσῃς;

— Καθὼς ἡ Παυλίνα εἰς ταύτην τὴν εἰκόνα, λέγουσα ὅτι ὁ Θεὸς Ἀκουβίς δὲν εἶναι ἐραστής της. Ὁ ζωγράφος θέλει νὰ φορτώσῃ εἰς τὴν φάκην μου τὴν ὑπόθεσιν· πλὴν πιστεύσε με, αὐτοὶ οἱ καλλιτέχναι δὲν μελετοῦν τὴν νύκτα μόνον τὰς σκιὰς, καὶ τὸ φῶς τῆς σελήνης.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξῆλθεν ἀρείς τὴν Ἀγάθην ἐκστικὴν καὶ περίλυπον. Αὐτὴ δὲ ἀνανήψασα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἐκστικὴν της, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν· « Κατ' ἀρχὰς ὑπωπτευόμην αὐτὸν· πολλὰκις τὸν εἶδα προσήλθοντα τὰ βέβηλα βλέμματά του ἐπάνω της, ὀλοκλήρος αὐτὸς μὲ δίδει ὑποψίας. . . Καὶ ὁ Σαλμανός ἐπίσης τὴν βλέπει ἐνίοτε μὲ βλέμμα ἐνθερμον, ὅχι ὁμῶς καὶ μὲ τὸν ἴδιον τρόπον· σπουδάζει τοὺς χαρακτῆρας της μὲ ζέσιν σοφοῦ μελετῶντος. . . θὰ τὸν ὑπέθετα μάλλον ἀξίον νὰ προσβάλῃ τὴν τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος· τοῦ ἀθλοῦ ὁμῶς ἐκείνου τὰ βλέμματα, τὰ ἐπίβουλα λόγια μὲ διόδουν φρικτὰς ὑποψίας! »

Ἐν τούτῳ τῳ ἐξῆλθον οἱ ὑπηρεταὶ· φόβος ἦτο ἐξωγραφισμένος εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα· ὅλοι ἠρώτων κατ' ἴδιον ὁ εἰς τὸν ἄλλον τὴ συνέθη. Ὁ Σαλμανός, τεταραγμένος ἐπίσης, ἐπεριπάτει εἰς τόπον παράμερον τοῦ κῆπου. Ἡ δὲ Ἀγάθη, παρατηρήσασα αὐτὸν διὰ τινος παραθύρου, κατέβη καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν·

— Δὲν συνίθιζεις νὰ περιπατῆς εἰς τοιαύτην ὄραν προτιμᾶς συνήθως τὴν νύκτα, ὅταν ὁ κόσμος ὅλος κοιμᾶται, ἐκτὸς ἐκείνου, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ ἔρωσ καὶ τὸ ἐγκλημα ἀφαιροῦν τὸν ὕπνον.

— Τὸ ἐπάγγελμα μου ἀπαιτεῖ βαθεῖαν σπουδὴν τῶν αἰδῶν καθ' ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός.

— Μὲ φαίνεται ὅτι αἱ παρατηρήσεις τῆς ἡμέρας ἔπρατε νὰ σὲ ἀρκοῦν.

— Ὅχι, Ἀγάθη, ἡ κλίσις μου προτιμᾶ τὴν νύκτα καὶ τὴν σελήνην.

— Καὶ τί εἶναι αὐτὴ ἡ κλίσις;

— Αἰσθημα ζωηρὸν τὸ ὅποιον μᾶς ὀθει πρὸς τινὰ σκοπὸν, τὸν ὅποιον τιμῶμεν ποδ παντὸς ἄλλου.

— Ἡ κλίσις λοιπὸν, ἐπανέλαθεν ἡ Ἀγάθη μετὰ μικρὰν σκέψιν, εἶναι ἐπίδος ἐμφύτου ῥοπής, ἧτις φέρει πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀγαπῶμεν περισσοτέρον; Ὅταν θυσιάζῃς τὴν ἀνάπαυσίν σου εἰς τὴν μιλήτην, ὅταν λησμονῆς, εἰς μίαν συναναστροφὴν, ὅλα τὰ περὶ σὲ διὰ νὰ παρατηρῆς μίαν καὶ μόνον ὠρασίαν, θὰ εἴπῃ ὅτι εὐχαριστεῖς τὴν κλίσιν σου. Ἀλλ' ἡ κλίσις σου αὐτὴ εὐχαριστεῖται πάντοτε ἀπὸ τὰς κατὰ φαντασίαν αὐτὰς ἀπολαύσεις;

— Δὲν ἤξευρα, Ἀγάθη, ὅτι ἦτο τόσο μεγάλη μεταφυσικὴ. Διὰ τί ἔχεις τοιοῦτον ἦθος ἀλλόκοτον;

— Τί ἔκαμες σήμερον τὸ πρῶτον εἰς τὴν κλίμακα; Μὲ εἶπες ὅτι εἶχες σκωθεῖ τότε.

— Σὲ εἶπα τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ὁ Σαλμανός.

— Ὁ κλοπὴ χιλιάκις χειρότερα τοῦ φόνου! ἀνέκραξε μὲ τόνον ἀπελπιστικῆς ἢ τροφός.

— Πῶς; κατηγοροῦμαι εἰ κλοπῆ;

— Ὁ, ὅχι, ὅχι σὺ ἀπεκρίθη ἐκείνη, καὶ ἔβραμε πρὸς τὴν οἰκίαν. Ὁ καλλιτέχνης ἐλαμβῶς ἠτοιμάζετο νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, ὅταν εἶδε τὸν Φραγκίσκον ἐργόμενον εἰς τὸν κῆπον, ὅπου δὲν εἶχεν ὑπηρεσίαν. Ὁ Σαλμανός, προχωρήσας πρὸς αὐτὸν, εἶπε μὲ φωνὴν ἑντόνον·

— Ἐγκλημα ἐπράχθη τὴν παρελθούσαν νύκτα.

— Τὸ ἤξεύρω, ἀπεκρίθη ὁ Φραγκίσκος· τολμᾶς νὰ μὲ τὸ προσάψῃς;

— Κακοῦργε!

— Ὅλ μὲ καταστρέψῃς μὲ τὰ ὄνειροπολήματά σου.

— Ἄθλιε! ὁ οὐρανός δὲν ὀ ἀφήσῃ ἀτιμώρητον τὸ ἐγκλημα σου.

Ὁ Φραγκίσκος, κατακαραινυνοβληθεὶς ἀπὸ τὰ λόγια ταῦτα, ἴστατο σιωπηλός, ὅταν μία τῶν ὑπηρετιδῶν τῆς κομήσσης ἐλθοῦσα εἶπε πρὸς τὸν Σαλμανόν, ὅτι ἐπεθύμει νὰ τὸν ἰδῇ ἡ κυρία της.

Ἐμβὰς εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπήντησε τὸν σεβάσιμον Ἀλθανέλλην, ἀρχαῖον ἱερέα τῆς οἰκογενείας τοῦ Βελλόκου, ἐξερχόμενον τῶν δωματίων τῆς κομήσσης· ἠθέλησε ν' ἀπευθύνη ἐρώτησιν τινὰ πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' ὄθος, ὄλος ἐνδακρυς, ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν χωρὶς ν' ἀποκριθῇ.

Ὁ Σαλμανός εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς κυρίας, καὶ τὴν εὔρε καθήμενη μόνη καὶ ἀκίνητον ὡς νεκράν. Τὸ γαλήνιον βλέμμα της ἀνεδείκνυε λαμπρότερον τὸ κάλλος της.

— Η τέχνη σου, αγαπητέ μου Σαλιμανέ, είπε προς τόν ζωγράφο, σε απέκαλυψε τὸ δεινὸν τῆς θέσεώς μου. Ανάλαβε τὴν διοίκησιν τῆς ἀθλίας ταύτης οἰκίας, διόρισε φυλακὰς εἰς ἕλας τὰς εἰσόδους, καὶ μὴ συγχωρήσῃς εἰς κανένα νὰ ἐκβῆ πρὶν ἔλθῃ ὁ σύζυγός μου. Πρόσεξε πρὸ πάντων μὴ δραπετεύσῃς ὁ Φραγκίτικος. Ὡς ἐχίθνα καταστρέψαζα τὴν εὐδαιμονίαν μου. . . Ὅταν θὰ ἴδῃς τὸν κάμητα Βελλόκην εἶπε εἰς αὐτόν, ὅτι τὸ ὄνομά του ἐπρόφεραν τελευταίον τὰ χεῖλη τῆς πιστῆς γυναικὸς του. . . Δὲν ἤμπορῶ νὰ εἰπῶ περισσότερα. . . ἀγαπητέ μου Σαλιμανέ, τὰ ἡξέουρες ἔλα. . .

Καὶ ἀνασπάσασα ἐγχειρίδιον ἐπέπηξεν αὐτὸ εἰς τὸ στήθος τῆς.

N. Δ.

ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟΝ ΛΟΝΔΙΝΟΥ. (1)

Ἐκ τῶν ἑκατὸν πενήντα περίπου νοσοκομείων τοῦ Λονδίνου, τὸ περιεργότερον ἀναμφιβόλως εἶναι τὸ τῆς Βηθλεὲμ, τοῦ ὁποῦ ὁμοίον δὲν εὐρίσκεται κατ' ὅλην τὴν Ἑυρώπην· διότι, δὲν ἐγκλείονται ἐκεῖ οἱ μωροὶ, οἱ βλάκες, ἢ οἱ ἀπλῶς φρενώληπτοι, ἀλλ' οἱ παράφρονες ἐγκληματίαι, ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἡ ἀπανθρωπία υπερβαίνει πᾶν ὄριον πιθανότητος.

Ἐν ἁρτεύτῃ, ἐάν ἐμπήξῃς τὸ ἐγχειρίδιόν σου εἰς στήθος ἀντιπάλου σου, ἐάν ὀρέξεις βάνασοι καὶ κακοήθεις μολύνωσι τὸν βρογχίόν σου δ' αἵματος ἀνθρωπίνου, ὁ Ἀγγλικὸς νόμος σε στέλλει εἰς τὴν ἀγχόνην. Ἐάν ὅμως πᾶθη καταχθόνια, καὶ κλίσεις παράδοξοι καὶ ὀλίως ἰδιότροποι σε καταφέρωσι πρὸς ὠμότητα, οἱ ὀρκωτοὶ σε καταδικάζουσιν ὡς πάσχοντα μονομανίαν, καὶ οἱ κακούργοδικαὶ σε διευθύνουσιν εἰς τὴν Βηθλεὲμ διὰ νὰ διανύσῃς ἐκεῖ τὸ ἐπιλοιπὸν τῆς ζωῆς σου. Ὅλα τὰ πρὸς φύσιν κακούργηματα ἀποδίδονται ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς παραφροσύνην. Καὶ τῶνόντι, ἀν' ὅχι ὅλοι, τοῦλάχιστον τὰ ἐννέα δέκατα τῶν ἰσοθίων κατοίκων τοῦ φρενοκομείου ἐκείνου, ὠπλήσαν τέρατα σκληρότητος, ἀτελείας, καὶ ἀτιμίας, ὀρέλλοντα τὴν δικτήρησιν τῆς ἰδίας ὑπάρξεως εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν υπερβολὴν τοῦ ἐγκλήματος.

Ἰδοὺ τί γράφει περὶ τινῶν ἐξ αὐτῶν Ἀγγλος τις συγγραφεὺς: «Τὸ 1811 παρευρέθη ἐν ἐγκληματικῇ τινι δίκῃ τῆς ὁποίας αἱ λεπτομέρειαι ἔμειναν ἀνεξάλειπτοι ἀπὸ τῆς μνήμης μου. Σύζυγός τις κατηγορεῖτο ἐπὶ ἀποκείρῃ δολοφονίας κατὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γυναικὸς· σημαιοτέον δὲ ὅτι ὁ ἐγκαλούμενος εἶχε γεννηθεῖ μετ' αὐτῆς δεκατέσσαρα τέκνα, ἐξ ὧν τὸ ἐν εἶχε βαθμὸν ἀξιωματικοῦ. Μετὰ τεσσαράκοντα ἐτῶν συμβίωσιν, ὁ γέρον, πειραθεὶς νὰ φονεύσῃ κοιμωμένην τὴν σύζυγόν του, τὴν ἐτραυματίσεν πολλαχοῦ τὸν ἐνεκάλει δὲ αὐτὴ ἢ ἴδια καὶ τὸ κακούργημα ἦτο ἀναμφισβήτητον. Ἀλλ' ὁ ἐγκαλούμενος ἠρνεῖτο πάντα,

(1) Τὸ φρενοκομεῖον τοῦτο ὁλοδομήθη τὸ 1812 ἔτος, καίτοι δὲ πρὸς τὴν συνοικίαν τὴν καλουμένην, «τὰ παῖδα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου» ἔν αὐτῷ ὑπάρχουσι δύο ἀγάλματα ἐξαιτίας καλλοῦν, τὸ τῆς ἱμνασοῦς καὶ τὸ τῆς μελαγχολικῆς Μαρίας.

καὶ ἡ ἄρνησις αὐτὴ ἐπέβάρυνε τὴν θέσιν του. Ἡ γράφα, ἥτις ἦτο εὐλαβὴς, ἀκούσασα αὐτὸν ἀρνούμενον τοιαύτης καὶ μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς τὴν πρᾶξιν, ἐπλησίασε πρὸς τὰς σιδηρὰς κιγκλίδας τὰς διαχωρίζουσας τοὺς ὑποδικούς τῶν δικαστῶν καὶ δικηγόρων, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν μετὰ φωνῆς πλήρους πάθους:

— Ὡς Ἰωάννη! θέλεις λοιπὸν νὰ μὲ ἀποδείξῃς καὶ ψευδομένην; δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἐφέρθης τόσον ἀκκιθρῶπως; Κύριοι καὶ κυριαί, σὰς βεβαιῶ ὅτι εἶναι τρελός! σὰς τὸ βεβαιῶ.

Ἀλλὰ τίς θὰ τὸ πιστεύῃ; Ἐν ἀκαρεῖ, καὶ δολοφόνος καὶ θῦμα ἔτιναι τοὺς ἰσχυροὺς βραχίονάς των ὑπεράνω τῶν κιγκλίδων, τὰ ἐβρουτιδωμένα καὶ διακρυόστακτα πρόσωπά των συνεκολλήθησαν, καὶ ἐναγκαλισθέντες ἀλλήλους σπασμωδῶς, ἐλησιμόνησαν τὸ δεινὸν τῆς θέσεώς των. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ δίκασται, καὶ ὁ γραμματεὺς, καὶ οἱ χωροφύλακες ἐδάκρυσαν.

— Εἶπε, κυρία, ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ σύζυγός σου εἶναι τρελός; ἐξηγήθητι καλύτερα.

— Κύριοι δικασταί, εἶπεν ὑπολαβὼν γέροντις τὸ ἦθος ἔχον δειλὸν καὶ τὴν φωνὴν τρέμουσαν, τὸ λογικὸν τοῦ ταλαιπώρου τούτου δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ὑγιές· λυποῦμαι μαρτυρῶν ἐναντίον του, ἀλλὰ λέγω τὴν ἀλήθειαν.

Ὁρκωτοί, δικηγόροι, καὶ δικασταί, ἀνηγήθησαν ἀμέσως.

— Ἦαρ' ὀλίγον, εἶπεν ὁ πρόεδρος, νὰ καταδικάσωμεν εἰς θάνατον τὸν ἄνθρωπον τούτον, ἐνῶ εἶναι τρελός. . .

— Ὅχι, ὅχι! ἀναβόησεν ὁ γέρον. . . τρελός! δὲν εἶμαι, δὲν ὑπῆρξα ποτὲ, καὶ ἀνεσθῆκασι κλιῶν τὴν πολιὰν κεφαλὴν του ἀπὸ τὸν ὦμον τῆς γυναικὸς του, ἐπαναλαμβάνων ὅτι δὲν εἶναι τρελός! Συνίλαβα κακὸν λογισμόν, τὴν ἐθαύρηθην, καὶ ἠθέλησα γὰ τὴν φονεύσω· ἀπατάσθῃς, κύριοι δικασταί, ἐγὼ ὁμοῦς γνωρίζω τὸν ἑαυτὸν μου.

«Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτός, οὐτινος τὴν χεῖρα εἶχε ὀπλίσει παροξυσμὸς θηριωδίας, ἐθεωρήθη ὡς φρενώβλαβὴς καὶ ἐστῆλη εἰς τὸ φρενοκομεῖον τῆς Βηθλεὲμ ὅπου ζῆ εἰσέτι ἐσχάτῳ ἡλικίᾳ.

«Πρὸ τινος καιροῦ, περιεργεῖα φερόμενος, ἐπετέκθη τὸν οἶκον τοῦτον τοῦ κακούργηματος. Ἡ ὀρχηκὴ δὲ καὶ τὸν γέροντά μου, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισται, καὶ τοὺς ὑπέρφηρον. Ἐκάθητο ἐντὸς στενοῦ δωματίου, καὶ ὅταν τὸν ἐπλησίαζα, ἤχολεῖτο εἰς τὸ νὰ στραγγίξῃ τὰς χειρὶδας τοῦ ὑποκαμίτου του ὅταν ἀπέσταζε νερὸν κατὰ γῆς. Ὁ δὲ φρενοκόμος μὲ εἶπεν:

— Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶν' ἰδῶ δὲν ἔπαυσε νὰ κλαίῃ· θὰ ἔλεγε τις ὅτι ζητεῖ ν' ἀποπλύνῃ τὸ ἐγκλήματά του· καὶ ἐπειδὴ τὰ μκνδύλιά του δὲν ἐξάρκουν εἰς τὸ νὰ σπογγίξουν τὰ δάκρυά του, καταβρέχει καὶ τὰ ὑποκάμισά του αὐτὰ, τὰ ὁποῖα στεγνώνει ἐπειτα ὡς βλέπεις.

«Ὁμολογῶ ὅτι καὶ μὴ θέλων ἀνεκτάχχασα, ἰδῶν τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραδόξου ἐκείνης ἀπελειτίας, ἥς τινος, ἢ μὲν αἰτία ἦτο τραγικὴ, ἢ δὲ ὑπερβολὴ γελία. Ἀς μὲ κατακρίνῃ ὅστις θέλει· ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἀκράτος καὶ ἀκούσιος ἐκεῖνος· γέλως μου

διήρκεσε περὶ τὸ ἓν λεπτόν· ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸν καταστειλῶ.

«Ὁ ἄτοπος καὶ βάρβαρος γέλως μου ἐξύμνησεν ἐν τοσοῦτῳ τὸν κάτοικον τοῦ παρακειμένου δωματίου, ὅτι: ἦτο Ἰταλὸς ἐκραυλίας καὶ φονεύσας τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θυγατέρα! Μόλις δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἤρξατο νὰ κορυβαντιᾷ ὡς τίγρις Ἀρρικανή. Μ' ἐπαίνετο ὡς σατανᾶς δαιμονίων, καὶ ὁ Μιχαήλ Ἀγγέλος δὲν θὰ ἐξείκονίζεν ἄλλως πως τὸν Κρόνον ἐλθροισθέντα, ἢ τὸν Ἀρχάγγελον καταρῶμενον τὸν Θεόν. Ἐπρόφερε λέξεις ἀκατανόητους, καὶ οὕτως εἶπεν, ὑπερανθρώπου; ἐγὼ δὲ ὡχρίων ἀκούων καὶ βλέπων αὐτόν.

— Ἐλεῖς πολλοὺς τοιοῦτους; ἠρώτησα τὸν φρενοκόμον.

— Ὅχι, κύριε, οὗτος εἶναι μᾶλλον θηρίον ἢ ἄνθρωπος. Οἱ πλείοτεροι τῶν φρενοκόμων ἐγκληματιῶν τοὺς ὁποίους μὰς ἐστειλαν τὰ δικαστήρια, εἶναι πρᾶοι καὶ ἡσυχοὶ ὡς παιδί. Ἰδὲ τοῦτον τὸν ἰσχυρὸν καὶ μικρὸν σωμα, ὅστις περιπατεῖ μὲ χείρας σταυρωμένας, καὶ φορεῖ ἐνδύμα ψαρῶν, βρακίον κοντὸν καὶ κάλτας ποικιλοχρῶδους μόνῃ εὐχαριστήσις του εἶναι τὸ νὰ φωνεῖ. Καὶ ὡς τότε, εἶχε χαρακτηρὰ γλυκύτατον, δὲν κλέπτει ποτὲ, καὶ ἂν δὲν εἶχε τὴν ἀθεράπευτον αὐτὴν μονομανίαν, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας ἐρόνυσεν ἓνα μετακρίτην καὶ δύο μικρὰ παιδιά, ἢ συναναττροφή του θὰ ἦτο πολὺ εὐάρεστος. Μὴ τὸν πλησιάζῃς παρὰ πολὺ· ἠμπορεῖ νὰ σε στείλῃ, πρὸς ἀπλὴν διασκέδασίν του, εἰς τὸν ἄλλον κόμπον, καθὼς ὁ γάτος ἐμπήγῃ τοὺς δουλᾶς του εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ ποτικῶ.

— Μὴ τὸν πιστεύῃς, μὴ τὸν πιστεύῃς, ἐξαναξεν ὁ Ἰταλός· εἶναι ἀχρεῖος, θηρίον. Σήμερον τὸ πρωὶ μ' ἔδειξε τόσῳ πολὺ, ὥστε τὸ σῶμά μου κατήνησε νὰ ἐμβῆ μέσα εἰς μίαν φιάλην.

«Οἱ δύο περιφημότεροι κάτοικοι τοῦ φρενοκομείου εἶναι ὁ πτωχεύσας Μιρτίνος, καὶ Βλάκης ὁ ἐπονομαζόμενος Θεωρητικὸς. Ἀπὸ ἐλευθέρου καὶ ἐξέτατα ὅλον ἐκείνον τὸν σαρφετὸν τῶν ἐγκληματιῶν καὶ παραφροῶν, διευθύνθη πρὸς τὸ δωμάτιον τοῦ Βλάκου. Εἶδον ἄνδρα μεγαλόσωμον καὶ ὠχρόν, ὀμιλοῦντα κἀλλιστα, καὶ ἀληθῶς εὐχλωτόν. Ἀνάγνωθι ἕλα τὰ χρονικά τῆς δαιμονολογίας, καὶ δὲν θὰ εὖνης παραδοξότερον τι τῶν ὀπτασιῶν τοῦ Βλάκου τούτου.

«Ἐπίστευεν ἀδιττάτως ὡς πραγματικωτάτας τὰς ὀπτασίας του· ὠμίλει μὲ τὸν Μιχαήλ Ἀγγέλον, συνδιελέγετο μὲ τὸν Μωϋσῆν, συνευαχέτο μὲ τὴν Σεμίραμιν, καὶ μὴ νομίστετε ὅτι ἦτο ἀγυρτεία· ἐξ ἐναντίας εἶχε βαθυτάτην πεποιθήσιν. Τοῦ παρελθόντος τὰ ψηλαφῆτὰ σκότῃ διελιόυτο ἐνάπιόν του, τὰ πλήθη τοῦ ἄδου συνέβρον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ πᾶν ὅτι ὑπῆρξε μέγα, θαυμαστόν, ἔνδοξον, ἐνεφανίζετο εἰς τὰς ὄψεις του.

«Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχε γενεὴ ζωγράφος φαντασμάτων· ἐμπροσθέν του, ἐπὶ τῆς τραπέζης του, εὐρίσκοντο αἰωνίως γραφίδες καὶ χρωστήρες, δι' ὧν ἐξείκονε τὴν φυσιογνωμίαν καὶ τὴν στάσιν τῶν ἡρώων του, οἷτινες, χωρὶς νὰ προσκλήθωσιν, ὡς ἔλεγεν, ὑπ'

αὐτοῦ, ἤρχοντο καὶ τὸν παρεκάλουν νὰ τοὺς ζωγραφίσῃ. Ἐπυλλολόγησα ὀγκωδαστάτους τόμους, πλήρεις τοιοῦτων εἰκόνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων παρετήρησα καὶ τὴν τοῦ διαβόλου καὶ τῆς μητρὸς του. Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἐπεμογράφη ψῆλλον ὅς τις οἶχε, ὡς ἔλεγε, πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ φάσμα.

«Ἐδουάρδος ὁ Γ' ἦτο ὁ συνεχέστερον ἐπισκεπτόμενος αὐτόν διὰ, εὐγνωμονῶν πρὸς τὴν τοσαύτην συγκατάθεσιν, ἐξωγράφθη διὰ χρωμάτων ἐλαιοτρίπτων τὴν εἰκόνα τοῦ μονάρχου. Ἀπέτινα πρὸς αὐτόν ἐρωτήσεις σκοπὸν ἐχούσας νὰ τὸν κατακλήξωσιν, εἰς ἃς ὁμοῦς ἀπήνησεν ἀφελῶς καὶ πάντῃ ἀταράχως.

— Οἱ ἐπισκεπτόμενοί σε οὗτοι κύριοι, ἀναγγέλλουν πρὶν τὴν ἀρξίν των; Φροντίζουν νὰ σε στείλουν τὸ ὄνομά των!

— Ὅχι, πλὴν τοὺς γνωρίζω ἅμα φανοῦν. Δὲν ἐπερίμενα ποτὲ νὰ ἴδῶ χθὲς τὸ ἐπέρας τὸν Μάρκον Ἀντώνιον, ἐγνώρισα ὅμως τὸν Ρωμαιοὺν ἅμα ἐπάτησεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

— Κατὰ ποῖαν ὥραν σ' ἐπισκέπτονται οἱ ἐνδοξοὶ νεκροὶ σου;

— Περὶ τὴν μίαν· καὶ ποτὲ μὲν αἱ ἐπισκέψεις των εἶναι διεξοδικαί, ποτὲ δὲ σύντομοι. Εἶδον προχθὲς τὸν ταλαιπώρον Ἰωβ· μόλις ἠβέλησε νὰ μείνῃ δύο λεπτά· κατάρθωσα ἐν τοσοῦτῳ νὰ σχεδιάσω τὴν εἰκόνα του. Ἰλλή, σιωπῆ, ἰδοὺ Ἐρχάρδος ὁ Γ'.

— Ποῦ εἶναι;

— Κατὰ τικρὺ σου, ἀπὸ τοῦ ἄλλο μέρους τῆς τραπέζης. Ἰδοὺ ἢ πρώτη ἐπίσκεψίς του.

— Καὶ πῶς ἠξέουρες τὸ ὄνομά του;

— Τὸν γνωρίζεις ὁ νοῦ; μου· πῶς ὅμως; ἀγνωῶ.

— Ὅποια εἶναι ἡ φυσιογνωμία του;

— Στυφνὴ, ἀλλ' ὠραία· τὸν βλέπω μόνον ἐκ τοῦ πλάγιου. Ἰδοὺ τὰ τρία τέσσαρα τοῦ προτύπου του! Ἄ! ἐστράφη ὅλος πρὸς ἐμέ. Εἶναι φρενός!

— Ἦμπορεῖς νὰ τὸν κάμῃς τινὰς ἐρωτήσεις;

— Ἀναμφιβόλως, τί θέλεις νὰ τὸν εἰπῶ;

— Ἐάν θεωρῇ δικαιολογημένους τοὺς φόνους τοὺς ὁποίους ἐπραξε ζῶν.

— Ἡ ἐρωτήσις σου μετεδιβάθη εἰς αὐτόν, ὀμιλοῦμεν κατὰ διάνοιαν, κατὰ θεωρίαν, καὶ διὰ μαγνητισμοῦ· δὲν ἔχομεν ἀνάγκην λέξεων.

— Καὶ ποῖα ἢ ἀπόκρισις τῆς Μεγαλειότητός του;

— Ἰδοὺ, διεξοδικωτέρα ὅμως ἀπὸ τὴν ἐδικήν του, διότι ἄλλως δὲν ἔνοιεῖς τὴν γλώσσαν τῶν πνευμάτων. Σὲ λέγω λοιπὸν ὅτι ἐκεῖνον τὸ ὁποῖον ὀνομάζεις φόνον καὶ σφαγὴν δὲν εἶναι τίποτε· ὅτι σφάζοντες διακαπέντε ἢ εἴκοσι χιλιάδας ἀνθρώπων δὲν τοὺς κάμνομεν κανὲν κακόν, ὅτι τὸ θνητὸν μέρος αὐτῶν ὄχι μόνον διατηρεῖται ἀλλὰ μεταβαίνει εἰς κόσμον καλύτερον, καὶ ὅτι ὁ φονευθεὶς ὅστις ἐπιπλήττει τὸν φονέα του, καταστραίνεται ἑνοχος ἀχαριστίας, καθῶσον ὁ φονεὺς οὐνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ τὸν προμηθεύσῃ ἀνετοτέραν κατοικίαν καὶ ὑπαρξίν γλυκυτέραν. Πλὴν ἄρας με' ἐκάθησεν εἰς ἀξιόλογον θέσιν διὰ νὰ ζωγραφίσῃ, καὶ ἂν ὀμιλήσῃ: φεύγει.

«Ἄρα εἰς τὸν ἀβλαβῆ καὶ ἰδιότροπον ἐκεῖνον ἄνθρωπον ὅστις εἶχε καὶ ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς γνώσεις,